

KASBIY STANDART
Lokomotivni boshqarish va texnik xizmat ko'rsatish

Reyestr raqami:

--	--

I. Umumiy ma'lumotlar

1. Kasbiy standartning qo'llanilish sohasi: Kasbiy standartning qo'llanilish sohasi: Ushbu Kasbiy standart "Lokomotiv, motovoz, parovoz mashinisti", "Teplovoz mashinisti", "Elektrovoz mashinisti" va "Elektropoyezd mashinisti" kasb (lavozim)lari uchun ta'lim dasturlarini ishlab chiqishda, kasbiy malakalarni mustaqil baholashda, shuningdek, tashkilotlarda xodimlarni boshqarish sohasida keng ko'lamli masalalarni hal qilishda qo'llaniladi.

2. Ushbu Kasbiy standartda quyidagi asosiy tushunchalar va atamalar qo'llaniladi:

Lokomotiv – Poyezdni tortish va harakatlantirish uchun mo'ljallangan temir yo'l transport vositasi.

Mashinist – Lokomotivni boshqaruvchi va uning texnik holatini nazorat qiluvchi mutaxassis.

Ekspluatatsiya – Lokomotivdan foydalanish va uni ishlashga tayyor holda saqlash jarayoni.

Texnik xizmat – Lokomotivning uzluksiz ishlashini ta'minlash uchun profilaktik va rejalashtirilgan xizmat ko'rsatish ishlari.

Rejadan tashqari ta'mirlash – Lokomotivning kutilmagan nosozligi sababli bajariladigan ta'mirlash ishlari.

Depo – Lokomotivlarga texnik xizmat ko'rsatish va ta'mirlash ishlari olib boriladigan texnik baza.

Signalizatsiya – Poyezd harakatini boshqarish va xavfsizlikni ta'minlash uchun ishlatiladigan yorug'lik va ovozli signallar tizimi.

Markazlashtirish va blokirovkalash – Poyezd harakatini boshqarish va yo'l kesishmalarida xavfsizlikni ta'minlash uchun mo'ljallangan tizimlar.

Lokomotiv brigadasi – Lokomotivni boshqarish va texnik xizmat ko'rsatish bo'yicha mas'ul xodimlar guruhi.

Tormoz tizimi – Lokomotiv va poyezdlarni to'xtatish yoki tezligini pasaytirish uchun ishlatiladigan mexanizm.

Yo'l holati – Temir yo'lning texnik va ekspluatatsion holati, poyezd harakati xavfsizligini ta'minlash uchun muhim omil.

Energiya ta'minoti – Lokomotivga zaruriy quvvat yetkazib berish tizimi (elektr, yoqilg'i yoki bug').

Favqulodda vaziyat – Harakat xavfsizligiga tahdid soluvchi texnik yoki ekspluatatsion holatlar.

Marshrut – Poyezd harakatlanishi kerak bo'lgan oldindan belgilangan yo'nalish.

Blokirovka tizimi – Poyezdlar to'qnashuvining oldini olish va xavfsiz harakatni ta'minlash tizimi.

3. Kasbiy standartni ishlab chiqishga asos bo'lgan normativ huquqiy hujjatlar:

- O'zbekiston Respublikasi Prezidentining 2024 yil 30 sentyabr "O'zbekiston Respublikasi milliy malaka tizimini yanada takomillashtirish chora tadbirlari to'g'risida"gi PQ 345 son Qarori;

- O'zbekiston Respublikasi Vazirlar Mahkamasining 2016 yil 24 avgust 275 son "Iqtisodiy faoliyat turlarini tasniflashning xalqaro tizimiga o'tish chora tadbirlari to'g'risida"gi Qarori (IFUT 2.1);

- O'zbekiston Respublikasi Vazirlar Mahkamasining 2023 yil 28 sentabrdagi 504 son qarori

- Transport sohasi kadrlarini qayta tayyorlash va malakasini oshirish hamda ilmiy va innovatsion faoliyat tizimini tashkil etish chora tadbirlari to'g'risida bo'lib, qarorga muvofiq Transport sohasi kadrlarini qayta tayyorlash va malakasini oshirish instituti tashkil etilgan.

- Transport sohasi kadrlarini qayta tayyorlash va ularning malakasini oshirish tartibi to'g'risidagi Nizom

- Nizom 504 son qarorga ilova sifatida tasdiqlangan bo'lib, unda kadrlarni qayta tayyorlash va malakasini oshirish tartibi, o'quv jarayonining tashkil etilishi va boshqa masalalar belgilangan.

4. Ushbu Kasbiy standartda quyidagi qisqartirishlar qo'llaniladi:

MMR – Milliy malaka ramkasi;

TMR – Tarmoq malaka ramkasi;

IFUT – O'zbekiston Respublikasi Iqtisodiy faoliyat turlarining umumdavlat tasniflagichi;

MMK – Mashg'ulotlarning milliy klassifikatori;

TTMM – tarmoq tarif malaka ma'lumotnomasi;

II. Kasbiy standartning pasporti

1.	Kasbiy standartning nomi:	Lokomotivni boshqarish va texnik xizmat ko'rsatish	
2.	Kasbiy faoliyatning asosiy maqsadi:	Temir yo'llarda lokomotivlarning harakatlanishini ta'minlash, poyezdlarni yoki alohida vagonlarni ish holatida saqlash.	
3.	IFUT bo'yicha seksiya, bo'lim, guruh, sinf va kichik sinf:	H seksiya: 52. Ombor xo'jaligi va yordamchi transport faoliyati 52.2 Transportda tashish bo'yicha yordamchi faoliyat 52.21 Quruqlik transporti sohasidagi xizmatlar	
4.	Kasbiy standartning qisqacha mazmuni:	Lokomotivni boshqarish, harakat xavfsizligini ta'minlash, texnik xizmat ko'rsatish va ta'mirlash bo'yicha talablarni belgilaydi. Ushbu standartga ko'ra, mashinist va texnik xodimlar lokomotivning texnik holatini tekshirish, boshqarish va nosozliklarni bartaraf etish bo'yicha bilim va ko'nikmalarga ega bo'lishi kerak. Lokomotivni boshqarish bo'yicha talablar harakatni boshlashdan oldin dvigatel va asosiy tizimlarni ishga tayyorlash, harakat davomida tezlikni boshqarish, tormoz tizimidan foydalanish va dispetcherlik xizmati bilan aloqa o'rnatishni o'z ichiga oladi. Texnik xizmat ko'rsatish va ta'mirlash bo'yicha ishlar harakatdan oldin va keyin lokomotivning texnik holatini tekshirish, profilaktik xizmat ko'rsatish, dvigatel, uzatma va tormoz tizimlarini ta'mirlash, elektr jihozlari va signalizatsiya tizimlarini sozlash hamda favqulodda vaziyatlarda nosozliklarni bartaraf etishni o'z ichiga oladi. Ish xavfsizligi va mehnat muhofazasi talablariga rioya qilish zarur bo'lib, bunda elektr toki, mexanik jarohatlar va yong'in xavfsizligi qoidalariga qat'iy amal qilish talab etiladi. Standartga ko'ra, lokomotivni boshqaruvchi mutaxassis texnik hujjatlar bilan ishlash, temir yo'l signalizatsiyasi va dispetcherlik tizimlari bo'yicha bilimga ega bo'lishi, lokomotivning har xil turlari va ularning asosiy texnik xususiyatlarini tushunishi hamda dvigatel va uzatma tizimlarining ishlash prinsiplarini bilishi lozim. Ushbu kasbiy standart temir yo'l transportining samaradorligini ta'minlash va xavfsizligini oshirishga qaratilgan.	
5.	Qamrab olingan kasblar ro'yxati va malaka darajasi:	Kasblar kodi va nomi:	TMR dagi malaka darajasi:
83110009 Lokomotiv, motovoz, parovoz mashinisti		3	
83110023 Teplovoz mashinisti		3	
83110007 Elektrovoz mashinisti		4	
		83110006 Elektropoyezd mashinisti	4

III. Kasbiy faoliyat turining funksional xaritasi

Kasblar		Mehnat funksiyalari		Mehnat vazifalari	
t/r	kodi va nomi:	kodi	nomi	kodi	nomi
1.	83110009 Lokomotiv, motovoz, parovoz mashinisti	A1.3	Lokomotivlarga texnik xizmat ko'rsatish ishlarini bajarish	A1.01.3	Depoda va uning yo'llarida lokomotivlarga texnik xizmat ko'rsatish
				A1.02.3	Lokomotivni boshqarish uskunalarini yaxshi holatda saqlash
		A2.3	Lokomotiv, yo'l, signalizatsiya, markazlashtirish, blokirovkalash va aloqa moslamalari, aloqa tarmog'i, poyezdlarning holatini marshrut bo'ylab boshqarish	A2.01.3	Yo'lning holatini, signalizatsiya va aloqa vositalarini, kontakt tarmog'ini, kelayotgan poyezdlarni yo'l davomida nazorat qilish
				A2.02.3	Lokomotiv holatini yo'l davomida nazorat qilish
		A3.3	Lokomotiv boshqaruvi va poyezdlar ekspluatatsiyasi, lokomotivga texnik xizmat ko'rsatish bo'yicha yordamchi ishlarni bajarish	A3.01.3	Lokomotiv boshqaruvi va poyezdlarni ko'rish bo'yicha yordamchi ishlarni bajarish
				A3.02.3	Marshrut bo'ylab lokomotivga texnik xizmat ko'rsatish bo'yicha yordamchi ishlarni bajarish
				A3.03.3	Qabul qilish (topshirish) paytida yordamchi ta'mirlash ishlarini bajarish, lokomotivni jihozlash, uni ishga tayyorlash
				A3.04.3	Yo'lda lokomotiv yoki poyezddagi paydo bo'lgan nosozliklarni bartaraf etish bo'yicha yordamchi ishlarni bajarish

		A4.3	Lokomotiv boshqaruvi va poyezdlarni ko'rish, lokomotivga texnik xizmat ko'rsatish	A4.01.3	Lokomotivni boshqarish va poyezdlarni ko'rish bo'yicha ishlarni bajarish
				A4.02.3	Yo'lda lokomotiv yoki poyezddagi paydo bo'lgan nosozliklarni bartaraf etish bo'yicha ishlarni bajarish
				A4.03.3	Lokomotivni qabul qilish (yetkazib berish), jihozlash, ishga tayyorlash paytida unga texnik xizmat ko'rsatish bo'yicha ishlarni bajarish
				A4.04.3	Lokomotivda yoki yo'lda paydo bo'lgan vagonlarda nosozliklarni bartaraf etish bo'yicha ishlarni bajarish
2.	83110023 Teplovoz mashinisti	B1.3	Teplovozlarga texnik xizmat ko'rsatish ishlarini bajarish	B1.01.3	Depoda va uning yo'llarida teplovozlarga texnik xizmat ko'rsatish
				B1.02.3	Teplovoznini boshqarish uskunalarini yaxshi holatda saqlash
		B2.3	Teplovoz, yo'l, signalizatsiya, markazlashtirish, blokirovkalash va aloqa moslamalari, aloqa tarmog'i, poyezdlarning holatini marshrut bo'ylab boshqarish	B2.01.3	Yo'lning holatini, signalizatsiya va aloqa vositalarini, kelayotgan poyezdlarni yo'l davomida nazorat qilish
				B2.02.3	Teplovoz holatini yo'l davomida nazorat qilish
		B3.3	Teplovoz boshqaruvi va poyezdlar ekspluatatsiyasi, teplovozga texnik xizmat ko'rsatish bo'yicha yordamchi ishlarni bajarish	B3.01.3	Teplovoz boshqaruvi va poyezdlarni ko'rish bo'yicha yordamchi ishlarni bajarish
				B3.02.3	Marshrut bo'ylab teplovozga texnik xizmat ko'rsatish bo'yicha yordamchi ishlarni bajarish
				B3.03.3	Qabul qilish (topshirish) paytida yordamchi ta'mirlash ishlarini bajarish, teplovozni jihozlash, uni ishga tayyorlash

				B3.04.3	Yo'lda teplovoz yoki poyezddagi paydo bo'lgan nosozliklarni bartaraf etish bo'yicha yordamchi ishlarni bajarish
		B4.3	Teplovoz boshqaruvi va poyezdlarni ko'rish, teplovozga texnik xizmat ko'rsatish	B4.01.3	Teplovozni boshqarish va poyezdlarni ko'rish bo'yicha ishlarni bajarish
				B4.02.3	Yo'lda teplovoz yoki poyezddagi paydo bo'lgan nosozliklarni bartaraf etish bo'yicha ishlarni bajarish
				B4.03.3	Teplovozni qabul qilish (yetkazib berish), jihozlash, ishga tayyorlash paytida unga texnik xizmat ko'rsatish bo'yicha ishlarni bajarish
				B4.04.3	Teplovozda yoki yo'lda paydo bo'lgan vagonlarda nosozliklarni bartaraf etish bo'yicha ishlarni bajarish
3.	83110007 Elektrovoz mashinisti	D1.4	Elektrovozlarga texnik xizmat ko'rsatish ishlarini bajarish	D1.01.4	Depoda va uning yo'llarida elektrovozlarga texnik xizmat ko'rsatish
				D1.02.4	Elektrovozni boshqarish uskunalarni yaxshi holatda saqlash
		D2.4	Elektrovoz, yo'l, signalizatsiya, markazlashtirish, blokirovkalash va aloqa moslamalari, aloqa tarmog'i, poyezdlarning holatini marshrut bo'ylab boshqarish	D2.01.4	Yo'lning holatini, signalizatsiya va aloqa vositalarini, kelayotgan poyezdlarni yo'l davomida nazorat qilish
				D2.02.4	Elektrovoz holatini yo'l davomida nazorat qilish
		D3.4		D3.01.4	Elektrovoz boshqaruvi va poyezdlarni ko'rish bo'yicha yordamchi ishlarni bajarish

			Elektrovoz boshqaruvi va poyezdlar ekspluatatsiyasi, elektrovozga texnik xizmat ko'rsatish bo'yicha yordamchi ishlarni bajarish	D3.02.4	Marshrut bo'ylab elektrovozga texnik xizmat ko'rsatish bo'yicha yordamchi ishlarni bajarish		
				D3.03.4	Qabul qilish (topshirish) paytida yordamchi ta'mirlash ishlarini bajarish, elektrovozni jihozlash, uni ishga tayyorlash		
				D3.04.4	Yo'lda elektrovoz yoki poyezddagi paydo bo'lgan nosozliklarni bartaraf etish bo'yicha yordamchi ishlarni bajarish		
		D4.4	Elektrovoz boshqaruvi va poyezdlarni ko'rish, elektrovozga texnik xizmat ko'rsatish	D4.01.4	Elektrovozni boshqarish va poyezdlarni ko'rish bo'yicha ishlarni bajarish		
				D4.02.4	Yo'lda elektrovoz yoki poyezddagi paydo bo'lgan nosozliklarni bartaraf etish bo'yicha ishlarni bajarish		
				D4.03.4	Elektrovozni qabul qilish (yetkazib berish), jihozlash, ishga tayyorlash paytida unga texnik xizmat ko'rsatish bo'yicha ishlarni bajarish		
				D4.04.4	Elektrovozda yoki yo'lda paydo bo'lgan vagonlarda nosozliklarni bartaraf etish bo'yicha ishlarni bajarish		
		4.	83110006 Elektropoyezd mashinisti	E1.4	Elektropoyezdlarga texnik xizmat ko'rsatish ishlarini bajarish	E1.01.4	Depoda va uning yo'llarida elektropoyezdlarga texnik xizmat ko'rsatish
						E1.02.4	Elektropoyezdni boshqarish uskunalarini yaxshi holatda saqlash
				E2.4	Elektropoyezd, yo'l, signalizatsiya, markazlashtirish, blokirovkalash va aloqa moslamalari, aloqa tarmog'i, poyezdlarning holatini marshrut bo'ylab boshqarish	E2.01.4	Yo'lning holatini, signalizatsiya va aloqa vositalarini, kelayotgan poyezdlarni yo'l davomida nazorat qilish
E2.02.4	Elektropoyezd holatini yo'l davomida nazorat qilish						
E3.4				E3.01.4	Elektropoyezd boshqaruvi va poyezdlarni ko'rish bo'yicha yordamchi ishlarni bajarish		

			Elektropoyezd boshqaruvi va poyezdlar ekspluatatsiyasi, elektrovozga texnik xizmat ko'rsatish bo'yicha yordamchi ishlarni bajarish	E3.02.4	Marshrut bo'ylab elektropoyezdga texnik xizmat ko'rsatish bo'yicha yordamchi ishlarni bajarish
				E3.03.4	Qabul qilish (topshirish) paytida yordamchi ta'mirlash ishlarini bajarish, elektropoyezdni jihozlash, uni ishga tayyorlash
				E3.04.4	Yo'lda elektropoyezd yoki poyezddagi paydo bo'lgan nosozliklarni bartaraf etish bo'yicha yordamchi ishlarni bajarish
	E4.4		Elektropoyezd boshqaruvi va poyezdlarni ko'rish, elektropoyezdga texnik xizmat ko'rsatish	E4.01.4	Elektropoyezdni boshqarish va poyezdlarni ko'rish bo'yicha ishlarni bajarish
				E4.02.4	Yo'lda elektropoyezd yoki poyezddagi paydo bo'lgan nosozliklarni bartaraf etish bo'yicha ishlarni bajarish
				E4.03.4	Elektropoyezdni qabul qilish (yetkazib berish), jihozlash, ishga tayyorlash paytida unga texnik xizmat ko'rsatish bo'yicha ishlarni bajarish
				E4.04.4	Elektropoyezda yoki yo'lda paydo bo'lgan vagonlarda nosozliklarni bartaraf etish bo'yicha ishlarni bajarish

IV. Kasblar xaritasi va mehnat funksiyalari tavsifi

Kasbning nomi:	Lokomotiv, motovoz, parovoz mashinisti	
Mashg'ulot nomining kodi:	83110	
TMR bo'yicha malaka darajasi:	3	
Malakani baholashga qo'yiladigan talablar	Tavsiya etiladi	
Amaliy tajriba (ish staji)ga qo'yilgan talablar:	3 daraja uchun ish staji talab etilmaydi, ammo kamida 3 oy amaliy stajirovkadan o'tgan bo'lishi zarur;	
Layoqatiga va shaxsiy kompetensiyalarga qo'yilgan talablar	Maxsus ruxsatlar: Ishga 18 yoshga to'lganlar qabul qilinadi. Qonun hujjatlarida belgilangan tartibda majburiy dastlabki (ishga kirishda) va davriy tibbiy ko'rikdan (ko'rikdan), shuningdek, navbatdan tashqari tibbiy ko'rikdan (ko'rikdan) o'tish. Ishchi kasbi sertifikati	
	Ishga munosabat va xulq atvor: - rahbarlariga o'z vaqtida va to'g'ri ma'lumotlarni taqdim etish; - o'z bilimi, tajribasi va vakolati doirasida qarorlar qabul qilish; - belgilangan vazifalarni ish vaqtidan unumli va oqilona foydalangan holda bajarish; - mehnatni muhofaza qilish va xavfsizlik texnikasi, atrof muhitni muhofaza qilish, sanitariya gigiyena, yong'in va elektr xavfsizligi qoidalariga rioya qilish; - o'z tajribasini hamkasblari bilan bo'lishish; - jamoa bilan inoq ishlash; - o'z vazifalariga bog'liq yangilik va innovatsiyalarni kuzatib borish, o'zlashtirish va joriy qilish.	
Ta'lim darajasiga qo'yilgan talablar:	1) boshlang'ich professional ta'lim 2) o'rta maxsus ta'lim	
Norasmiy va informal ta'lim bilan bog'liqligi:	umumiy o'rta ta'lim+norasmiy (informal) ta'lim yoki amaliy tajriba	
Kasbiy standartlar reyestrda mavjudligi:		
Kasbning boshqa mumkin bo'lgan nomlari:	2–6 razryadli Lokomotiv mashinisti	
Boshqa kasblar bilan aloqadorligi:	TMR bo'yicha malaka darajasi:	Kasbning nomi:
	3	Motovoz mashinisti yordamchisi

Mehnat funksiyalarining tavsifi	
Kodi va nomi	Mehnat vazifalari
A1.3 Lokomotivlarga texnik xizmat ko'rsatish ishlarini bajarish	O'qitish natijalari
	Mehnat harakatlari:
	1. Belgilangan signallarni berish
	2. Poyezd tezligini nazorat qilish
	3. Yo'l belgilarining ko'rsatkichlarini nazorat qilish
	4. Tegishli turdagi lokomotiv agregatlari va agregatlarining holatini lokomotiv mashinistining topshirig'iga binoan nazorat qilish
	5. Avtoturargohlarda harakatlanuvchi tarkibning holatini kuzatish
	6. Tegishli turdagi lokomotiv, poyezddagi vagonlarning tormoz tizimlarining ishlashini tekshirishda lokomotiv mashinistining topshirig'iga binoan tormoz chizig'ining zichligini nazorat qilish
	7. Normativ hujjatlarga muvofiq poyezdlar harakatini tashkil etish uchun mas'ul shaxslarning tezkor buyruqlarini bajarish
	Ko'nikma:
	Belgilangan signallarni berishda texnikani qo'llash
	Poyezdlar harakatini tashkil etish uchun mas'ul shaxslarning tezkor buyruqlarini bajarishda normativ hujjatlarni qo'llash
	Tegishli turdagi lokomotivga g'amxo'rlik qilish va marshrut bo'ylab uning tarkibiy qismlari va agregatlarining holatini kuzatish bo'yicha mashinistning ko'rsatmalarini bajarishda texnikani qo'llash
	Bilim:
	Tegishli turdagi lokomotivning xizmat ko'rsatuvchi uskunasi qurilmasi va ulardan foydalanish qoidalari
Tegishli turdagi lokomotivning texnik xususiyatlari	
Tormoz qurilmasi va boshqaruv texnologiyasi	

		Xizmat ko'rsatiladigan uchastkalarining temir yo'l profili
		Xizmat ko'rsatish zonasidagi signal belgilari va ko'rsatkichlari
		Bajarilgan ishlar doirasida mehnatni muhofaza qilish qoidalari va ko'rsatmalari
		Shaxsiy himoya vositalaridan foydalanish qoidalari
		O'zbekiston Respublikasi temir yo'llaridan texnik foydalanish qoidalari
		O'zbekiston Respublikasi temir yo'llarida poyezdlar harakati va manyovr ishlari bo'yicha yo'riqnomalar
		Temir yo'llarda signalizatsiya bo'yicha ko'rsatmalar va bajarilgan ishlar doirasiga tegishli boshqa normativ hujjatlar
		Xizmat ko'rsatiladigan temir yo'l stansiyalari, uchastkalarining texnik va ma'muriy hujjatlari
		Poyezdlar jadvali
		Elektrotexnika asoslari
	A1.02.3 Lokomotivni boshqarish uskunalarini yaxshi holatda saqlash	Mehnat harakatlari:
		1. Tegishli turdagi lokomotiv mashinistining yordamchisi uchun nizomda belgilangan ishlar ro'yxatiga muvofiq mexanik jihozlarga texnik xizmat ko'rsatish
		2. Tegishli turdagi lokomotiv mashinistining yordamchisi uchun nizomda belgilangan ishlar ro'yxatiga muvofiq elektr jihozlariga texnik xizmat ko'rsatish
		3. Tegishli turdagi lokomotiv mashinistining yordamchisi uchun normativ aktda belgilangan ishlar ro'yxatiga muvofiq tormoz va yordamchi uskunalarga texnik xizmat ko'rsatish
		4. Tegishli turdagi lokomotiv mashinistining yordamchisi uchun nizomda belgilangan ishlar ro'yxatiga muvofiq gazni boshqarish tizimlariga texnik xizmat ko'rsatish
		5. Tegishli turdagi lokomotiv mashinistining yordamchisi uchun normativ aktda belgilangan ishlar ro'yxatiga muvofiq yong'inni aniqlash va o'chirish tizimlariga texnik xizmat ko'rsatish
		6. Tegishli turdagi lokomotivni jihozlash

		7. Tegishli turdagi lokomotivning tarkibiy qismlari va qismlarini moylash
		8. Tegishli turdagi lokomotivni ishlashga tayyorlash
		9. Tegishli turdagi lokomotivni birinchi vagon bilan ulash: tormoz chizig'ining so'nggi yenglarini ulash, tormoz liniyasining so'nggi klapanlarini ochish
		10. Tegishli turdagi lokomotivni poyezddan ajratish: tormoz chizig'ini oldindan ajratish bilan avtomatik bog'lovchini ajratish
		11. Tegishli me'yoriy hujjatlarda belgilangan ishlar ro'yxatiga muvofiq o'z o'zidan harakatlanishining oldini olish uchun tegishli turdagi lokomotiv yoki poyezdni mahkamlash
		Ko'nikma:
		Tegishli turdagi lokomotivga texnik xizmat ko'rsatish texnikasini qo'llash
		Tegishli turdagi lokomotivni jihozlashda texnikani qo'llash
		Tegishli turdagi lokomotivni birinchi vagonga ulash va lokomotivni poyezddan ajratish uchun belgilangan qoidani qo'llash
		O'z o'zidan harakatlanishini oldini olish uchun tegishli turdagi lokomotiv yoki poyezdni mahkamlashning belgilangan qoidasini qo'llash
		Bilim:
		Tegishli turdagi lokomotivning xizmat ko'rsatuvchi uskunasining qurilmasi va ulardan foydalanish qoidalari
		Tegishli turdagi lokomotivga texnik xizmat ko'rsatish bo'yicha ko'rsatmalar
		Tegishli turdagi lokomotivning texnik xususiyatlari
		Tormoz qurilmasi va boshqaruv texnologiyasi
		Harakatlanuvchi tarkibni ulash va ajratish qoidalari
		Tormoz bashmaklarini ishlatish qoidalari
		Bajarilgan ishlar doirasida mehnatni muhofaza qilish qoidalari va ko'rsatmalari
		Shaxsiy himoya vositalaridan foydalanish qoidalari
		O'zbekiston Respublikasi temir yo'llaridan texnik foydalanish qoidalari

<p>Mas'uliyat va mustaqillik:</p>		<ol style="list-style-type: none"> 1. Lokomotivlarning texnik holatini muntazam tekshirish va profilaktik xizmat ko'rsatish. 2. Xavfsizlik talablariga qat'iy rioya qilish. 3. Aniqlangan nosozliklarni vaqtida bartaraf etish va hisobot berish. 4. Ish jarayonida belgilangan texnik reglamentlarga muvofiq harakat qilish. 5. Nosozliklarni aniqlash va ularni bartaraf etish bo'yicha mustaqil qaror qabul qilish. 6. Ish jarayonida muammolarni hal qilish uchun tashabbus ko'rsatish. 7. Ishni rejalashtirish va samaradorlikni oshirish uchun mustaqil harakat qilish. 8. Favqulodda holatlarda tezkor va to'g'ri choralar ko'rish.
<p>A2.3 Lokomotiv, yo'l, signalizatsiya, markazlashtirish, blokirovkalash va aloqa moslamalari, aloqa tarmog'i, poyezdlarning holatini marshrut bo'ylab boshqarish</p>	<p>A2.01.3 Yo'lning holatini, signalizatsiya va aloqa vositalarini, kontakt tarmog'ini, kelayotgan poyezdlarni yo'l davomida nazorat qilish</p>	<p>Mehnat harakatlari:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Temir yo'lning erkinligi va holatini vizual nazorat qilish 2. Kontakt tarmog'ining holatini vizual nazorat qilish 3. Kelayotgan poyezdlarning holatini vizual nazorat qilish 4. Signal va aloqa qurilmalari holatini vizual nazorat qilish 5. Poyezd va manyovr marshrutining to'g'ri tayyorlanishini vizual nazorat qilish <p>Ko'nikma:</p> <p>Yo'lning holatini, signalizatsiya va aloqa vositalarini, aloqa tarmog'ini, kelayotgan poyezdlarni vizual tarzda aniqlash</p> <p>Bilim:</p> <p>Xizmat ko'rsatiladigan uchastkalarining temir yo'l profili</p> <p>Xizmat ko'rsatish zonasidagi signal belgilari va ko'rsatkichlari</p> <p>Bajarilgan ishlar doirasida mehnatni muhofaza qilish qoidalari</p> <p>O'zbekiston Respublikasi temir yo'llaridan texnik foydalanish qoidalari</p> <p>O'zbekiston Respublikasi temir yo'llarida poyezdlar harakati va manyovr ishlari bo'yicha yo'riqnoma</p> <p>O'zbekiston Respublikasi temir yo'llarida signalizatsiya bo'yicha ko'rsatmalar</p>

<p>A2.02.3 Lokomotiv holatini yo'l davomida nazorat qilish</p>		<p>Temir yo'l harakatlanuvchi tarkibning tormozlaridan foydalanish bo'yicha ko'rsatmalar</p>
		<p>Xizmat ko'rsatiladigan temir yo'l stansiyalari, uchastkalarining texnik va ma'muriy hujjatlari</p>
		<p>Mehnat harakatlari:</p>
		<p>1. Tegishli turdagi lokomotivning elektr jihozlari yo'nalishi bo'ylab lokomotivning texnik holatini vizual va instrumental nazorat qilish</p>
		<p>2. Tegishli turdagi lokomotivning mexanik jihozlarining yo'nalishi bo'ylab lokomotivning texnik holatini vizual va instrumental nazorat qilish</p>
		<p>3. Tegishli turdagi lokomotivning tormozlash uskunasi yo'nalishi bo'ylab lokomotivning texnik holatini vizual va instrumental nazorat qilish</p>
		<p>4. Lokomotivning texnik holatini vizual va instrumental nazorat qilish va tegishli turdagi lokomotivning nazorat o'lchash asboblari marshruti bo'ylab ishlash</p>
		<p>5. Lokomotivning texnik holatini va marshrut bo'ylab tegishli turdagi lokomotivning radioaloqa uskunasi ishlashini vizual va instrumental nazorat qilish</p>
		<p>6. Lokomotivning texnik holatini vizual va asboblarda yordamida nazorat qilish va tegishli turdagi lokomotiv g'ildiraklari uchun qum bilan ta'minlash moslamalari yo'nalishi bo'ylab ishlash</p>
		<p>Ko'nikma:</p>
		<p>Elektr, mexanik, tormoz uskunalari, asbob uskunalar, radioaloqa uskunalar, marshrut bo'ylab tegishli turdagi lokomotiv g'ildiraklari uchun qum bilan ta'minlash moslamalarining holatini saqlash va nazorat qilish usullarini qo'llash</p>
		<p>Bilim:</p>
		<p>Tegishli turdagi lokomotivning qurilmasi, texnik tavsifi</p>
	<p>Tegishli turdagi lokomotivni ekspluatatsiya qilishda saqlash va ularga g'amxo'rlik qilish tartibi</p>	

		<p>Tormoz qurilmasi va boshqaruv texnologiyasi</p> <p>Tegishli turdagi lokomotivning elektr, pnevmatik va mexanik jihozlarining ishlashidagi nosozliklarni aniqlash va bartaraf etish usullari</p> <p>Avtomatlashtirish va aloqa vositalarining ishlash tartibi</p> <p>Bajarilgan ishlar doirasida mehnatni muhofaza qilish qoidalari va ko'rsatmalari</p> <p>Shaxsiy himoya vositalaridan foydalanish qoidalari</p> <p>Elektrotexnika asoslari</p> <p>Temir yo'l harakatlanuvchi tarkibning tormozlaridan foydalanish bo'yicha ko'rsatmalar</p> <p>Tegishli turdagi lokomotivlarni ekspluatatsiya qilishda texnik xizmat ko'rsatish bo'yicha ko'rsatmalar</p>
	<p>Mas'uliyat va mustaqillik:</p>	<p>1. Lokomotiv, yo'l, signalizatsiya va aloqa tizimlarining uzluksiz ishlashini ta'minlash.</p> <p>2. Poyezd harakati xavfsizligini nazorat qilish va nosozliklarni bartaraf etish.</p> <p>3. Favqulodda holatlarda tezkor va to'g'ri qaror qabul qilish.</p> <p>4. Nosozliklarni mustaqil aniqlash va bartaraf etish.</p> <p>5. Poyezd harakatini optimallashtirish uchun tashabbus ko'rsatish.</p> <p>6. Signalizatsiya va boshqaruv tizimlarini mustaqil yuritish.</p> <p>Mehnat harakatlari:</p> <p>1. Tegishli turdagi lokomotivni boshqarish va harakat jadvaliga muvofiq temir yo'l profiliga qarab belgilangan tezlikda poyezdni boshqarish</p> <p>2. Svetofor ko'rsatkichlarini, signal belgilarini, poyezd harakati paytidagi ko'rsatkichlarni, temir yo'lchilar tomonidan berilgan signallarni vizual nazorat qilish, ularni lokomotiv mashinistining yordamchisi bilan takrorlash va bajarish</p> <p>3. Belgilangan signallarni berish</p> <p>4. Normativ hujjatlarga muvofiq poyezdlar harakatini tashkil etish uchun mas'ul shaxslarning tezkor buyruqlarini bajarish</p> <p>5. Elektr va yoqilg'ining minimal iste'moli bilan ratsional rejimda poyezdlarni boshqarish</p>
<p>A3.3 Lokomotiv boshqaruvi va poyezdlar ekspluatatsiyasi, lokomotivga texnik xizmat ko'rsatish bo'yicha yordamchi ishlarni bajarish</p>	<p>A3.01.3 Lokomotiv boshqaruvi va poyezdlarni ko'rish bo'yicha yordamchi ishlarni bajarish</p>	

	6. Belgilangan qoidalarga muvofiq interkom bo'yicha muzokaralar olib borish
	7. Yo'lovchilar va yuklarni tashishda silliq harakatda poyezdni boshqarish
	8. Yo'lovchilar va shahar atrofidagi transportda ishlashda to'xtash joylarida yo'lovchilarni minish va tushirishda xavfsizlikni ta'minlagan holda poyezdni boshqarish
	9. Poyezd oraliq stansiyalarda to'xtaganda lokomotivning mexanik qismi, o'q qutilari, g'ildirak to'plamlarining holatini tekshirish
	10. Depo va stansiya temir yo'llarida o'rnatilgan tezlikda manyovr ishlarini bajarish
	11. To'satdan to'siq paydo bo'lganda yoki to'satdan to'xtash signali berilganda poyezdni to'xtatish uchun favqulodda tormozlashni qo'llash
	12. Teplovoz mashinistining yordamchisiz ishlaganda, uning vazifalarini ko'rsatmalarga muvofiq bajarish
	13. Lokomotiv mashinistining yordamchisini, shuningdek, mashinist yordamchisi sifatida amaliyot o'tayotgan shaxslarni lokomotivga texnik xizmat ko'rsatish va boshqarishning oqilona usullari va usullariga o'rgatish
	Ko'nikma:
	Tegishli turdagi lokomotivni boshqarishda va poyezdni boshqarishda texnikani qo'llash
	Yo'lining holatini, signalizatsiya va aloqa vositalarini, aloqa tarmog'ini, kelayotgan poyezdlarni vizual tarzda aniqlash
	Tegishli turdagi lokomotiv holatini aniqlashda texnikani qo'llash
	Svetoforning ko'rsatkichlari, signal belgilari, poyezd harakati jarayonida belgilar, temir yo'lovchilar tomonidan berilgan signallardan olingan ma'lumotlarni qo'llash
	Belgilangan signallarni berishda texnikani qo'llash
	Poyezdlar harakatini tashkil etish uchun mas'ul shaxslarning tezkor buyruqlarini bajarishda normativ hujjatlarni qo'llash

		Tegishli turdagi lokomotivga g'amxo'rlik qilish va marshrut bo'ylab uning tarkibiy qismlari va agregatlari holatini kuzatish usullarini qo'llash
		Bilim:
		Tegishli turdagi lokomotivning qurilmasi, texnik tavsifi
		Tegishli turdagi lokomotivga texnik xizmat ko'rsatish va unga g'amxo'rlik qilish tartibi operatsiya vaqtida
		Tormoz qurilmasi va boshqaruv texnologiyasi
		Xizmat ko'rsatiladigan uchastkalarining temir yo'l profili
		Xizmat ko'rsatish zonasidagi signal belgilari va ko'rsatkichlari
		Xizmat ko'rsatiladigan stansiyalar (uchastkalar) temir yo'llarining sxemalari
		Harakatlanuvchi tarkibni ulash va ajratish qoidalari
		Nostandart vaziyatlarni hal qilish tartibi
		Elektr energiyasini, yoqilg'ini tejankor iste'mol qilishning asosiy usullari
		Elektr, pnevmatik va mexanik qurilmalarning ishlashidagi nosozliklarni aniqlash va bartaraf etish usullari
		Yuk va yo'lovchilarni tashish uchun asosiy talablar
		Avtomatlashtirish va aloqa vositalarining ishlash tartibi va ishlash tartibi
		Tormoz bashmaklarini ishlatish qoidalari
		Bajarilgan ishlar doirasida mehnatni muhofaza qilish qoidalari va ko'rsatmalari
		Shaxsiy himoya vositalaridan foydalanish qoidalari
		Poyezdlar jadvali
		Elektrotexnika asoslari
		Xizmat ko'rsatiladigan temir yo'l stansiyalari, uchastkalarining texnik va ma'muriy hujjatlari
		O'zbekiston Respublikasi temir yo'llarida signalizatsiya bo'yicha ko'rsatmalar
		Temir yo'l harakatlanuvchi tarkibning tormozlaridan foydalanish bo'yicha ko'rsatmalar
		Tegishli turdagi lokomotivlarni ekspluatatsiya qilishda texnik xizmat ko'rsatish bo'yicha ko'rsatmalar
		O'zbekiston Respublikasi temir yo'llarida poyezdlar harakati va manyovr ishlari bo'yicha yo'riqnoma

		O'zbekiston Respublikasi temir yo'llaridan texnik foydalanish qoidalari
	A3.02.3 Marshrut bo'ylab lokomotivga texnik xizmat ko'rsatish bo'yicha yordamchi ishlarni bajarish	Mehnat harakatlari:
		1. Yo'lda tegishli turdagi lokomotivning g'ildirak juftlari uchun lokomotiv, elektr, mexanik, tormoz uskunalari, qum ta'minoti moslamalarining tarkibiy qismlari va yig'ilishlarining texnik holatini tekshirish
		2. Normativ huquqiy hujjatlarda belgilangan o'z vakolatlari doirasida nazorat o'lchash asboblari, kompleks bort boshqaruv tizimi, asbob uskunalari, tegishli tipdagi lokomotivning radioaloqa qurilmalari yo'nalishi bo'yicha ish parametrlarini tekshirish
		3. Agregatlar va agregatlar, asbob uskunalari, nazorat o'lchash asboblari, tegishli tipdagi lokomotivning kompleks bort boshqaruv tizimi, poyezd tarkibidagi vagonlar nosozliklari aniqlangan taqdirda mashinistni xabardor qilish
		4. Stansiyalarda harakatlanuvchi tarkibning texnik holatini aniqlangan nomuvofiqliklarni bartaraf etish yoki ular to'g'risida mashinistni xabardor qilish bilan tekshirish
		5. Belgilangan nomuvofiqliklarni bartaraf etish va bu haqda haydovchini xabardor qilish bilan tegishli turdagi lokomotiv, poyezd tarkibidagi vagonlarning tormozlanishini tekshirishda normativ huquqiy hujjatlarda belgilangan vakolat doirasida tormoz chizig'ining zichligini tekshirish
		6. Normativ huquqiy hujjatlarda belgilangan o'z vakolatlari doirasida tegishli tipdagi lokomotiv uzellari va agregatlarining, harakatlanuvchi tarkibning nosozliklari aniqlangan taqdirda poyezdlar harakatini tashkil etish uchun mas'ul bo'lgan shaxslarning tezkor farmoyishlarini bajarish
		Ko'nikma:
		Yo'lda tegishli turdagi lokomotivning texnik holatini nazorat qilish bo'yicha yordamchi ishlarni bajarish usullarini aniqlash
	Uzellar va agregatlar, asbob uskunalari, nazorat o'lchash asboblari, yo'lda tegishli tipdagi	

		lokomotivning kompleks bort boshqaruv tizimi, to'xtash joylarida harakatlanuvchi tarkibning texnik holatini aniqlash
		Yo'lda lokomotivning texnik holatini nazorat qilish bo'yicha yordamchi ishlarni bajarishda tegishli turdagi lokomotivning tormoz uskunalarining texnik holatini baholash
		Normativ huquqiy hujjatlarda belgilangan o'z vakolatlari doirasida ularni keyinchalik bartaraf etish bilan tegishli tipdagi lokomotivning uzellari va agregatlari, asbob uskunalari, nazorat o'lchash asboblari, kompleks bort boshqaruv tizimi ishidagi nosozliklarni aniqlash
		Yo'lda tegishli turdagi lokomotivning texnik holatini nazorat qilish bo'yicha yordamchi ishlarni bajarishda shaxsiy himoya vositalaridan foydalanish
		Yo'lda tegishli turdagi lokomotivning texnik holatini nazorat qilish bo'yicha yordamchi ishlarni bajarishda maxsus aloqa vositalaridan foydalanish
		Bilim:
		Lokomotivning texnik holatini nazorat qilish bo'yicha yordamchi ishlarni bajarish bo'yicha me'yoriy texnik va qo'llanma hujjatlari ishlarni tartibga soluvchi qismda
		Ishlarning bajarilishini tartibga soluvchi qismda temir yo'llardan texnik foydalanish qoidalari
		Ishlarning bajarilishini tartibga soluvchi qismda tegishli turdagi lokomotivning xizmat ko'rsatilayotgan uskunalari, agregatlari va agregatlarining qurilmasi va ulardan foydalanish qoidalari
		Tegishli turdagi lokomotivning texnik xususiyatlari
		Lokomotivga, harakatlanuvchi tarkibga ishlarning bajarilishini tartibga soluvchi qismda va to'xtash joylarida texnik xizmat ko'rsatish qoidalari
		Ishning bajarilishini tartibga soluvchi qismda tormoz qurilmasi va ularni boshqarish texnologiyasi
		Ishlarni tartibga soluvchi qismda tegishli turdagi lokomotivning mexanik, elektr, tormoz, yordamchi uskunalari ishidagi nosozliklarni aniqlash va bartaraf etish usullari
		Ishlarni tartibga soluvchi qismda avtomatlashtirish va aloqa moslamalarining ishlashi va ishlashi tartibi

		<p>Ishni tartibga soluvchi qismda elektrotexnika Xizmat ko'rsatiladigan temir yo'l stansiyalarining texnik va ma'muriy hujjatlari, ishlarning bajarilishini tartibga soluvchi qism</p> <p>Ishlarning bajarilishini tartibga soluvchi qismda poyezdlar harakati jadvali</p> <p>Shaxsiy himoya vositalaridan foydalanish qoidalari</p> <p>Ishlarning bajarilishini tartibga soluvchi qismda poyezdlar harakati bilan bevosita bog'liq ish vaqti va dam olish vaqtining xususiyatlari, umumiy foydalanishdagi temir yo'l transporti xodimlarining ayrim toifalarining ish sharoitlari, ularning ishi</p> <p>Ishlarni tartibga soluvchi qismda mehnatni muhofaza qilish, elektr xavfsizligi, yong'in xavfsizligi talablari</p>
	<p>A3.03.3 Qabul qilish (topshirish) paytida yordamchi ta'mirlash ishlarini bajarish, lokomotivni jihozlash, uni ishga tayyorlash</p>	<p>Mehnat harakatlari:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Tegishli turdagi lokomotivning asosiy bloklari, elektr jihozlari agregatlarining ishlashini tekshirish va nazorat qilish 2. Tegishli turdagi lokomotivning asosiy bloklari, mexanik jihozlari agregatlarining ishlashini tekshirish va nazorat qilish 3. Tegishli turdagi lokomotivning asosiy agregatlari, tormozlash agregatlari va yordamchi jihozlarining ishlashini tekshirish va nazorat qilish 4. Asosiy bloklarning, gazni boshqarish tizimlarining bloklarining ishlashini tekshirish va nazorat qilish, tegishli turdagi lokomotivni aniqlash va yong'inni o'chirish 5. Tegishli turdagi lokomotivning nazorat o'lchash moslamalarining ishlashini tekshirish va nazorat qilish 6. Tegishli turdagi lokomotivning radioaloqa uskunasining ishlashini tekshirish va nazorat qilish 7. Tegishli turdagi lokomotivning g'ildirak to'plamlari uchun qum ta'minoti qurilmalarining ishlashini tekshirish va nazorat qilish

		8. Tegishli turdagi lokomotivga texnik xizmat ko'rsatish me'yoriy hujjatda lokomotiv mashinisti uchun belgilangan ishlar ro'yxatiga muvofiq
		9. Tegishli turdagi lokomotivni ishga tayyorlash va jihozlash
		10. Tegishli turdagi lokomotivning poyezdning birinchi vagoniga to'g'ri ulanishini va havo shlanglarini ulashni, shuningdek ular orasidagi so'nggi klapanlarning ochilishini nazorat qilish.
		Ko'nikma:
		Tegishli turdagi lokomotivga texnik xizmat ko'rsatish texnikasini qo'llash
		Tegishli turdagi lokomotivni ish va uning jihozlari tayyorlashda texnikani qo'llash
		Tegishli turdagi lokomotivni birinchi vagonga ulash va tegishli turdagi lokomotivni poyezddan ajratish uchun belgilangan qoidani qo'llash.
		O'z o'zidan harakatlanishini oldini olish uchun tegishli turdagi lokomotiv yoki poyezdni mahkamlashning belgilangan qoidasini qo'llash
		Bilim:
		Tegishli turdagi lokomotivning qurilmasi, texnik tavsifi
		Tormoz qurilmasi va boshqaruv texnologiyasi
		Tegishli turdagi lokomotivning elektr, pnevmatik va mexanik jihozlarning ishlashidagi nosozliklarni aniqlash va bartaraf etish usullari
		Harakatlanuvchi tarkibni ulash va ajratish qoidalari
		Elektrotexnika asoslari
		Tormoz pabuçlarini ishlatish qoidalari
		Avtomatlashtirish va aloqa vositalarining ishlash tartibi va ishlash tartibi
		O'zbekiston Respublikasi temir yo'llaridan texnik foydalanish qoidalari
		Tegishli turdagi lokomotivlarni ekspluatatsiya qilishda texnik xizmat ko'rsatish bo'yicha ko'rsatmalar
		Mehnat harakatlari:

A3.04.3 Yo'lda lokomotiv yoki poyezddagi paydo bo'lgan nosozliklarni bartaraf etish bo'yicha yordamchi ishlarni bajarish	1. Tegishli turdagi yoki vagonlarning tarkibidagi lokomotivda marshrut bo'ylab yuzaga keladigan nosozliklarni aniqlash
	2. Tegishli turdagi yoki vagonlarning tarkibidagi lokomotivda yo'lda yuzaga keladigan nosozliklarni bartaraf etish
	3. Tegishli turdagi yoki vagon tarkibidagi lokomotivdagi nosozlikni bartaraf etishning iloji bo'lmasa, uning xavfsiz harakatlanishini ta'minlash uchun temir yo'lning poyezd egallab olgan qismini bo'shatish uchun zarur choralarni ko'rish
	Ko'nikma:
	Tegishli turdagi lokomotivning mexanik, elektr va yordamchi jihozlarning ishlashida nosozliklar aniqlanganda lokomotiv brigadasining ish qoidalarini qo'llash
	Tegishli turdagi lokomotivning mexanik, elektr va yordamchi uskunalari ishida nosozliklarni bartaraf etishda lokomotiv brigadasining ish qoidalarini ushbu Nizomda belgilangan darajada qo'llash
	Bilim:
	Tegishli turdagi lokomotivning qurilmasi, texnik tavsifi
	Tormoz qurilmasi va boshqaruv texnologiyasi
	Harakatlanuvchi tarkibni ulash va ajratish qoidalari
	Elektrotexnika asoslari
	Tegishli turdagi lokomotivning elektr, pnevmatik va mexanik jihozlarning ishlashidagi nosozliklarni aniqlash va bartaraf etish usullari
	Avtomatlashtirish va aloqa vositalarining ishlash tartibi va ishlash tartibi
	Bajarilgan ishlar doirasida mehnatni muhofaza qilish qoidalari va ko'rsatmalari
	Shaxsiy himoya vositalaridan foydalanish qoidalari
	O'zbekiston Respublikasi temir yo'llarida signalizatsiya bo'yicha ko'rsatmalar
Tormoz boshmaklarini ishlatish qoidalari	
O'zbekiston Respublikasi temir yo'llaridan texnik foydalanish qoidalari	

	<p>Mas'uliyat va mustaqillik:</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Lokomotiv boshqaruvi va poyezdlar ekspluatatsiya qoidalariga rioya qilish. 2. Lokomotivga texnik xizmat ko'rsatish va nosozliklarni aniqlash. 3. Harakat xavfsizligini ta'minlash va favqulodda vaziyatlarda tezkor choralar ko'rish. 4. Texnik xizmat va yordamchi ishlarni mustaqil bajarish. 5. Nosozliklarni bartaraf etishda tashabbus ko'rsatish. 6. Marshrut bo'ylab poyezd harakatini muvofiqlashtirish.
<p>A4.3 Lokomotiv boshqaruvi va poyezdlarni ko'rish, lokomotivga texnik xizmat ko'rsatish</p>	<p>A4.01.3 Lokomotivni boshqarish va poyezdlarni ko'rish bo'yicha ishlarni bajarish</p>	<p>Mehnat harakatlari:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Tegishli turdagi lokomotivni boshqarish va poyezd qatnovi jadvali va temir yo'l profiliga muvofiq belgilangan tezlikda poyezdni boshqarish 2. Normativ huquqiy hujjatlarda belgilangan signallarni berish 3. Yo'lovchilar va yuklarni tashishda silliq harakatlanish, yo'lovchilar va shahar atrofi harakatida ishlayotganda to'xtash punktlarida yo'lovchilarni tushirish va tushirish paytida xavfsizlikni ta'minlash 4. Mehnatni muhofaza qilish qoidalariga rioya qilgan holda normativ huquqiy hujjatlar bilan belgilangan tezlikda depo va stansiya temir yo'llarida manyovr ishlarini bajarish 5. To'satdan to'siq paydo bo'lganda yoki to'satdan to'xtash signali qo'llanilganda poyezdni to'xtatish uchun favqulodda tormozlashni qo'llash 6. Lokomotivni boshqarish va poyezdni oqilona boshqarish 7. Yo'l harakati xavfsizligiga tahdid soluvchi aniqlangan qoidabuzarliklar to'g'risida ma'lumotni, shu jumladan mahalliy normativ aktda belgilangan shaklda kitobga yozilgan holda uzatish 8. Tegishli turdagi lokomotivda yoki vagonlar tarkibida nosozlikni bartaraf etish imkoni bo'lmagan taqdirda yo'lda xavfsiz harakatlanishni ta'minlash uchun poyezd

	egallab turgan temir yo'l uchastkasini ozod qilish choralarini ko'rish
	Ko'nikma:
	Lokomotivni boshqarish va poyezdni boshqarish bo'yicha ishlarni bajarishda signal berish
	Lokomotivni boshqarish va poyezdni boshqarish bo'yicha ishlarni bajarishda tegishli turdagi lokomotivning tormoz uskunalarning texnik holatini baholash
	Normativ huquqiy hujjatlarda belgilangan o'z vakolatlari doirasida yo'l, STSB va aloqa qurilmalari, aloqa tarmog'i, poyezdning yo'nalishi bo'yicha kelayotgan poyezdlar holatini aniqlash
	Dizel yoqilg'isi va elektr energiyasidan minimal foydalanish bilan lokomotivni boshqarish va poyezdni oqilona rejimda boshqarish
	Lokomotivni boshqarish va poyezdni boshqarish bo'yicha ishlarni bajarishda svetoforlar, signal belgilari, poyezd harakati paytida belgilar, temir yo'l transporti xodimlari tomonidan berilgan signallar ko'rsatkichlari bo'yicha olingan ma'lumotlarni qo'llash
	Lokomotivni boshqarish va poyezdni boshqarish bo'yicha ishlarni bajarishda nostandart vaziyatlarda qaror qabul qilish
	Lokomotivni boshqarish va poyezdni boshqarish bo'yicha ishlarni bajarishda maxsus aloqa vositalaridan foydalanish
	Lokomotivni boshqarish va poyezdni boshqarish bo'yicha ishlarni bajarishda shaxsiy himoya vositalaridan foydalanish
	Bilim:
	Tegishli turdagi lokomotivni boshqarish va ishlarni tartibga soluvchi qismda poyezdni boshqarish bo'yicha me'yoriy texnik va qo'llanma hujjatlari
	Ishlarning bajarilishini tartibga soluvchi qismda temir yo'llardan texnik foydalanish qoidalari
	Ishlarni bajarishni tartibga soluvchi qismda tegishli turdagi lokomotiv uskunalarini, agregatlari va agregatlarini ishlatish va ularga texnik xizmat ko'rsatish qoidalari
	Tegishli turdagi lokomotivning texnik xususiyatlari
	Tormoz qurilmasi va tegishli turdagi Lokomotiv tormozini boshqarish texnologiyasi

		Ishning bajarilishini tartibga soluvchi qismda nostandart vaziyatlarda harakat qilish tartibi
		Xizmat ko'rsatiladigan uchastkalarining temir yo'l profili, yo'l belgilari, temir yo'lning xizmat ko'rsatiladigan qismida belgilangan maksimal ruxsat etilgan harakat tezligi
		Avtomatlashtirilgan buxgalteriya tizimlaridan foydalangan holda elektr energiyasi va dizel yoqilg'isi sarfini hisobga olish tartibi
		Ishni tartibga soluvchi qismda elektrotexnika
		Ishlarni tartibga soluvchi qismda avtomatlashtirish va aloqa moslamalarining ishlashi va ishlashi tartibi
		Ishlarning bajarilishini tartibga soluvchi qismda poyezdlar harakati jadvali
		Ish paytida lokomotivni saqlash va tegishli turdagi lokomotivni saqlash tartibi
		Xizmat ko'rsatiladigan temir yo'l stansiyalarining texnik va ma'muriy hujjatlari, ishlarning bajarilishini tartibga soluvchi qism
		Lokomotivni boshqarish va poyezdni boshqarish bo'yicha ishlarni bajarishda harakatlanuvchi tarkibni ulash va ajratish qoidalari
		Lokomotivni boshqarish va poyezdni boshqarish bo'yicha ishlarni bajarishda tormoz poyabzallaridan foydalanish qoidalari
		Shaxsiy himoya vositalaridan foydalanish qoidalari
		Tegishli turdagi lokomotivda elektr energiyasi, yoqilg'i tejankor sarflash rejimlari
		Ish vaqti va dam olish vaqtining xususiyatlari, umumiy foydalanishdagi temir yo'l transporti xodimlarining ayrim toifalarining ish sharoitlari, ularning ishi ishlarning bajarilishini tartibga soluvchi qismda poyezdlar harakati bilan bevosita bog'liq
		Ishlarni tartibga soluvchi qismda mehnatni muhofaza qilish, elektr xavfsizligi, yong'in xavfsizligi talablari
	A4.02.3 Yo'lda lokomotiv yoki poyezddagi paydo bo'lgan nosozliklarni bartaraf etish bo'yicha ishlarni bajarish	Mehnat harakatlari:
		1. Tegishli turdagi yoki vagonlar tarkibidagi lokomotiv uzellari va agregatlarining texnik holatini, shu jumladan videokuzatuv kameralari va kompleks bort boshqaruv tizimidan foydalangan holda nazorat qilish
		2. Uskunalar, qurilmalar, nazorat o'lchash asboblari, tegishli turdagi lokomotivning

		<p>kompleks bort boshqaruv tizimi, shu jumladan lokomotivga oʻrnatilgan nazorat tizimlaridan foydalangan holda ishlash parametrlarini kuzatish</p>
		<p>3. Tegishli turdagi lokomotivning asbob uskunalari, qurilmalari, nazorat oʻlchash asboblari nosozliklari aniqlangan taqdirda direksiya boʻyicha navbatchini (Lokomotiv deposi, lokomotivlar aylanmasi punkti) xabardor qilish</p>
		<p>4. Aniqlangan nosozliklarni bartaraf etish yoki ular toʻgʻrisida direksiya navbatchisini (Lokomotiv deposi, lokomotivlarning aylanish punkti) xabardor qilish bilan toʻxtash joylarida harakatlanuvchi tarkibning holatini tekshirish</p>
		<p>5. Normativ huquqiy hujjatlarda belgilangan oʻz vakolatlari doirasida aniqlangan nomuvofiqliklarni bartaraf etish yoxud ular toʻgʻrisida navbatchi lokomotiv deposini xabardor qilish bilan tegishli turdagi lokomotiv yoki vagonlar tarkibining tormozlanishini tekshirishda tormoz magistralining zichligini nazorat qilish</p>
		<p>6. Lokomotiv haydovchisi yordamchisining ishini nazorat qilish, unga tegishli turdagi lokomotivning texnik holatini nazorat qilish boʻyicha ishlarning oqilona usullari va usullarini oʻrgatish</p>
		<p>Koʻnikma:</p>
		<p>Yoʻlda tegishli turdagi lokomotivning texnik holatini aniqlash uchun uskunalari, qurilmalar, nazorat oʻlchash asboblari, lokomotivning kompleks bort boshqaruv tizimining ishlash parametrlaridan foydalanish</p>
		<p>Yoʻlda tegishli turdagi lokomotivning uskunalari, qurilmalari, nazorat oʻlchash asboblari, kompleks bort boshqaruv tizimining texnik holatini aniqlash</p>
		<p>Lokomotiv tormozlarini boshqarish uchun moʻljallangan asbobdan foydalanish (haydovchi krani)</p>
		<p>Yoʻlda lokomotivning texnik holatini nazorat qilish boʻyicha ishlarni bajarishda maxsus aloqa vositalaridan foydalanish</p>

		Yo'lda lokomotivning texnik holatini nazorat qilish bo'yicha ishlarni bajarishda shaxsiy himoya vositalaridan foydalanish
		Bilim:
		Lokomotivning texnik holatini nazorat qilish bo'yicha ishlarni bajarish bo'yicha me'yoriy texnik va qo'llanma hujjatlari
		Ishlarning bajarilishini tartibga soluvchi qismda temir yo'llardan texnik foydalanish qoidalari
		Ishlarni bajarishni tartibga soluvchi qismda tegishli turdagi lokomotiv uskunalari, agregatlari va agregatlarini ishlatish va ularga texnik xizmat ko'rsatish qoidalari
		Qurilma, nazorat o'lchash asboblardan foydalanish qoidalari, ishlarning bajarilishini tartibga soluvchi qismda tegishli turdagi lokomotivni boshqarishning kompleks bort tizimi
		Tegishli turdagi lokomotivning texnik xususiyatlari
		Tormoz qurilmasi va tegishli turdagi lokomotiv tormozini boshqarish texnologiyasi
		Ishlarning bajarilishini tartibga soluvchi qismdagi nosozliklarni aniqlash va bartaraf etish turlari va tartibi
		Ishni tartibga soluvchi qismda elektrotexnika
		Ishning bajarilishini tartibga soluvchi qismda nostandart vaziyatlarda harakat qilish tartibi
		Ish paytida lokomotivni saqlash va tegishli turdagi lokomotivni saqlash tartibi
		Ishlarni tartibga soluvchi qismda avtomatlashtirish va aloqa moslamalarining ishlashi va ishlashi tartibi
		Shaxsiy himoya vositalaridan foydalanish qoidalari
		Ish vaqti va dam olish vaqtining xususiyatlari, umumiy foydalanishdagi temir yo'l transporti xodimlarining ayrim toifalarining ish sharoitlari, ularning ishi ishlarning bajarilishini tartibga soluvchi qismda poyezdlar harakati bilan bevosita bog'liq
		Ishlarni tartibga soluvchi qismda mehnatni muhofaza qilish, elektr xavfsizligi, yong'in xavfsizligi talablari
	A4.03.3 Lokomotivni qabul qilish (yetkazib berish), jihozlash, ishga	Mehnat harakatlari:
		1. Qabul qilish (yetkazib berish) paytida tegishli turdagi lokomotivga texnik xizmat ko'rsatish,

tayyorlash paytida unga texnik xizmat ko'rsatish bo'yicha ishlarni bajarish	jihozlash, uni ishga tayyorlash uchun asbob tayyorlash
	2. Tegishli turdagi lokomotivni qabul qilish (yetkazib berish), jihozlash, uni ishga tayyorlash paytida unga texnik xizmat ko'rsatish bo'yicha ishlarning ketma ketligini aniqlash
	3. Tegishli turdagi lokomotivni qabul qilish (yetkazib berish) paytida asosiy agregatlar, elektr, mexanik, tormoz va yordamchi uskunalari, nazorat o'lchash asboblari, gazni nazorat qilish tizimlari, yong'inni aniqlash va o'chirish, Lokomotiv qumini yetkazib berish moslamalarining sog'lig'ini tekshirish, uni ishlashga tayyorlash
	4. Tegishli turdagi lokomotivni qabul qilish (yetkazib berish) va ishga tayyorlash paytida aniqlangan nosozliklarni bartaraf etish yoki ular to'g'risida jurnalga yozib qo'yilgan (avtomatlashtirilgan tizimga kiritilgan) navbatchi Lokomotiv deposini normativ huquqiy hujjatlarda belgilangan shaklda xabardor qilish
	5. Lokomotivni normativ huquqiy hujjatlarda belgilangan o'z vakolatlari doirasida yoqilg'i, qum, suv bilan ta'minlash
	6. Lokomotivda tegishli turdagi inventar, yong'inga qarshi vositalar, tormoz poyabzallari, signal aksessuarlari mavjudligini nazorat qilish
	7. Tegishli turdagi lokomotivda yoritish, isitish va ventilyatsiyani yoqish (o'chirish)
	8. Tegishli turdagi lokomotivning tarkibning birinchi vagoniga to'g'ri yopishishini va havo qo'lqoplarini ulashni, ular orasidagi so'nggi kranlarni ochishni nazorat qilish
	Ko'nikma: Qabul qilish (yetkazib berish) paytida tegishli turdagi lokomotivga texnik xizmat ko'rsatish, jihozlash, uni bajarilgan ishlar texnologiyasiga muvofiq ishlashga tayyorlash bo'yicha operatsiyalarni bajarish

		Tegishli turdagi lokomotivni qabul qilish (yetkazib berish), uni ishga tayyorlash paytida unga texnik xizmat ko'rsatish bo'yicha ishlarni bajarishda asosiy agregatlar, asbob uskunalar, asboblari, tizimlar va qurilmalarning yaroqliligini aniqlash
		Tegishli turdagi lokomotivni qabul qilish (yetkazib berish) paytida, lokomotivni jihozlashda, bajarilgan ishlar texnologiyasiga muvofiq ishlashga tayyorlashda o'lchov asboblari va asboblardan foydalanish
		Tegishli turdagi lokomotivni qabul qilish (yetkazib berish), jihozlash, uni ishga tayyorlash paytida unga texnik xizmat ko'rsatish bo'yicha ishlarni bajarish uchun asbobning yaroqliligini aniqlash
		Lokomotivni qabul qilish (yetkazib berish), jihozlash, ishga tayyorlash paytida unga texnik xizmat ko'rsatish bo'yicha ishlarni bajarishda nosozliklarni qayd etishning avtomatlashtirilgan tizimidan foydalanish
		Tegishli turdagi lokomotivga texnik xizmat ko'rsatish, uni qabul qilish (yetkazib berish), jihozlash, ishga tayyorlash paytida shaxsiy himoya vositalaridan foydalanish
		Bilim:
		Tegishli turdagi lokomotivni qabul qilish (yetkazib berish) paytida ishlarni bajarish uchun me'yoriy texnik va qo'llanma hujjatlari, jihozlar uchun, uni ishlarning bajarilishini tartibga soluvchi qismda ishlashga tayyorlash
		Ishlarning bajarilishini tartibga soluvchi qismda temir yo'llardan texnik foydalanish qoidalari
		Ishlarni bajarishni tartibga soluvchi qismda tegishli turdagi lokomotiv uskunalari, agregatlari va agregatlarini ishlatish va ularga texnik xizmat ko'rsatish qoidalari
		Tegishli turdagi lokomotivning texnik xususiyatlari
		Ish paytida lokomotivni saqlash va tegishli turdagi lokomotivni saqlash tartibi
		Tormoz qurilmasi va tegishli turdagi lokomotiv tormozini boshqarish texnologiyasi
		Qabul qilish (yetkazib berish) paytida tegishli turdagi lokomotivga texnik xizmat ko'rsatish, uni ishlarni bajarishni tartibga soluvchi qismda ishlashga tayyorlash paytida agregatlar, asbob uskunalari, asboblari, tizimlar va qurilmalarning

		ishlashidagi nosozliklarni aniqlash va bartaraf etish usullari
		Tegishli turdagi lokomotivning avtomatika va aloqa qurilmalarining ishlashi va ishlashi tartibi
		Ishni tartibga soluvchi qismda elektrotexnika
		Avtomatlashtirilgan yoqilg'ini hisobga olish tizimlarining olinadigan xotira tashuvchilaridan foydalanish tartibi
		Ishlarning bajarilishini tartibga soluvchi qismda temir yo'llarning harakatlanuvchi tarkibi tormozlarini ishlatish qoidalari
		Tegishli turdagi lokomotivni qabul qilish (yetkazib berish), uni ishga tayyorlash paytida unga texnik xizmat ko'rsatish bo'yicha ishlarni bajarishda harakatlanuvchi tarkibni ulash va ajratish qoidalari
		Qabul qilish (yetkazib berish) paytida tegishli turdagi lokomotivga texnik xizmat ko'rsatish, uni ishga tayyorlash paytida tormoz poyabzallaridan foydalanish qoidalari
		Shaxsiy himoya vositalaridan foydalanish qoidalari
		Ish vaqti va dam olish vaqtining xususiyatlari, umumiy foydalanishdagi temir yo'l transporti xodimlarining ayrim toifalarining ish sharoitlari, ularning ishi ishlarning bajarilishini tartibga soluvchi qismda poyezdlar harakati bilan bevosita bog'liq
		Ishlarni tartibga soluvchi qismda mehnatni muhofaza qilish, elektr xavfsizligi, yong'in xavfsizligi talablari
	A4.04.3 Lokomotivda yoki yo'lda paydo bo'lgan vagonlarda nosozliklarni bartaraf etish bo'yicha ishlarni bajarish	<p>Mehnat harakatlari:</p> <p>1. Tegishli turdagi lokomotivda yoki yo'lda paydo bo'lgan vagonlar tarkibidagi nosozliklarni aniqlash</p> <p>2. Tegishli turdagi lokomotivda yoki yo'lda paydo bo'lgan vagonlar tarkibida nosozliklarni bartaraf etish bo'yicha ishlarni bajarish usullari va vositalarini tanlash</p> <p>3. Normativ huquqiy hujjatlar bilan belgilangan o'z vakolatlari doirasida tegishli turdagi lokomotivda yoki yo'lda paydo bo'lgan vagonlar tarkibidagi nosozliklarni bartaraf etish</p>

		4. Tegishli turdagi lokomotivda yoki yo'lda paydo bo'lgan vagonlar tarkibidagi nosozliklarni bartaraf etish bo'yicha ishlarning sifatini tekshirish
		5. Yo'lda, tegishli turdagi lokomotivda yoki vagonlar tarkibida yuzaga kelgan nosozliklarni bartaraf etish imkoni bo'lmagan taqdirda, harakatlanuvchi tarkib egallab turgan temir yo'l uchastkasini yo'lda xavfsiz harakatlanishni ta'minlash uchun ozod qilish choralarini ko'rish
		6. Jurnalga tegishli turdagi lokomotivda yoki yo'lda paydo bo'lgan vagonlar tarkibida aniqlangan va bartaraf etilgan nosozliklar to'g'risida mahalliy normativ hujjat bilan belgilangan shaklda yozuv kiritish
		Ko'nikma:
		Tegishli turdagi lokomotivda yoki yo'lda paydo bo'lgan vagonlar tarkibida nosozliklarni bartaraf etish bo'yicha operatsiyalarni bajarish
		Tegishli turdagi lokomotivdagi yoki yo'lda paydo bo'lgan vagonlar tarkibidagi nosozliklarni bartaraf etish usullarini aniqlash
		Tegishli turdagi lokomotivda yoki yo'lda paydo bo'lgan vagonlarning bir qismi sifatida nosozliklarni bartaraf etish bo'yicha operatsiyalarni bajarish
		Tegishli turdagi lokomotivda yoki yo'lda paydo bo'lgan vagonlarda nosozliklarni bartaraf etishda o'lchash asboblari va asboblaridan foydalanish
		Lokomotivda yoki yo'lda paydo bo'lgan vagonlarda nosozliklarni bartaraf etish bo'yicha ishlarni bajarishda nostandart vaziyatlarda qaror qabul qilish
		Lokomotivda yoki yo'lda paydo bo'lgan vagonlarda nosozliklarni bartaraf etish bo'yicha ishlarni bajarishda maxsus aloqa vositalaridan foydalanish
		Lokomotivda yoki yo'lda paydo bo'lgan vagonlarda nosozliklarni bartaraf etish bo'yicha ishlarni bajarishda shaxsiy himoya vositalaridan foydalanish
		Bilim:
		Lokomotivda yoki yo'lda paydo bo'lgan vagonlar tarkibidagi nosozliklarni bartaraf etish

		<p>bo'yicha me'yoriy texnik va qo'llanma hujjatlari, ishlarni tartibga soluvchi qismda</p> <p>Ishlarning bajarilishini tartibga soluvchi qismda temir yo'llardan texnik foydalanish qoidalari</p> <p>Ishlarni bajarishni tartibga soluvchi qismda tegishli turdagi lokomotiv uskunalari, agregatlari va agregatlarini ishlatish va ularga texnik xizmat ko'rsatish qoidalari</p> <p>Tegishli turdagi lokomotivning texnik xususiyatlari</p> <p>Ish paytida lokomotivni saqlash va tegishli turdagi lokomotivni saqlash tartibi</p> <p>Tegishli turdagi lokomotivning avtomatika va aloqa qurilmalarining ishlashi va ishlashi tartibi</p> <p>Tormoz qurilmasi va tegishli turdagi lokomotiv tormozini boshqarish texnologiyasi</p> <p>Lokomotivda yoki yo'lda paydo bo'lgan vagonlar tarkibida, ishlarning bajarilishini tartibga soluvchi qismda nosozliklarni bartaraf etish bo'yicha ishlarni bajarishda tegishli turdagi lokomotivning agregatlari, uskunalari, nazorat o'lchash asboblari, tizimi</p>
	<p>Mas'uliyat va mustaqillik:</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Lokomotiv boshqaruvi va poyezdlarning harakat xavfsizligini ta'minlash. 2. Lokomotiv va uning jihozlarini texnik ko'rikdan o'tkazish va sozligini tekshirish. 3. Nosozliklarni aniqlash va ta'mirlash uchun tegishli choralarni ko'rish. 4. Poyezd harakati qoidalariga rioya qilish va belgilangan marshrut bo'yicha boshqarish. 5. Lokomotivning texnik holatini mustaqil baholash va profilaktik xizmat ko'rsatish. 6. Poyezd harakatini muvofiqlashtirish va operativ qaror qabul qilish. 7. Favqulodda holatlarda tezkor chora ko'rish va xavfsizlikni ta'minlash. 8. Ish jarayonida texnik reglamentlarga muvofiq harakat qilish.
<p>Texnik va/yoki texnologik talab</p>		<ol style="list-style-type: none"> 1. Lokomotiv simulyatori – Mashinistni o'qitish uchun virtual boshqaruv muhiti, favqulodda holatlarni mashq qilish uchun. 2. Trenajyorlar – Tormoz tizimi, dvigatel va boshqa asosiy mexanizmlarni o'rganish uchun. 3. Kompyuter va dasturiy ta'minot – Lokomotiv boshqaruvi, signalizatsiya va marshrut rejalashtirish bo'yicha o'quv dasturlari.

	<ol style="list-style-type: none">4. Amaliy laboratoriya uskunalari – Nosozliklarni aniqlash va texnik xizmat bo'yicha amaliy mashg'ulotlar uchun.5. Aloqa va signalizatsiya tizimlari – Poyezd harakatini muvofiqlashtirish va dispetcherlik tizimlarini o'rgatish uchun.6. O'quv lokomotivi yoki poligoni – Haqiqiy sharoitda mashinist amaliy mashg'ulotlarini o'tkazish uchun.7. Interaktiv ta'lim vositalari – Video darsliklar, 3D modellar va virtual haqiqat texnologiyalari bilan ta'lim berish.
--	--

LOYYIHA

Kasbning nomi:	Teplovoz mashinisti	
Mashg'ulot nomining kodi:	83110	
TMR bo'yicha malaka darajasi:	3	
Malakani baholashga qo'yiladigan talablar	Tavsiya etiladi	
Amaliy tajriba (ish staji)ga qo'yilgan talablar:	3 daraja uchun ish staji talab etilmaydi, ammo kamida 3 oy amaliy stajirovkadan o'tgan bo'lishi zarur;	
Layoqatiga va shaxsiy kompetensiyalarga qo'yilgan talablar	Maxsus ruxsatlar: Ishga 18 yoshga to'lganlar qabul qilinadi. Qonun hujjatlarida belgilangan tartibda majburiy dastlabki (ishga kirishda) va davriy tibbiy ko'rikdan (ko'rikdan), shuningdek, navbatdan tashqari tibbiy ko'rikdan (ko'rikdan) o'tish. Ishchi kasbi sertifikatini	
	Ishga munosabat va xulq atvor: - rahbarlariga o'z vaqtida va to'g'ri ma'lumotlarni taqdim etish; - o'z bilimi, tajribasi va vakolati doirasida qarorlar qabul qilish; - belgilangan vazifalarni ish vaqtidan unumli va oqilona foydalangan holda bajarish; - mehnatni muhofaza qilish va xavfsizlik texnikasi, atrof muhitni muhofaza qilish, sanitariya gigiyena, yong'in va elektr xavfsizligi qoidalariga rioya qilish; - o'z tajribasini hamkasblari bilan bo'lishish; - jamoa bilan inoq ishlash; - o'z vazifalariga bog'liq yangilik va innovatsiyalarni kuzatib borish, o'zlashtirish va joriy qilish.	
Ta'lim darajasiga qo'yilgan talablar:	1) boshlang'ich professional ta'lim 2) o'rta maxsus ta'lim	
Norasmiy va informal ta'lim bilan bog'liqligi:	umumiy o'rta ta'lim+norasmiy (informal) ta'lim yoki amaliy tajriba	
Kasbiy standartlar reestrda mavjudligi:		
Kasbning boshqa mumkin bo'lgan nomlari:	2–6 razryadli Teplovoz mashinisti	
Boshqa kasblar bilan aloqadorligi:	TMR bo'yicha malaka darajasi:	Kasbning nomi:
	3	Teplovoz mashinisti yordamchisi
Mehnat funksiyalarining tavsifi		
Kodi va nomi	Mehnat vazifalari	
B1.3 Teplovozlarga texnik xizmat ko'rsatish ishlarini bajarish	B1.01.3 Depoda va uning yo'llarida Teplovozlarga texnik xizmat ko'rsatish	O'qitish natijalari
		Mehnat harakatlari:
		1. Belgilangan signallarni berish 2. Poyezd tezligini nazorat qilish

		3. Yo'l belgilarining ko'rsatkichlarini nazorat qilish
		4. Tegishli turdagi Teplovoz agregatlari va agregatlarining holatini Teplovoz mashinistining topshirig'iga binoan nazorat qilish
		5. Avtoturargohlarda harakatlanuvchi tarkibning holatini kuzatish
		6. Tegishli turdagi Teplovoz, poyezddagi vagonlarning tormoz tizimlarining ishlashini tekshirishda Teplovoz mashinistining topshirig'iga binoan tormoz chizig'ining zichligini nazorat qilish
		7. Normativ hujjatlarga muvofiq poyezdlar harakatini tashkil etish uchun mas'ul shaxslarning tezkor buyruqlarini bajarish
		Ko'nikma:
		Belgilangan signallarni berishda texnikani qo'llash
		Poyezdlar harakatini tashkil etish uchun mas'ul shaxslarning tezkor buyruqlarini bajarishda normativ hujjatlarni qo'llash
		Tegishli turdagi Teplovozga g'amxo'rlik qilish va marshrut bo'ylab uning tarkibiy qismlari va agregatlarining holatini kuzatish bo'yicha mashinistning ko'rsatmalarini bajarishda texnikani qo'llash
		Bilim:
		Tegishli turdagi Teplovozning xizmat ko'rsatuvchi uskunasi qurilmasi va ulardan foydalanish qoidalari
		Tegishli turdagi Teplovozning texnik xususiyatlari
		Tormoz qurilmasi va boshqaruv texnologiyasi
		Xizmat ko'rsatiladigan uchastkalarining temir yo'l profili
		Xizmat ko'rsatish zonasidagi signal belgilari va ko'rsatkichlari

		Bajarilgan ishlar doirasida mehnatni muhofaza qilish qoidalari va ko'rsatmalari
		Shaxsiy himoya vositalaridan foydalanish qoidalari
		O'zbekiston Respublikasi temir yo'llaridan texnik foydalanish qoidalari
		O'zbekiston Respublikasi temir yo'llarida poyezdlar harakati va manyovr ishlari bo'yicha yo'riqnoma
		Temir yo'llarda signalizatsiya bo'yicha ko'rsatmalar va bajarilgan ishlar doirasiga tegishli boshqa normativ hujjatlar
		Xizmat ko'rsatiladigan temir yo'l stansiyalari, uchastkalarining texnik va ma'muriy hujjatlari
		Poyezdlar jadvali
		Elektrotexnika asoslari
	B1.02.3 Teplovozni boshqarish uskunalarini yaxshi holatda saqlash	Mehnat harakatlari:
		1. Tegishli turdagi Teplovoz mashinistining yordamchisi uchun nizomda belgilangan ishlar ro'yxatiga muvofiq mexanik jihozlarga texnik xizmat ko'rsatish
		2. Tegishli turdagi Teplovoz mashinistining yordamchisi uchun nizomda belgilangan ishlar ro'yxatiga muvofiq elektr jihozlariga texnik xizmat ko'rsatish
		3. Tegishli turdagi Teplovoz mashinistining yordamchisi uchun normativ aktda belgilangan ishlar ro'yxatiga muvofiq tormoz va yordamchi uskunalariga texnik xizmat ko'rsatish
		4. Tegishli turdagi Teplovoz mashinistining yordamchisi uchun nizomda belgilangan ishlar ro'yxatiga muvofiq gazni boshqarish tizimlariga texnik xizmat ko'rsatish
		5. Tegishli turdagi Teplovoz mashinistining yordamchisi uchun normativ aktda belgilangan ishlar

		ro'yxatiga muvofiq yong'inni aniqlash va o'chirish tizimlariga texnik xizmat ko'rsatish
		6. Tegishli turdagi Teplovozni jihozlash
		7. Tegishli turdagi Teplovozning tarkibiy qismlari va qismlarini moylash
		8. Tegishli turdagi Teplovozni ishlashga tayyorlash
		9. Tegishli turdagi Teplovozni birinchi vagon bilan ulash: tormoz chizig'ining so'nggi yenglarini ulash, tormoz liniyasining so'nggi klapanlarini ochish
		10. Tegishli turdagi Teplovozni poyezddan ajratish: tormoz chizig'ini oldindan ajratish bilan avtomatik bog'lovchini ajratish
		11. Tegishli me'yoriy hujjatlarda belgilangan ishlar ro'yxatiga muvofiq o'z o'zidan harakatlanishining oldini olish uchun tegishli turdagi Teplovoz yoki poyezdni mahkamlash
		Ko'nikma:
		Tegishli turdagi Teplovozga texnik xizmat ko'rsatish texnikasini qo'llash
		Tegishli turdagi Teplovozni jihozlashda texnikani qo'llash
		Tegishli turdagi Teplovozni birinchi vagonga ulash va Teplovozni poyezddan ajratish uchun belgilangan qoidani qo'llash
		O'z o'zidan harakatlanishini oldini olish uchun tegishli turdagi Teplovoz yoki poyezdni mahkamlashning belgilangan qoidasini qo'llash
		Bilim:
		Tegishli turdagi Teplovozning xizmat ko'rsatuvchi uskunasi qurilmasi va ulardan foydalanish qoidalari
		Tegishli turdagi Teplovozga texnik xizmat ko'rsatish bo'yicha ko'rsatmalar
		Tegishli turdagi Teplovozning texnik xususiyatlari

		<p>Tormoz qurilmasi va boshqaruv texnologiyasi</p> <p>Harakatlanuvchi tarkibni ulash va ajratish qoidalari</p> <p>Tormoz bashmaklarini ishlatish qoidalari</p> <p>Bajarilgan ishlar doirasida mehnatni muhofaza qilish qoidalari va ko'rsatmalari</p> <p>Shaxsiy himoya vositalaridan foydalanish qoidalari</p> <p>O'zbekiston Respublikasi temir yo'llaridan texnik foydalanish qoidalari</p>
<p>Mas'uliyat va mustaqillik:</p>		<ol style="list-style-type: none"> 1. Teplovlarning texnik holatini muntazam tekshirish va profilaktik xizmat ko'rsatish. 2. Xavfsizlik talablariga qat'iy rioya qilish. 3. Aniqlangan nosozliklarni vaqtida bartaraf etish va hisobot berish. 4. Ish jarayonida belgilangan texnik reglamentlarga muvofiq harakat qilish. 5. Nosozliklarni aniqlash va ularni bartaraf etish bo'yicha mustaqil qaror qabul qilish. 6. Ish jarayonida muammolarni hal qilish uchun tashabbus ko'rsatish. 7. Ishni rejalashtirish va samaradorlikni oshirish uchun mustaqil harakat qilish. 8. Favqulodda holatlarda tezkor va to'g'ri choralar ko'rish.
<p>B2.3 Teplovoz, yo'l, signalizatsiya, markazlashtirish, blokirovkalash va aloqa moslamalari, aloqa tarmog'i, poyezdlarning holatini marshrut bo'ylab boshqarish</p>	<p>B2.01.3 Yo'lning holatini, signalizatsiya va aloqa vositalarini, kontakt tarmog'ini, kelayotgan poyezdlarni yo'l davomida nazorat qilish</p>	<p>Mehnat harakatlari:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Temir yo'lning erkinligi va holatini vizual nazorat qilish 2. Kontakt tarmog'ining holatini vizual nazorat qilish 3. Kelayotgan poyezdlarning holatini vizual nazorat qilish 4. Signal va aloqa qurilmalari holatini vizual nazorat qilish 5. Poyezd va manyovr marshrutining to'g'ri tayyorlanishini vizual nazorat qilish <p>Ko'nikma:</p>

		Yo'ning holatini, signalizatsiya va aloqa vositalarini, aloqa tarmog'ini, kelayotgan poyezdlarni vizual tarzda aniqlash
		Bilim:
		Xizmat ko'rsatiladigan uchastkalarining temir yo'l profili
		Xizmat ko'rsatish zonasidagi signal belgilari va ko'rsatkichlari
		Bajarilgan ishlar doirasida mehnatni muhofaza qilish qoidalari
		O'zbekiston Respublikasi temir yo'llaridan texnik foydalanish qoidalari
		O'zbekiston Respublikasi temir yo'llarida poyezdlar harakati va manyovr ishlari bo'yicha yo'riqnoma
		O'zbekiston Respublikasi temir yo'llarida signalizatsiya bo'yicha ko'rsatmalar
		Temir yo'l harakatlanuvchi tarkibning tormozlaridan foydalanish bo'yicha ko'rsatmalar
		Xizmat ko'rsatiladigan temir yo'l stansiyalari, uchastkalarining texnik va ma'muriy hujjatlari
B2.02.3 Teplovoz holatini yo'l davomida nazorat qilish		Mehnat harakatlari:
		1. Tegishli turdagi Teplovozning elektr jihozlari yo'nalishi bo'ylab Teplovozning texnik holatini vizual va instrumental nazorat qilish
		2. Tegishli turdagi Teplovozning mexanik jihozlarining yo'nalishi bo'ylab Teplovozning texnik holatini vizual va instrumental nazorat qilish
		3. Tegishli turdagi Teplovozning tormozlash uskunasing yo'nalishi bo'ylab Teplovozning texnik holatini vizual va instrumental nazorat qilish
		4. Teplovozning texnik holatini vizual va instrumental nazorat qilish va tegishli turdagi Teplovozning nazorat o'lchash asboblari marshruti bo'ylab ishlash
		5. Teplovozning texnik holatini va marshrut bo'ylab tegishli turdagi Teplovozning radioaloqa uskunasing

		ishlashini vizual va instrumental nazorat qilish
		6.Teplovozning texnik holatini vizual va asboblarda yordamida nazorat qilish va tegishli turdagi Teplovoz g'ildiraklari uchun qum bilan ta'minlash moslamalari yo'nalishi bo'ylab ishlash
		Ko'nikma:
		Elektr, mexanik, tormoz uskunalari, asbob uskunalar, radioaloqa uskunalar, marshrut bo'ylab tegishli turdagi Teplovoz g'ildiraklari uchun qum bilan ta'minlash moslamalarining holatini saqlash va nazorat qilish usullarini qo'llash
		Bilim:
		Tegishli turdagi Teplovozning qurilmasi, texnik tavsifi
		Tegishli turdagi Teplovozni ekspluatatsiya qilishda saqlash va ularga g'amxo'rlik qilish tartibi
		Tormoz qurilmasi va boshqaruv texnologiyasi
		Tegishli turdagi Teplovozning elektr, pnevmatik va mexanik jihozlarining ishlashidagi nosozliklarni aniqlash va bartaraf etish usullari
		Avtomatlashtirish va aloqa vositalarining ishlash tartibi
		Bajarilgan ishlar doirasida mehnatni muhofaza qilish qoidalari va ko'rsatmalari
		Shaxsiy himoya vositalaridan foydalanish qoidalari
		Elektrotexnika asoslari
		Temir yo'l harakatlanuvchi tarkibning tormozlaridan foydalanish bo'yicha ko'rsatmalar
		Tegishli turdagi Teplovozlarni ekspluatatsiya qilishda texnik xizmat ko'rsatish bo'yicha ko'rsatmalar

	<p>Mas'uliyat va mustaqillik:</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Teplovoz, yo'l, signalizatsiya va aloqa tizimlarining uzluksiz ishlashini ta'minlash. 2. Poyezd harakati xavfsizligini nazorat qilish va nosozliklarni bartaraf etish. 3. Favqulodda holatlarda tezkor va to'g'ri qaror qabul qilish. 4. Nosozliklarni mustaqil aniqlash va bartaraf etish. 5. Poyezd harakatini optimallashtirish uchun tashabbus ko'rsatish. 6. Signalizatsiya va boshqaruv tizimlarini mustaqil yuritish.
<p>B3.3 Teplovoz boshqaruvi va poyezdlar ekspluatatsiyasi, Teplovozga texnik xizmat ko'rsatish bo'yicha yordamchi ishlarni bajarish</p>	<p>B3.01.3 Teplovoz boshqaruvi va poyezdlarni ko'rish bo'yicha yordamchi ishlarni bajarish</p>	<p>Mehnat harakatlari:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Tegishli turdagi Teplovozni boshqarish va harakat jadvaliga muvofiq temir yo'l profiliga qarab belgilangan tezlikda poyezdni boshqarish 2. Svetofor ko'rsatkichlarini, signal belgilarini, poyezd harakati paytidagi ko'rsatkichlarni, temir yo'lvchilar tomonidan berilgan signallarni vizual nazorat qilish, ularni Teplovoz mashinistining yordamchisi bilan takrorlash va bajarish 3. Belgilangan signallarni berish 4. Normativ hujjatlarga muvofiq poyezdlar harakatini tashkil etish uchun mas'ul shaxslarning tezkor buyruqlarini bajarish 5. Elektr va yoqilg'ining minimal iste'moli bilan ratsional rejimda poyezdlarni boshqarish 6. Belgilangan qoidalarga muvofiq interkom bo'yicha muzokaralar olib borish 7. Yo'lovchilar va yuklarni tashishda silliq harakatda poyezdni boshqarish 8. Yo'lovchilar va shahar atrofidagi transportda ishlashda to'xtash joylarida yo'lovchilarni minish va

		tushirishda xavfsizlikni ta'minlagan holda poyezdni boshqarish
		9. Poyezd oraliq stansiyalarda to'xtaganda Teplovozning mexanik qismi, o'q qutilari, g'ildirak to'plamlarining holatini tekshirish
		10. Depo va stansiya temir yo'llarida o'rnatilgan tezlikda manyovr ishlarini bajarish
		11. To'satdan to'siq paydo bo'lganda yoki to'satdan to'xtash signali berilganda poyezdni to'xtatish uchun favqulodda tormozlashni qo'llash
		12. Teplovoz mashinistining yordamchisiz ishlaganda, uning vazifalarini ko'rsatmalarga muvofiq bajarish
		13. Teplovoz mashinistining yordamchisini, shuningdek, mashinist yordamchisi sifatida amaliyot o'tayotgan shaxslarni Teplovozga texnik xizmat ko'rsatish va boshqarishning oqilona usullari va usullariga o'rgatish
		Ko'nikma:
		Tegishli turdagi Teplovozni boshqarishda va poyezdni boshqarishda texnikani qo'llash
		Yo'lning holatini, signalizatsiya va aloqa vositalarini, aloqa tarmog'ini, kelayotgan poyezdlarni vizual tarzda aniqlash
		Tegishli turdagi Teplovoz holatini aniqlashda texnikani qo'llash
		Svetoforning ko'rsatkichlari, signal belgilari, poyezd harakati jarayonida belgilar, temir yo'lchilar tomonidan berilgan signallardan olingan ma'lumotlarni qo'llash
		Belgilangan signallarni berishda texnikani qo'llash
		Poyezdlar harakatini tashkil etish uchun mas'ul shaxslarning tezkor

		buyruqlarini bajarishda normativ hujjatlarni qo'llash
		Tegishli turdagi Teplovozga g'amxo'rlik qilish va marshrut bo'ylab uning tarkibiy qismlari va agregatlari holatini kuzatish usullarini qo'llash
		Bilim:
		Tegishli turdagi Teplovozning qurilmasi, texnik tavsifi
		Tegishli turdagi Teplovozga texnik xizmat ko'rsatish va unga g'amxo'rlik qilish tartibi operatsiya vaqtida
		Tormoz qurilmasi va boshqaruv texnologiyasi
		Xizmat ko'rsatiladigan uchastkalarining temir yo'l profili
		Xizmat ko'rsatish zonasidagi signal belgilari va ko'rsatkichlari
		Xizmat ko'rsatiladigan stansiyalar (uchastkalar) temir yo'llarining sxemalari
		Harakatlanuvchi tarkibni ulash va ajratish qoidalari
		Nostandart vaziyatlarni hal qilish tartibi
		Elektr energiyasini, yoqilg'ini tejamkor iste'mol qilishning asosiy usullari
		Elektr, pnevmatik va mexanik qurilmalarning ishlashidagi nosozliklarni aniqlash va bartaraf etish usullari
		Yuk va yo'lovchilarni tashish uchun asosiy talablar
		Avtomatlashtirish va aloqa vositalarining ishlash tartibi va ishlash tartibi
		Tormoz boshmaklarini ishlatish qoidalari
		Bajarilgan ishlar doirasida mehnatni muhofaza qilish qoidalari va ko'rsatmalari
		Shaxsiy himoya vositalaridan foydalanish qoidalari
		Poyezdlar jadvali
		Elektrotexnika asoslari
		Xizmat ko'rsatiladigan temir yo'l stansiyalari, uchastkalarining texnik va ma'muriy hujjatlari

		O'zbekiston Respublikasi temir yo'llarida signalizatsiya bo'yicha ko'rsatmalar
		Temir yo'l harakatlanuvchi tarkibning tormozlaridan foydalanish bo'yicha ko'rsatmalar
		Tegishli turdagi Teplovozlarni ekspluatatsiya qilishda texnik xizmat ko'rsatish bo'yicha ko'rsatmalar
		O'zbekiston Respublikasi temir yo'llarida poyezdlar harakati va manyovr ishlari bo'yicha yo'riqnoma
		O'zbekiston Respublikasi temir yo'llaridan texnik foydalanish qoidalari
	B3.02.3 Marshrut bo'ylab Teplovozga texnik xizmat ko'rsatish bo'yicha yordamchi ishlarni bajarish	Mehnat harakatlari:
		1. Yo'lda tegishli turdagi Teplovozning g'ildirak juftlari uchun Teplovoz, elektr, mexanik, tormoz uskunalari, qum ta'minoti moslamalarining tarkibiy qismlari va yig'ilishlarining texnik holatini tekshirish
		2. Normativ huquqiy hujjatlarda belgilangan o'z vakolatlari doirasida nazorat o'lchash asboblari, kompleks bort boshqaruv tizimi, asbob uskunalari, tegishli tipdagi Teplovozning radioaloqa qurilmalari yo'nalishi bo'yicha ish parametrlarini tekshirish
		3. Agregatlar va agregatlar, asbob uskunalari, nazorat o'lchash asboblari, tegishli tipdagi Teplovozning kompleks bort boshqaruv tizimi, poyezd tarkibidagi vagonlar nosozliklari aniqlangan taqdirda mashinistni xabardor qilish
		4. Stansiyalarda harakatlanuvchi tarkibning texnik holatini aniqlangan nomuvofiqliklarni bartaraf etish yoki ular to'g'risida mashinistni xabardor qilish bilan tekshirish
	5. Belgilangan nomuvofiqliklarni bartaraf etish va bu haqda haydovchini xabardor qilish bilan tegishli turdagi Teplovoz, poyezd tarkibidagi	

		vagonlarning tormozlanishini tekshirishda normativ huquqiy hujjatlarda belgilangan vakolat doirasida tormoz chizig'ining zichligini tekshirish
		6. Normativ huquqiy hujjatlarda belgilangan o'z vakolatlari doirasida tegishli tipdagi Teplovoz uzellari va agregatlarining, harakatlanuvchi tarkibning nosozliklari aniqlangan taqdirda poyezdlar harakatini tashkil etish uchun mas'ul bo'lgan shaxslarning tezkor farmoyishlarini bajarish
		Ko'nikma:
		Yo'lda tegishli turdagi Teplovozning texnik holatini nazorat qilish bo'yicha yordamchi ishlarni bajarish usullarini aniqlash
		Uzellar va agregatlar, asbob uskunalari, nazorat o'lchash asboblari, yo'lda tegishli tipdagi Teplovozning kompleks bort boshqaruv tizimi, to'xtash joylarida harakatlanuvchi tarkibning texnik holatini aniqlash
		Yo'lda Teplovozning texnik holatini nazorat qilish bo'yicha yordamchi ishlarni bajarishda tegishli turdagi Teplovozning tormoz uskunalari texnik holatini baholash
		Normativ huquqiy hujjatlarda belgilangan o'z vakolatlari doirasida ularni keyinchalik bartaraf etish bilan tegishli tipdagi Teplovozning uzellari va agregatlari, asbob uskunalari, nazorat o'lchash asboblari, kompleks bort boshqaruv tizimi ishidagi nosozliklarni aniqlash
		Yo'lda tegishli turdagi Teplovozning texnik holatini nazorat qilish bo'yicha yordamchi ishlarni bajarishda shaxsiy himoya vositalaridan foydalanish
		Yo'lda tegishli turdagi Teplovozning texnik holatini nazorat qilish bo'yicha yordamchi ishlarni bajarishda maxsus aloqa vositalaridan foydalanish
		Bilim:

		Teplovozning texnik holatini nazorat qilish bo'yicha yordamchi ishlarni bajarish bo'yicha me'yoriy texnik va qo'llanma hujjatlari ishlarni tartibga soluvchi qismda
		Ishlarning bajarilishini tartibga soluvchi qismda temir yo'llardan texnik foydalanish qoidalari
		Ishlarning bajarilishini tartibga soluvchi qismda tegishli turdagi Teplovozning xizmat ko'rsatilayotgan uskunalari, agregatlari va agregatlarining qurilmasi va ulardan foydalanish qoidalari
		Tegishli turdagi Teplovozning texnik xususiyatlari
		Teplovozga, harakatlanuvchi tarkibga ishlarning bajarilishini tartibga soluvchi qismda va to'xtash joylarida texnik xizmat ko'rsatish qoidalari
		Ishning bajarilishini tartibga soluvchi qismda tormoz qurilmasi va ularni boshqarish texnologiyasi
		Ishlarni tartibga soluvchi qismda tegishli turdagi Teplovozning mexanik, elektr, tormoz, yordamchi uskunalari ishidagi nosozliklarni aniqlash va bartaraf etish usullari
		Ishlarni tartibga soluvchi qismda avtomatlashtirish va aloqa moslamalarining ishlashi va ishlashi tartibi
		Ishni tartibga soluvchi qismda elektrotexnika
		Xizmat ko'rsatiladigan temir yo'l stansiyalarining texnik va ma'muriy hujjatlari, ishlarning bajarilishini tartibga soluvchi qism
		Ishlarning bajarilishini tartibga soluvchi qismda poyezdlar harakati jadvali
		Shaxsiy himoya vositalaridan foydalanish qoidalari
		Ishlarning bajarilishini tartibga soluvchi qismda poyezdlar harakati bilan bevosita bog'liq ish vaqti va dam olish vaqtining xususiyatlari, umumiy foydalanishdagi temir yo'l transporti xodimlarining ayrim toifalarining ish sharoitlari, ularning ishi

<p>B3.03.3 Qabul qilish (topshirish) paytida yordamchi ta'mirlash ishlarini bajarish, Teplovozni jihozlash, uni ishga tayyorlash</p>		<p>Ishlarni tartibga soluvchi qismda mehnatni muhofaza qilish, elektr xavfsizligi, yong'in xavfsizligi talablari</p>
	<p>Mehnat harakatlari:</p>	
		<p>1. Tegishli turdagi Teplovozning asosiy bloklari, elektr jihozlari agregatlarining ishlashini tekshirish va nazorat qilish</p>
		<p>2. Tegishli turdagi Teplovozning asosiy bloklari, mexanik jihozlari agregatlarining ishlashini tekshirish va nazorat qilish</p>
		<p>3. Tegishli turdagi Teplovozning asosiy agregatlari, tormozlash agregatlari va yordamchi jihozlarining ishlashini tekshirish va nazorat qilish</p>
		<p>4. Asosiy bloklarning, gazni boshqarish tizimlarining bloklarining ishlashini tekshirish va nazorat qilish, tegishli turdagi Teplovozni aniqlash va yong'inni o'chirish</p>
		<p>5. Tegishli turdagi Teplovozning nazorat o'lchash moslamalarining ishlashini tekshirish va nazorat qilish</p>
		<p>6. Tegishli turdagi Teplovozning radioaloqa uskunasining ishlashini tekshirish va nazorat qilish</p>
		<p>7. Tegishli turdagi Teplovozning g'ildirak to'plamlari uchun qum ta'minoti qurilmalarining ishlashini tekshirish va nazorat qilish</p>
		<p>8. Tegishli turdagi Teplovozga texnik xizmat ko'rsatish me'yoriy hujjatda Teplovoz mashinisti uchun belgilangan ishlar ro'yxatiga muvofiq</p>
	<p>9. Tegishli turdagi Teplovozni ishga tayyorlash va jihozlash</p>	
	<p>10. Tegishli turdagi Teplovozning poyezdning birinchi vagoniga to'g'ri ulanishini va havo shlanglarini ulashni,</p>	

		shuningdek ular orasidagi so'nggi klapanlarning ochilishini nazorat qilish.
		Ko'nikma:
		Tegishli turdagi Teplovozga texnik xizmat ko'rsatish texnikasini qo'llash
		Tegishli turdagi Teplovozni ish va uning jihozlarini tayyorlashda texnikani qo'llash
		Tegishli turdagi Teplovozni birinchi vagonga ulash va tegishli turdagi Teplovozni poyezddan ajratish uchun belgilangan qoidani qo'llash.
		O'z o'zidan harakatlanishini oldini olish uchun tegishli turdagi Teplovoz yoki poyezdni mahkamlashning belgilangan qoidasini qo'llash
		Bilim:
		Tegishli turdagi Teplovozning qurilmasi, texnik tavsifi
		Tormoz qurilmasi va boshqaruv texnologiyasi
		Tegishli turdagi Teplovozning elektr, pnevmatik va mexanik jihozlarining ishlashidagi nosozliklarni aniqlash va bartaraf etish usullari
		Harakatlanuvchi tarkibni ulash va ajratish qoidalari
		Elektrotexnika asoslari
		Tormoz pabuçlarini ishlatish qoidalari
		Avtomatlashtirish va aloqa vositalarining ishlash tartibi va ishlash tartibi
		O'zbekiston Respublikasi temir yo'llaridan texnik foydalanish qoidalari
		Tegishli turdagi Teplovozlarni ekspluatatsiya qilishda texnik xizmat ko'rsatish bo'yicha ko'rsatmalar
		B3.04.3 Yo'lda Teplovoz yoki poyezddagi paydo bo'lgan nosozliklarni bartaraf etish
1.Tegishli turdagi yoki vagonlarning tarkibidagi Teplovozda marshrut bo'ylab yuzaga keladigan nosozliklarni aniqlash		

	bo'yicha yordamchi ishlarni bajarish	2.Tegishli turdagi yoki vagonlarning tarkibidagi Teplovozda yo'lda yuzaga keladigan nosozliklarni bartaraf etish
		3.Tegishli turdagi yoki vagon tarkibidagi Teplovozda nosozlikni bartaraf etishning iloji bo'lmasa, uning xavfsiz harakatlanishini ta'minlash uchun temir yo'lining poyezd egallab olgan qismini bo'shatish uchun zarur choralarni ko'rish
		Ko'nikma:
		Tegishli turdagi Teplovozning mexanik, elektr va yordamchi jihozlarning ishlashida nosozliklar aniqlanganda Teplovoz brigadasining ish qoidalarini qo'llash
		Tegishli turdagi Teplovozning mexanik, elektr va yordamchi uskunalari ishidagi nosozliklarni bartaraf etishda Teplovoz brigadasining ish qoidalarini ushbu Nizomda belgilangan darajada qo'llash
		Bilim:
		Tegishli turdagi Teplovozning qurilmasi, texnik tavsifi
		Tormoz qurilmasi va boshqaruv texnologiyasi
		Harakatlanuvchi tarkibni ulash va ajratish qoidalari
		Elektrotexnika asoslari
		Tegishli turdagi Teplovozning elektr, pnevmatik va mexanik jihozlarning ishlashidagi nosozliklarni aniqlash va bartaraf etish usullari
		Avtomatlashtirish va aloqa vositalarining ishlash tartibi va ishlash tartibi
		Bajarilgan ishlar doirasida mehnatni muhofaza qilish qoidalari va ko'rsatmalari
		Shaxsiy himoya vositalaridan foydalanish qoidalari
O'zbekiston Respublikasi temir yo'llarida signalizatsiya bo'yicha ko'rsatmalar		

		Tormoz boshmaklarini ishlatish qoidalari
		O'zbekiston Respublikasi temir yo'llaridan texnik foydalanish qoidalari
	Mas'uliyat va mustaqillik:	<ol style="list-style-type: none"> 1. Teplovoz boshqaruvi va poyezdlar ekspluatatsiya qoidalariga rioya qilish. 2. Teplovozga texnik xizmat ko'rsatish va nosozliklarni aniqlash. 3. Harakat xavfsizligini ta'minlash va favqulodda vaziyatlarda tezkor choralar ko'rish. 4. Texnik xizmat va yordamchi ishlarni mustaqil bajarish. 5. Nosozliklarni bartaraf etishda tashabbus ko'rsatish. 6. Marshrut bo'ylab poyezd harakatini muvofiqlashtirish.
B4.3 Teplovoz boshqaruvi va poyezdlarni ko'rish, Teplovozga texnik xizmat ko'rsatish	B4.01.3 Teplovozni boshqarish va poyezdlarni ko'rish bo'yicha ishlarni bajarish	<p>Mehnat harakatlari:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Tegishli turdagi Teplovozni boshqarish va poyezd qatnovi jadvali va temir yo'l profiliga muvofiq belgilangan tezlikda poyezdni boshqarish 2. Normativ huquqiy hujjatlarda belgilangan signallarni berish 3. Yo'lovchilar va yuklarni tashishda silliq harakatlanish, yo'lovchilar va shahar atrofi harakatida ishlayotganda to'xtash punktlarida yo'lovchilarni tushirish va tushirish paytida xavfsizlikni ta'minlash 4. Mehnatni muhofaza qilish qoidalariga rioya qilgan holda normativ huquqiy hujjatlar bilan belgilangan tezlikda depo va stansiya temir yo'llarida manyovr ishlarini bajarish 5. To'satdan to'siq paydo bo'lganda yoki to'satdan to'xtash signali qo'llanilganda poyezdni to'xtatish uchun favqulodda tormozlashni qo'llash 6. Teplovozni boshqarish va poyezdni oqilona boshqarish

		7. Yo'l harakati xavfsizligiga tahdid soluvchi aniqlangan qoidabuzarliklar to'g'risida ma'lumotni, shu jumladan mahalliy normativ aktda belgilangan shaklda kitobga yozilgan holda uzatish
		8. Tegishli turdagi Teplovozda yoki vagonlar tarkibida nosozlikni bartaraf etish imkoni bo'lmagan taqdirda yo'lda xavfsiz harakatlanishni ta'minlash uchun poyezd egallab turgan temir yo'l uchastkasini ozod qilish choralarini ko'rish
		Ko'nikma:
		Teplovozni boshqarish va poyezdni boshqarish bo'yicha ishlarni bajarishda signal berish
		Teplovozni boshqarish va poyezdni boshqarish bo'yicha ishlarni bajarishda tegishli turdagi Teplovozning tormoz uskunalarning texnik holatini baholash
		Normativ huquqiy hujjatlarda belgilangan o'z vakolatlari doirasida yo'l, STSB va aloqa qurilmalari, aloqa tarmog'i, poyezdning yo'nalishi bo'yicha kelayotgan poyezdlar holatini aniqlash
		Dizel yoqilg'isi va elektr energiyasidan minimal foydalanish bilan Teplovozni boshqarish va poyezdni oqilona rejimda boshqarish
		Teplovozni boshqarish va poyezdni boshqarish bo'yicha ishlarni bajarishda svetoforlar, signal belgilari, poyezd harakati paytida belgilar, temir yo'l transporti xodimlari tomonidan berilgan signallar ko'rsatkichlari bo'yicha olingan ma'lumotlarni qo'llash
		Teplovozni boshqarish va poyezdni boshqarish bo'yicha ishlarni bajarishda nostandart vaziyatlarda qaror qabul qilish
		Teplovozni boshqarish va poyezdni boshqarish bo'yicha ishlarni bajarishda maxsus aloqa vositalaridan foydalanish
		Teplovozni boshqarish va poyezdni boshqarish bo'yicha ishlarni bajarishda

		shaxsiy himoya vositalaridan foydalanish
		Bilim:
		Tegishli turdagi Teplovozni boshqarish va ishlarni tartibga soluvchi qismda poyezdni boshqarish bo'yicha me'yoriy texnik va qo'llanma hujjatlari
		Ishlarning bajarilishini tartibga soluvchi qismda temir yo'llardan texnik foydalanish qoidalari
		Ishlarni bajarishni tartibga soluvchi qismda tegishli turdagi Teplovoz uskunalari, agregatlari va agregatlarini ishlatish va ularga texnik xizmat ko'rsatish qoidalari
		Tegishli turdagi Teplovozning texnik xususiyatlari
		Tormoz qurilmasi va tegishli turdagi Teplovoz tormozini boshqarish texnologiyasi
		Ishning bajarilishini tartibga soluvchi qismda nostandart vaziyatlarda harakat qilish tartibi
		Xizmat ko'rsatiladigan uchastkalarining temir yo'l profili, yo'l belgilari, temir yo'lning xizmat ko'rsatiladigan qismida belgilangan maksimal ruxsat etilgan harakat tezligi
		Avtomatlashtirilgan buxgalteriya tizimlaridan foydalangan holda elektr energiyasi va dizel yoqilg'isi sarfini hisobga olish tartibi
		Ishni tartibga soluvchi qismda elektrotexnika
		Ishlarni tartibga soluvchi qismda avtomatlashtirish va aloqa moslamalarining ishlashi va ishlashi tartibi
		Ishlarning bajarilishini tartibga soluvchi qismda poyezdlar harakati jadvali
		Ish paytida Teplovozni saqlash va tegishli turdagi Teplovozni saqlash tartibi
		Xizmat ko'rsatiladigan temir yo'l stansiyalarining texnik va ma'muriy hujjatlari, ishlarning bajarilishini tartibga soluvchi qism
		Teplovozni boshqarish va poyezdni boshqarish bo'yicha ishlarni bajarishda

		<p>harakatlanuvchi tarkibni ulash va ajratish qoidalari</p>
		<p>Teplovozni boshqarish va poyezdni boshqarish bo'yicha ishlarni bajarishda tormoz poyabzallaridan foydalanish qoidalari</p>
		<p>Shaxsiy himoya vositalaridan foydalanish qoidalari</p>
		<p>Tegishli turdagi Teplovozda elektr energiyasi, yoqilg'i tejamkor sarflash rejimlari</p>
		<p>Ish vaqti va dam olish vaqtining xususiyatlari, umumiy foydalanishdagi temir yo'l transporti xodimlarining ayrim toifalarining ish sharoitlari, ularning ishi ishlarning bajarilishini tartibga soluvchi qismda poyezdlar harakati bilan bevosita bog'liq</p>
		<p>Ishlarni tartibga soluvchi qismda mehnatni muhofaza qilish, elektr xavfsizligi, yong'in xavfsizligi talablari</p>
<p>B4.02.3 Yo'lda Teplovoz yoki poyezddagi paydo bo'lgan nosozliklarni bartaraf etish bo'yicha ishlarni bajarish</p>		<p>Mehnat harakatlari:</p>
		<p>1. Tegishli turdagi yoki vagonlar tarkibidagi Teplovoz uzellari va agregatlarining texnik holatini, shu jumladan videokuzatuv kameralari va kompleks bort boshqaruv tizimidan foydalangan holda nazorat qilish</p>
		<p>2. Uskunalar, qurilmalar, nazorat o'lchash asboblari, tegishli turdagi Teplovozning kompleks bort boshqaruv tizimi, shu jumladan Teplovozga o'rnatilgan nazorat tizimlaridan foydalangan holda ishlash parametrlarini kuzatish</p>
		<p>3. Tegishli turdagi Teplovozning asbob uskunalari, qurilmalari, nazorat o'lchash asboblari nosozliklari aniqlangan taqdirda direksiya bo'yicha navbatchini (Teplovoz deposi, Teplovozlar aylanmasi punkti) xabardor qilish</p>
		<p>4. Aniqlangan nosozliklarni bartaraf etish yoki ular to'g'risida direksiya navbatchisini (Teplovoz deposi,</p>

		<p>Teplovozlarning aylanish punkti) xabardor qilish bilan to'xtash joylarida harakatlanuvchi tarkibning holatini tekshirish</p>
		<p>5. Normativ huquqiy hujjatlarda belgilangan o'z vakolatlari doirasida aniqlangan nomuvofiqliklarni bartaraf etish yoxud ular to'g'risida navbatchi Teplovoz deposini xabardor qilish bilan tegishli turdagi Teplovoz yoki vagonlar tarkibining tormozlanishini tekshirishda tormoz magistralining zichligini nazorat qilish</p>
		<p>6. Teplovoz haydovchisi yordamchisining ishini nazorat qilish, unga tegishli turdagi Teplovozning texnik holatini nazorat qilish bo'yicha ishlarning oqilona usullari va usullarini o'rgatish</p>
		<p>Ko'nikma:</p>
		<p>Yo'lda tegishli turdagi Teplovozning texnik holatini aniqlash uchun uskunalari, qurilmalar, nazorat o'lchash asboblari, Teplovozning kompleks bort boshqaruv tizimining ishlash parametrlaridan foydalanish</p>
		<p>Yo'lda tegishli turdagi Teplovozning uskunalar, qurilmalari, nazorat o'lchash asboblari, kompleks bort boshqaruv tizimining texnik holatini aniqlash</p>
		<p>Teplovoz tormozlarini boshqarish uchun mo'ljallangan asbobdan foydalanish (haydovchi krani)</p>
		<p>Yo'lda Teplovozning texnik holatini nazorat qilish bo'yicha ishlarni bajarishda maxsus aloqa vositalaridan foydalanish</p>
		<p>Yo'lda Teplovozning texnik holatini nazorat qilish bo'yicha ishlarni bajarishda shaxsiy himoya vositalaridan foydalanish</p>
		<p>Bilim:</p>
		<p>Teplovozning texnik holatini nazorat qilish bo'yicha ishlarni bajarish bo'yicha me'yoriy texnik va qo'llanma hujjatlari</p>

		Ishlarning bajarilishini tartibga soluvchi qismda temir yo'llardan texnik foydalanish qoidalari
		Ishlarni bajarishni tartibga soluvchi qismda tegishli turdagi Teplovoz uskunalari, agregatlari va agregatlarini ishlatish va ularga texnik xizmat ko'rsatish qoidalari
		Qurilma, nazorat o'lchash asboblariidan foydalanish qoidalari, ishlarning bajarilishini tartibga soluvchi qismda tegishli turdagi Teplovozni boshqarishning kompleks bort tizimi
		Tegishli turdagi Teplovozning texnik xususiyatlari
		Tormoz qurilmasi va tegishli turdagi Teplovoz tormozini boshqarish texnologiyasi
		Ishlarning bajarilishini tartibga soluvchi qismdagi nosozliklarni aniqlash va bartaraf etish turlari va tartibi
		Ishni tartibga soluvchi qismda elektrotexnika
		Ishning bajarilishini tartibga soluvchi qismda nostandart vaziyatlarda harakat qilish tartibi
		Ish paytida Teplovozni saqlash va tegishli turdagi Teplovozni saqlash tartibi
		Ishlarni tartibga soluvchi qismda avtomatlashtirish va aloqa moslamalarining ishlashi va ishlashi tartibi
		Shaxsiy himoya vositalaridan foydalanish qoidalari
		Ish vaqti va dam olish vaqtining xususiyatlari, umumiy foydalanishdagi temir yo'l transporti xodimlarining ayrim toifalarining ish sharoitlari, ularning ishi ishlarning bajarilishini tartibga soluvchi qismda poyezdlar harakati bilan bevosita bog'liq
		Ishlarni tartibga soluvchi qismda mehnatni muhofaza qilish, elektr xavfsizligi, yong'in xavfsizligi talablari
	B4.03.3 Teplovozni qabul qilish (yetkazib berish), jihozlash,	Mehnat harakatlari:
		1. Qabul qilish (yetkazib berish) paytida tegishli turdagi Teplovozga

	ishga tayyorlash paytida unga texnik xizmat ko'rsatish bo'yicha ishlarni bajarish	texnik xizmat ko'rsatish, jihozlash, uni ishga tayyorlash uchun asbob tayyorlash
		2. Tegishli turdagi Teplovozni qabul qilish (yetkazib berish), jihozlash, uni ishga tayyorlash paytida unga texnik xizmat ko'rsatish bo'yicha ishlarning ketma ketligini aniqlash
		3. Tegishli turdagi Teplovozni qabul qilish (yetkazib berish) paytida asosiy agregatlar, elektr, mexanik, tormoz va yordamchi uskunalar, nazorat o'lchash asboblari, gazni nazorat qilish tizimlari, yong'inni aniqlash va o'chirish, Teplovoz qumini yetkazib berish moslamalarining sog'lig'ini tekshirish, uni ishlashga tayyorlash
		4. Tegishli turdagi Teplovozni qabul qilish (yetkazib berish) va ishga tayyorlash paytida aniqlangan nosozliklarni bartaraf etish yoki ular to'g'risida jurnalga yozib qo'yilgan (avtomatlashtirilgan tizimga kiritilgan) navbatchi Teplovoz deposini normativ huquqiy hujjatlarda belgilangan shaklda xabardor qilish
		5. Teplovozni normativ huquqiy hujjatlarda belgilangan o'z vakolatlari doirasida yoqilg'i, qum, suv bilan ta'minlash
		6. Teplovozda tegishli turdagi inventar, yong'inga qarshi vositalar, tormoz poyabzallari, signal aksessuarlari mavjudligini nazorat qilish
		7. Tegishli turdagi Teplovozda yoritish, isitish va ventilyatsiyani yoqish (o'chirish)
		8. Tegishli turdagi Teplovozning tarkibning birinchi vagoniga to'g'ri yopishishini va havo qo'lqoplarini

		<p>ulashni, ular orasidagi so'nggi kranlarni ochishni nazorat qilish</p>
		<p>Ko'nikma:</p>
		<p>Qabul qilish (yetkazib berish) paytida tegishli turdagi Teplovozga texnik xizmat ko'rsatish, jihozlash, uni bajarilgan ishlar texnologiyasiga muvofiq ishlashga tayyorlash bo'yicha operatsiyalarni bajarish</p>
		<p>Tegishli turdagi Teplovozni qabul qilish (yetkazib berish), uni ishga tayyorlash paytida unga texnik xizmat ko'rsatish bo'yicha ishlarni bajarishda asosiy agregatlar, asbob uskunalar, asboblari, tizimlar va qurilmalarning yaroqliligini aniqlash</p>
		<p>Tegishli turdagi Teplovozni qabul qilish (yetkazib berish) paytida, Teplovozni jihozlashda, bajarilgan ishlar texnologiyasiga muvofiq ishlashga tayyorlashda o'lchov asboblari va asboblardan foydalanish</p>
		<p>Tegishli turdagi Teplovozni qabul qilish (yetkazib berish), jihozlash, uni ishga tayyorlash paytida unga texnik xizmat ko'rsatish bo'yicha ishlarni bajarish uchun asbobning yaroqliligini aniqlash</p>
		<p>Teplovozni qabul qilish (yetkazib berish), jihozlash, ishga tayyorlash paytida unga texnik xizmat ko'rsatish bo'yicha ishlarni bajarishda nosozliklarni qayd etishning avtomatlashtirilgan tizimidan foydalanish</p>
		<p>Tegishli turdagi Teplovozga texnik xizmat ko'rsatish, uni qabul qilish (yetkazib berish), jihozlash, ishga tayyorlash paytida shaxsiy himoya vositalaridan foydalanish</p>
		<p>Bilim:</p>
		<p>Tegishli turdagi Teplovozni qabul qilish (yetkazib berish) paytida ishlarni bajarish uchun me'yoriy texnik va qo'llanma hujjatlari, jihozlari uchun, uni ishlarning bajarilishini tartibga soluvchi qismda ishlashga tayyorlash</p>

		Ishlarning bajarilishini tartibga soluvchi qismda temir yo'llardan texnik foydalanish qoidalari
		Ishlarni bajarishni tartibga soluvchi qismda tegishli turdagi Teplovoz uskunalari, agregatlari va agregatlarini ishlatish va ularga texnik xizmat ko'rsatish qoidalari
		Tegishli turdagi Teplovozning texnik xususiyatlari
		Ish paytida Teplovozni saqlash va tegishli turdagi Teplovozni saqlash tartibi
		Tormoz qurilmasi va tegishli turdagi Teplovoz tormozini boshqarish texnologiyasi
		Qabul qilish (yetkazib berish) paytida tegishli turdagi Teplovozga texnik xizmat ko'rsatish, uni ishlarni bajarishni tartibga soluvchi qismda ishlashga tayyorlash paytida agregatlar, asbob uskunalar, asboblar, tizimlar va qurilmalarning ishlashidagi nosozliklarni aniqlash va bartaraf etish usullari
		Tegishli turdagi Teplovozning avtomatika va aloqa qurilmalarining ishlashi va ishlashi tartibi
		Ishni tartibga soluvchi qismda elektrotexnika
		Avtomatlashtirilgan yoqilg'ini hisobga olish tizimlarining olinadigan xotira tashuvchilaridan foydalanish tartibi
		Ishlarning bajarilishini tartibga soluvchi qismda temir yo'llarning harakatlanuvchi tarkibi tormozlarini ishlatish qoidalari
		Tegishli turdagi Teplovozni qabul qilish (yetkazib berish), uni ishga tayyorlash paytida unga texnik xizmat ko'rsatish bo'yicha ishlarni bajarishda harakatlanuvchi tarkibni ulash va ajratish qoidalari
		Qabul qilish (yetkazib berish) paytida tegishli turdagi Teplovozga texnik xizmat ko'rsatish, uni ishga tayyorlash paytida tormoz poyabzallaridan foydalanish qoidalari

		Shaxsiy himoya vositalaridan foydalanish qoidalari
		Ish vaqti va dam olish vaqtining xususiyatlari, umumiy foydalanishdagi temir yo'l transporti xodimlarining ayrim toifalarining ish sharoitlari, ularning ishi ishlarning bajarilishini tartibga soluvchi qismda poyezdlar harakati bilan bevosita bog'liq
B4.04.3 Teplovozda yoki yo'lda paydo bo'lgan vagonlarda nosozliklarni bartaraf etish bo'yicha ishlarni bajarish		<p>Ishlarni tartibga soluvchi qismda mehnatni muhofaza qilish, elektr xavfsizligi, yong'in xavfsizligi talablari</p> <p>Mehnat harakatlari:</p> <p>1. Tegishli turdagi Teplovozda yoki yo'lda paydo bo'lgan vagonlar tarkibidagi nosozliklarni aniqlash</p> <p>2. Tegishli turdagi Teplovozda yoki yo'lda paydo bo'lgan vagonlar tarkibida nosozliklarni bartaraf etish bo'yicha ishlarni bajarish usullari va vositalarini tanlash</p> <p>3. Normativ huquqiy hujjatlar bilan belgilangan o'z vakolatlari doirasida tegishli turdagi Teplovozda yoki yo'lda paydo bo'lgan vagonlar tarkibidagi nosozliklarni bartaraf etish</p> <p>4. Tegishli turdagi Teplovozda yoki yo'lda paydo bo'lgan vagonlar tarkibidagi nosozliklarni bartaraf etish bo'yicha ishlarning sifatini tekshirish</p> <p>5. Yo'lda, tegishli turdagi Teplovozda yoki vagonlar tarkibida yuzaga kelgan nosozliklarni bartaraf etish imkoni bo'lmagan taqdirda, harakatlanuvchi tarkib egallab turgan temir yo'l uchastkasini yo'lda xavfsiz harakatlanishni ta'minlash uchun ozod qilish choralarini ko'rish</p> <p>6. Jurnalga tegishli turdagi Teplovozda yoki yo'lda paydo bo'lgan vagonlar tarkibida aniqlangan va bartaraf etilgan nosozliklar to'g'risida mahalliy</p>

		normativ hujjat bilan belgilangan shaklda yozuv kiritish
		Ko'nikma:
		Tegishli turdagi Teplovozda yoki yo'lda paydo bo'lgan vagonlar tarkibida nosozliklarni bartaraf etish bo'yicha operatsiyalarni bajarish
		Tegishli turdagi Teplovozda yoki yo'lda paydo bo'lgan vagonlar tarkibidagi nosozliklarni bartaraf etish usullarini aniqlash
		Tegishli turdagi Teplovozda yoki yo'lda paydo bo'lgan vagonlarning bir qismi sifatida nosozliklarni bartaraf etish bo'yicha operatsiyalarni bajarish
		Tegishli turdagi Teplovozda yoki yo'lda paydo bo'lgan vagonlarda nosozliklarni bartaraf etishda o'lchash asboblari va asboblaridan foydalanish
		Teplovozda yoki yo'lda paydo bo'lgan vagonlarda nosozliklarni bartaraf etish bo'yicha ishlarni bajarishda nostandart vaziyatlarda qaror qabul qilish
		Teplovozda yoki yo'lda paydo bo'lgan vagonlarda nosozliklarni bartaraf etish bo'yicha ishlarni bajarishda maxsus aloqa vositalaridan foydalanish
		Teplovozda yoki yo'lda paydo bo'lgan vagonlarda nosozliklarni bartaraf etish bo'yicha ishlarni bajarishda shaxsiy himoya vositalaridan foydalanish
		Bilim:
		Teplovozda yoki yo'lda paydo bo'lgan vagonlar tarkibidagi nosozliklarni bartaraf etish bo'yicha me'yoriy texnik va qo'llanma hujjatlari, ishlarni tartibga soluvchi qismda
		Ishlarning bajarilishini tartibga soluvchi qismda temir yo'llardan texnik foydalanish qoidalari
		Ishlarni bajarishni tartibga soluvchi qismda tegishli turdagi Teplovoz uskunalari, agregatlari va agregatlarini ishlatish va ularga texnik xizmat ko'rsatish qoidalari
		Tegishli turdagi Teplovozning texnik xususiyatlari

		Ish paytida Teplovozni saqlash va tegishli turdagi Teplovozni saqlash tartibi
		Tegishli turdagi Teplovozning avtomatika va aloqa qurilmalarining ishlashi va ishlashi tartibi
		Tormoz qurilmasi va tegishli turdagi Teplovoz tormozini boshqarish texnologiyasi
		Teplovozda yoki yo'lda paydo bo'lgan vagonlar tarkibida, ishlarning bajarilishini tartibga soluvchi qismda nosozliklarni bartaraf etish bo'yicha ishlarni bajarishda tegishli turdagi Teplovozning agregatlari, uskunalari, nazorat o'lchash asboblari, tizimi
	<p>Mas'uliyat va mustaqillik:</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Teplovoz boshqaruvi va poyezdlarning harakat xavfsizligini ta'minlash. 2. Teplovoz va uning jihozlarini texnik ko'rikdan o'tkazish va sozligini tekshirish. 3. Nosozliklarni aniqlash va ta'mirlash uchun tegishli choralarni ko'rish. 4. Poyezd harakati qoidalariga rioya qilish va belgilangan marshrut bo'yicha boshqarish. 5. Teplovozning texnik holatini mustaqil baholash va profilaktik xizmat ko'rsatish. 6. Poyezd harakatini muvofiqlashtirish va operativ qaror qabul qilish. 7. Favqulodda holatlarda tezkor chora ko'rish va xavfsizlikni ta'minlash. 8. Ish jarayonida texnik reglamentlarga muvofiq harakat qilish.
<p>Texnik va/yoki texnologik talab</p>		<ol style="list-style-type: none"> 1. Teplovoz simulyatori – Mashinistni o'qitish uchun virtual boshqaruv muhiti, favqulodda holatlarni mashq qilish uchun. 2. Trenajyorlar – Tormoz tizimi, dvigatel va boshqa asosiy mexanizmlarni o'rganish uchun. 3. Kompyuter va dasturiy ta'minot – Teplovoz boshqaruvi, signalizatsiya va marshrut rejalashtirish bo'yicha o'quv dasturlari. 4. Amaliy laboratoriya uskunalari – Nosozliklarni aniqlash va texnik xizmat bo'yicha amaliy mashg'ulotlar uchun.

	5. Aloqa va signalizatsiya tizimlari – Poyezd harakatini muvofiqlashtirish va dispetcherlik tizimlarini o'rgatish uchun.6. O'quv Teplovozi yoki poligoni – Haqiqiy sharoitda mashinist amaliy mashg'ulotlarini o'tkazish uchun.7. Interaktiv ta'lim vositalari – Video darsliklar, 3D modellar va virtual haqiqat texnologiyalari bilan ta'lim berish.

LOYYIHA

Kasbning nomi:	Elektrovoz mashinisti	
Mashg'ulot nomining kodi:	83110	
TMR bo'yicha malaka darajasi:	4	
Malakani baholashga qo'yiladigan talablar	Tavsiya etiladi	
Amaliy tajriba(ish taji)ga qo'yilgan talablar:	4 daraja uchun Taqsimlash qurilmalar jihozlarini ta'mirlash bo'yicha 3 darajali elektrochilangar lavozimida kamida uch yillik ish stajiga ega hamda kamida bir marta malaka oshirgan bo'lishi.	
Layoqatiga va shaxsiy kompetensiyalarga qo'yilgan talablar	Maxsus ruxsatlar: Ishga 18 yoshga to'lganlar qabul qilinadi. Qonun hujjatlarida belgilangan tartibda majburiy dastlabki (ishga kirishda) va davriy tibbiy ko'rikdan (ko'rikdan), shuningdek, navbatdan tashqari tibbiy ko'rikdan (ko'rikdan) o'tish. Ishchi kasbi sertifikatini	
	Ishga munosabat va xulq atvor: - rahbarlariga o'z vaqtida va to'g'ri ma'lumotlarni taqdim etish; - o'z bilimi, tajribasi va vakolati doirasida qarorlar qabul qilish; - belgilangan vazifalarni ish vaqtidan unumli va oqilona foydalangan holda bajarish; - mehnatni muhofaza qilish va xavfsizlik texnikasi, atrof muhitni muhofaza qilish, sanitariya gigiyena, yong'in va elektr xavfsizligi qoidalariga rioya qilish; - o'z tajribasini hamkasblari bilan bo'lishish; - jamoa bilan inoq ishlash; - o'z vazifalariga bog'liq yangilik va innovatsiyalarni kuzatib borish, o'zlashtirish va joriy qilish.	
Ta'lim darajasiga qo'yilgan talablar:	1) o'rta professional ta'lim talab etiladi.	
Norasmiy va informal ta'lim bilan bog'liqligi:	2) umumiy o'rta (o'rta maxsus) ta'lim yoki boshlang'ich professional ta'lim+norasmiy (informal) ta'lim yoki amaliy tajriba	
Kasbiy standartlar reestrida mavjudligi:		
Kasbning boshqa mumkin bo'lgan nomlari:	2–6 razryadli Elektrovoz mashinisti	
Boshqa kasblar bilan aloqadorligi:	TMR bo'yicha malaka darajasi:	Kasbning nomi:
	4	Elektrovoz mashinisti yordamchisi
Mehnat funksiyalarining tavsifi		
Kodi va nomi	Mehnat vazifalari	
D1.3 Elektrovozlarga texnik xizmat ko'rsatish ishlarini bajarish	D1.01.3 Depoda va uning yo'llarida	O`qitish natijalari
		Mehnat harakatlari:
		1. Belgilangan signallarni berish

Elektrovozlariga texnik xizmat ko'rsatish	2. Poyezd tezligini nazorat qilish
	3. Yo'l belgilarining ko'rsatkichlarini nazorat qilish
	4. Tegishli turdagi Elektrovoz agregatlari va agregatlarining holatini Elektrovoz mashinistining topshirig'iga binoan nazorat qilish
	5. Avtoturargohlarda harakatlanuvchi tarkibning holatini kuzatish
	6. Tegishli turdagi Elektrovoz, poyezddagi vagonlarning tormoz tizimlarining ishlashini tekshirishda Elektrovoz mashinistining topshirig'iga binoan tormoz chizig'ining zichligini nazorat qilish
	7. Normativ hujjatlarga muvofiq poyezdlar harakatini tashkil etish uchun mas'ul shaxslarning tezkor buyruqlarini bajarish
	Ko'nikma:
	Belgilangan signallarni berishda texnikani qo'llash
	Poyezdlar harakatini tashkil etish uchun mas'ul shaxslarning tezkor buyruqlarini bajarishda normativ hujjatlarni qo'llash
	Tegishli turdagi Elektrovozga g'amxo'rlik qilish va marshrut bo'ylab uning tarkibiy qismlari va agregatlarining holatini kuzatish bo'yicha mashinistning ko'rsatmalarini bajarishda texnikani qo'llash
	Bilim:
	Tegishli turdagi Elektrovozning xizmat ko'rsatuvchi uskunasi qurilmasi va ulardan foydalanish qoidalari
	Tegishli turdagi Elektrovozning texnik xususiyatlari
	Tormoz qurilmasi va boshqaruv texnologiyasi
Xizmat ko'rsatiladigan uchastkalarining temir yo'l profili	
Xizmat ko'rsatish zonasidagi signal belgilari va ko'rsatkichlari	

		<p>Bajarilgan ishlar doirasida mehnatni muhofaza qilish qoidalari va ko'rsatmalari</p> <p>Shaxsiy himoya vositalaridan foydalanish qoidalari</p> <p>O'zbekiston Respublikasi temir yo'llaridan texnik foydalanish qoidalari</p> <p>O'zbekiston Respublikasi temir yo'llarida poyezdlar harakati va manyovr ishlari bo'yicha yo'riqnoma</p> <p>Temir yo'llarda signalizatsiya bo'yicha ko'rsatmalar va bajarilgan ishlar doirasiga tegishli boshqa normativ hujjatlar</p> <p>Xizmat ko'rsatiladigan temir yo'l stansiyalari, uchastkalarining texnik va ma'muriy hujjatlari</p> <p>Poyezdlar jadvali</p> <p>Elektrotexnika asoslari</p>
	<p>D1.02.3 Elektrovozni boshqarish uskunalarini yaxshi holatda saqlash</p>	<p>Mehnat harakatlari:</p> <p>1. Tegishli turdagi Elektrovoz mashinistining yordamchisi uchun nizomda belgilangan ishlar ro'yxatiga muvofiq mexanik jihozlarga texnik xizmat ko'rsatish</p> <p>2. Tegishli turdagi Elektrovoz mashinistining yordamchisi uchun nizomda belgilangan ishlar ro'yxatiga muvofiq elektr jihozlariga texnik xizmat ko'rsatish</p> <p>3. Tegishli turdagi Elektrovoz mashinistining yordamchisi uchun normativ aktda belgilangan ishlar ro'yxatiga muvofiq tormoz va yordamchi uskunalariga texnik xizmat ko'rsatish</p> <p>4. Tegishli turdagi Elektrovoz mashinistining yordamchisi uchun nizomda belgilangan ishlar ro'yxatiga muvofiq gazni boshqarish tizimlariga texnik xizmat ko'rsatish</p> <p>5. Tegishli turdagi Elektrovoz mashinistining yordamchisi uchun normativ aktda belgilangan ishlar</p>

	ro'yxatiga muvofiq yong'inni aniqlash va o'chirish tizimlariga texnik xizmat ko'rsatish
	6. Tegishli turdagi Elektrovozni jihozlash
	7. Tegishli turdagi Elektrovozning tarkibiy qismlari va qismlarini moylash
	8. Tegishli turdagi Elektrovozni ishlashga tayyorlash
	9. Tegishli turdagi Elektrovozni birinchi vagon bilan ulash: tormoz chizig'ining so'nggi yenglarini ulash, tormoz liniyasining so'nggi klapanlarini ochish
	10. Tegishli turdagi Elektrovozni poyezddan ajratish: tormoz chizig'ini oldindan ajratish bilan avtomatik bog'lovchini ajratish
	11. Tegishli me'yoriy hujjatlarda belgilangan ishlar ro'yxatiga muvofiq o'z o'zidan harakatlanishining oldini olish uchun tegishli turdagi Elektrovoz yoki poyezdni mahkamlash
	Ko'nikma:
	Tegishli turdagi Elektrovozga texnik xizmat ko'rsatish texnikasini qo'llash
	Tegishli turdagi Elektrovozni jihozlashda texnikani qo'llash
	Tegishli turdagi Elektrovozni birinchi vagonga ulash va Elektrovozni poyezddan ajratish uchun belgilangan qoidani qo'llash
	O'z o'zidan harakatlanishini oldini olish uchun tegishli turdagi Elektrovoz yoki poyezdni mahkamlashning belgilangan qoidasini qo'llash
	Bilim:
	Tegishli turdagi Elektrovozning xizmat ko'rsatuvchi uskunasi qurilmasi va ulardan foydalanish qoidalari
	Tegishli turdagi Elektrovozga texnik xizmat ko'rsatish bo'yicha ko'rsatmalar

		<p>Tegishli turdagi Elektrovozning texnik xususiyatlari</p> <p>Tormoz qurilmasi va boshqaruv texnologiyasi</p> <p>Harakatlanuvchi tarkibni ulash va ajratish qoidalari</p> <p>Tormoz boshmaklarini ishlatish qoidalari</p> <p>Bajarilgan ishlar doirasida mehnatni muhofaza qilish qoidalari va ko'rsatmalari</p> <p>Shaxsiy himoya vositalaridan foydalanish qoidalari</p> <p>O'zbekiston Respublikasi temir yo'llaridan texnik foydalanish qoidalari</p>
<p>Mas'uliyat va mustaqillik:</p>		<ol style="list-style-type: none"> 1. Elektrovozlarning texnik holatini muntazam tekshirish va profilaktik xizmat ko'rsatish. 2. Xavfsizlik talablariga qat'iy rioya qilish. 3. Aniqlangan nosozliklarni vaqtida bartaraf etish va hisobot berish. 4. Ish jarayonida belgilangan texnik reglamentlarga muvofiq harakat qilish. 5. Nosozliklarni aniqlash va ularni bartaraf etish bo'yicha mustaqil qaror qabul qilish. 6. Ish jarayonida muammolarni hal qilish uchun tashabbus ko'rsatish. 7. Ishni rejalashtirish va samaradorlikni oshirish uchun mustaqil harakat qilish. 8. Favqulodda holatlarda tezkor va to'g'ri choralar ko'rish.
<p>D2.3 Elektrovoz, yo'l, signalizatsiya, markazlashtirish, blokirovkalash va aloqa moslamalari, aloqa tarmog'i, poyezdlarning holatini marshrut bo'ylab boshqarish</p>	<p>D2.01.3 Yo'lning holatini, signalizatsiya va aloqa vositalarini, kontakt tarmog'ini, kelayotgan poyezdlarni yo'l davomida nazorat qilish</p>	<p>Mehnat harakatlari:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Temir yo'lning erkinligi va holatini vizual nazorat qilish 2. Kontakt tarmog'ining holatini vizual nazorat qilish 3. Kelayotgan poyezdlarning holatini vizual nazorat qilish 4. Signal va aloqa qurilmalari holatini vizual nazorat qilish

		5. Poyezd va manyovr marshrutining to'g'ri tayyorlanishini vizual nazorat qilish
		Ko'nikma:
		Yo'lning holatini, signalizatsiya va aloqa vositalarini, aloqa tarmog'ini, kelayotgan poyezdlarni vizual tarzda aniqlash
		Bilim:
		Xizmat ko'rsatiladigan uchastkalarining temir yo'l profili
		Xizmat ko'rsatish zonasidagi signal belgilari va ko'rsatkichlari
		Bajarilgan ishlar doirasida mehnatni muhofaza qilish qoidalari
		O'zbekiston Respublikasi temir yo'llaridan texnik foydalanish qoidalari
		O'zbekiston Respublikasi temir yo'llarida poyezdlar harakati va manyovr ishlari bo'yicha yo'riqnoma
		O'zbekiston Respublikasi temir yo'llarida signalizatsiya bo'yicha ko'rsatmalar
		Temir yo'l harakatlanuvchi tarkibning tormozlaridan foydalanish bo'yicha ko'rsatmalar
		Xizmat ko'rsatiladigan temir yo'l stansiyalari, uchastkalarining texnik va ma'muriy hujjatlari
		D2.02.3 Elektrovoz holatini yo'l davomida nazorat qilish
	1. Tegishli turdagi Elektrovozning elektr jihozlari yo'nalishi bo'ylab Elektrovozning texnik holatini vizual va instrumental nazorat qilish	
	2. Tegishli turdagi Elektrovozning mexanik jihozlarning yo'nalishi bo'ylab Elektrovozning texnik holatini vizual va instrumental nazorat qilish	
	3. Tegishli turdagi Elektrovozning tormozlash uskunasi yo'nalishi bo'ylab Elektrovozning texnik holatini vizual va instrumental nazorat qilish	
	4. Elektrovozning texnik holatini vizual va instrumental nazorat qilish va tegishli turdagi Elektrovozning nazorat	

		o'lchash asboblari marshruti bo'ylab ishlash
		5. Elektrovozning texnik holatini va marshrut bo'ylab tegishli turdagi Elektrovozning radioaloqa uskunasining ishlashini vizual va instrumental nazorat qilish
		6. Elektrovozning texnik holatini vizual va asboblard yordamida nazorat qilish va tegishli turdagi Elektrovoz g'ildiraklari uchun qum bilan ta'minlash moslamalari yo'nalishi bo'ylab ishlash
		Ko'nikma:
		Elektr, mexanik, tormoz uskunalari, asbob uskunalari, radioaloqa uskunalari, marshrut bo'ylab tegishli turdagi Elektrovoz g'ildiraklari uchun qum bilan ta'minlash moslamalarining holatini saqlash va nazorat qilish usullarini qo'llash
		Bilim:
		Tegishli turdagi Elektrovozning qurilmasi, texnik tavsifi
		Tegishli turdagi Elektrovozni ekspluatatsiya qilishda saqlash va ularga g'amxo'rlik qilish tartibi
		Tormoz qurilmasi va boshqaruv texnologiyasi
		Tegishli turdagi Elektrovozning elektr, pnevmatik va mexanik jihozlarning ishlashidagi nosozliklarni aniqlash va bartaraf etish usullari
		Avtomatlashtirish va aloqa vositalarining ishlash tartibi
		Bajarilgan ishlar doirasida mehnatni muhofaza qilish qoidalari va ko'rsatmalari
		Shaxsiy himoya vositalaridan foydalanish qoidalari
		Elektrotexnika asoslari
		Temir yo'l harakatlanuvchi tarkibning tormozlaridan foydalanish bo'yicha ko'rsatmalar

		Tegishli turdagi Elektrovozlarni ekspluatatsiya qilishda texnik xizmat ko'rsatish bo'yicha ko'rsatmalar
D3.3 Elektrovoz boshqaruvi va poyezdlar ekspluatatsiyasi, Elektrovozga texnik xizmat ko'rsatish bo'yicha yordamchi ishlarni bajarish	D3.01.3 Elektrovoz boshqaruvi va poyezdlarni ko'rish bo'yicha yordamchi ishlarni bajarish	<p>Mas'uliyat va mustaqillik:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Elektrovoz, yo'l, signalizatsiya va aloqa tizimlarining uzluksiz ishlashini ta'minlash. 2. Poyezd harakati xavfsizligini nazorat qilish va nosozliklarni bartaraf etish. 3. Favqulodda holatlarda tezkor va to'g'ri qaror qabul qilish. 4. Nosozliklarni mustaqil aniqlash va bartaraf etish. 5. Poyezd harakatini optimallashtirish uchun tashabbus ko'rsatish. 6. Signalizatsiya va boshqaruv tizimlarini mustaqil yuritish. <p>Mehnat harakatlari:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Tegishli turdagi Elektrovozni boshqarish va harakat jadvaliga muvofiq temir yo'l profiliga qarab belgilangan tezlikda poyezdni boshqarish 2. Svetofor ko'rsatkichlarini, signal belgilarini, poyezd harakati paytidagi ko'rsatkichlarni, temir yo'lchilar tomonidan berilgan signallarni vizual nazorat qilish, ularni Elektrovoz mashinistining yordamchisi bilan takrorlash va bajarish 3. Belgilangan signallarni berish 4. Normativ hujjatlarga muvofiq poyezdlar harakatini tashkil etish uchun mas'ul shaxslarning tezkor buyruqlarini bajarish 5. Elektr va yoqilg'ining minimal iste'moli bilan ratsional rejimda poyezdlarni boshqarish 6. Belgilangan qoidalarga muvofiq interkom bo'yicha muzokaralar olib borish 7. Yo'lovchilar va yuklarni tashishda silliq harakatda poyezdni boshqarish

		8. Yo'lovchilar va shahar atrofidagi transportda ishlashda to'xtash joylarida yo'lovchilarni minish va tushirishda xavfsizlikni ta'minlagan holda poyezdni boshqarish
		9. Poyezd oraliq stansiyalarda to'xtaganda Elektrovozning mexanik qismi, o'q qutilari, g'ildirak to'plamlarining holatini tekshirish
		10. Depo va stansiya temir yo'llarida o'rnatilgan tezlikda manyovr ishlarini bajarish
		11. To'satdan to'siq paydo bo'lganda yoki to'satdan to'xtash signali berilganda poyezdni to'xtatish uchun favqulodda tormozlashni qo'llash
		12. Elektrovoz mashinistining yordamchisiz ishlaganda, uning vazifalarini ko'rsatmalarga muvofiq bajarish
		13. Elektrovoz mashinistining yordamchisini, shuningdek, mashinist yordamchisi sifatida amaliyot o'tayotgan shaxslarni Elektrovozga texnik xizmat ko'rsatish va boshqarishning oqilona usullari va usullariga o'rgatish
		Ko'nikma:
		Tegishli turdagi Elektrovozni boshqarishda va poyezdni boshqarishda texnikani qo'llash
		Yo'lning holatini, signalizatsiya va aloqa vositalarini, aloqa tarmog'ini, kelayotgan poyezdlarni vizual tarzda aniqlash
		Tegishli turdagi Elektrovoz holatini aniqlashda texnikani qo'llash
		Svetoforning ko'rsatkichlari, signal belgilari, poyezd harakati jarayonida belgilar, temir yo'lchilar tomonidan berilgan signallardan olingan ma'lumotlarni qo'llash

		Belgilangan signallarni berishda texnikani qo'llash
		Poyezdlar harakatini tashkil etish uchun mas'ul shaxslarning tezkor buyruqlarini bajarishda normativ hujjatlarni qo'llash
		Tegishli turdagi Elektrovozga g'amxo'rlik qilish va marshrut bo'ylab uning tarkibiy qismlari va agregatlari holatini kuzatish usullarini qo'llash
		Bilim:
		Tegishli turdagi Elektrovozning qurilmasi, texnik tavsifi
		Tegishli turdagi Elektrovozga texnik xizmat ko'rsatish va unga g'amxo'rlik qilish tartibi operatsiya vaqtida
		Tormoz qurilmasi va boshqaruv texnologiyasi
		Xizmat ko'rsatiladigan uchastkalarining temir yo'l profili
		Xizmat ko'rsatish zonasidagi signal belgilari va ko'rsatkichlari
		Xizmat ko'rsatiladigan stansiyalar (uchastkalar) temir yo'llarining sxemalari
		Harakatlanuvchi tarkibni ulash va ajratish qoidalari
		Nostandart vaziyatlarni hal qilish tartibi
		Elektr energiyasini, yoqilg'ini tejamkor iste'mol qilishning asosiy usullari
		Elektr, pnevmatik va mexanik qurilmalarning ishlashidagi nosozliklarni aniqlash va bartaraf etish usullari
		Yuk va yo'lovchilarni tashish uchun asosiy talablar
		Avtomatlashtirish va aloqa vositalarining ishlash tartibi va ishlash tartibi
		Tormoz bashmaklarini ishlatish qoidalari
		Bajarilgan ishlar doirasida mehnatni muhofaza qilish qoidalari va ko'rsatmalari
		Shaxsiy himoya vositalaridan foydalanish qoidalari
		Poyezdlar jadvali

		Elektrotexnika asoslari
		Xizmat ko'rsatiladigan temir yo'l stansiyalari, uchastkalarining texnik va ma'muriy hujjatlari
		O'zbekiston Respublikasi temir yo'llarida signalizatsiya bo'yicha ko'rsatmalar
		Temir yo'l harakatlanuvchi tarkibning tormozlaridan foydalanish bo'yicha ko'rsatmalar
		Tegishli turdagi Elektrovozlarni ekspluatatsiya qilishda texnik xizmat ko'rsatish bo'yicha ko'rsatmalar
		O'zbekiston Respublikasi temir yo'llarida poyezdlar harakati va manyovr ishlari bo'yicha yo'riqnoma
		O'zbekiston Respublikasi temir yo'llaridan texnik foydalanish qoidalari
	Mehnat harakatlari:	
	D3.02.3 Marshrut bo'ylab Elektrovozga texnik xizmat ko'rsatish bo'yicha yordamchi ishlarni bajarish	1. Yo'lda tegishli turdagi Elektrovozning g'ildirak juftlari uchun Elektrovoz, elektr, mexanik, tormoz uskunalari, qum ta'minoti moslamalarining tarkibiy qismlari va yig'ilishlarining texnik holatini tekshirish
		2. Normativ huquqiy hujjatlarda belgilangan o'z vakolatlari doirasida nazorat o'lchash asboblari, kompleks bort boshqaruv tizimi, asbob uskunalari, tegishli tipdagi Elektrovozning radioaloqa qurilmalari yo'nalishi bo'yicha ish parametrlarini tekshirish
3. Agregatlar va agregatlar, asbob uskunalari, nazorat o'lchash asboblari, tegishli tipdagi Elektrovozning kompleks bort boshqaruv tizimi, poyezd tarkibidagi vagonlar nosozliklari aniqlangan taqdirda mashinistni xabardor qilish		
4. Stansiyalarda harakatlanuvchi tarkibning texnik holatini aniqlangan nomuvofiqliklarni bartaraf etish yoki		

		<p>ular to'g'risida mashinistni xabardor qilish bilan tekshirish</p>
		<p>5. Belgilangan nomuvofiqliklarni bartaraf etish va bu haqda haydovchini xabardor qilish bilan tegishli turdagi Elektrovoz, poyezd tarkibidagi vagonlarning tormozlanishini tekshirishda normativ huquqiy hujjatlarda belgilangan vakolat doirasida tormoz chizig'ining zichligini tekshirish</p>
		<p>6. Normativ huquqiy hujjatlarda belgilangan o'z vakolatlari doirasida tegishli tipdagi Elektrovoz uzellari va agregatlarining, harakatlanuvchi tarkibning nosozliklari aniqlangan taqdirda poyezdlar harakatini tashkil etish uchun mas'ul bo'lgan shaxslarning tezkor farmoyishlarini bajarish</p>
		<p>Ko'nikma:</p>
		<p>Yo'lda tegishli turdagi Elektrovozning texnik holatini nazorat qilish bo'yicha yordamchi ishlarni bajarish usullarini aniqlash</p>
		<p>Uzellar va agregatlar, asbob uskunalari, nazorat o'lchash asboblari, yo'lda tegishli tipdagi Elektrovozning kompleks bort boshqaruv tizimi, to'xtash joylarida harakatlanuvchi tarkibning texnik holatini aniqlash</p>
		<p>Yo'lda Elektrovozning texnik holatini nazorat qilish bo'yicha yordamchi ishlarni bajarishda tegishli turdagi Elektrovozning tormoz uskunalarning texnik holatini baholash</p>
		<p>Normativ huquqiy hujjatlarda belgilangan o'z vakolatlari doirasida ularni keyinchalik bartaraf etish bilan tegishli tipdagi Elektrovozning uzellari va agregatlari, asbob uskunalari, nazorat o'lchash asboblari, kompleks bort boshqaruv tizimi ishidagi nosozliklarni aniqlash</p>
		<p>Yo'lda tegishli turdagi Elektrovozning texnik holatini nazorat qilish bo'yicha</p>

		yordamchi ishlarni bajarishda shaxsiy himoya vositalaridan foydalanish
		Yo'lda tegishli turdagi Elektrovozning texnik holatini nazorat qilish bo'yicha yordamchi ishlarni bajarishda maxsus aloqa vositalaridan foydalanish
		Bilim:
		Elektrovozning texnik holatini nazorat qilish bo'yicha yordamchi ishlarni bajarish bo'yicha me'yoriy texnik va qo'llanma hujjatlari ishlarni tartibga soluvchi qismda
		Ishlarning bajarilishini tartibga soluvchi qismda temir yo'llardan texnik foydalanish qoidalari
		Ishlarning bajarilishini tartibga soluvchi qismda tegishli turdagi Elektrovozning xizmat ko'rsatilayotgan uskunalari, agregatlari va agregatlarining qurilmasi va ulardan foydalanish qoidalari
		Tegishli turdagi Elektrovozning texnik xususiyatlari
		Elektrovozga, harakatlanuvchi tarkibga ishlarning bajarilishini tartibga soluvchi qismda va to'xtash joylarida texnik xizmat ko'rsatish qoidalari
		Ishning bajarilishini tartibga soluvchi qismda tormoz qurilmasi va ularni boshqarish texnologiyasi
		Ishlarni tartibga soluvchi qismda tegishli turdagi Elektrovozning mexanik, elektr, tormoz, yordamchi uskunalari ishidagi nosozliklarni aniqlash va bartaraf etish usullari
		Ishlarni tartibga soluvchi qismda avtomatlashtirish va aloqa moslamalarining ishlashi va ishlashi tartibi
		Ishni tartibga soluvchi qismda elektrotexnika
		Xizmat ko'rsatiladigan temir yo'l stansiyalarining texnik va ma'muriy hujjatlari, ishlarning bajarilishini tartibga soluvchi qism
		Ishlarning bajarilishini tartibga soluvchi qismda poyezdlar harakati jadvali
		Shaxsiy himoya vositalaridan foydalanish qoidalari

		<p>Ishlarning bajarilishini tartibga soluvchi qismda poyezdlar harakati bilan bevosita bog'liq ish vaqti va dam olish vaqtining xususiyatlari, umumiy foydalanishdagi temir yo'l transporti xodimlarining ayrim toifalarining ish sharoitlari, ularning ishi</p>
	<p>D3.03.3 Qabul qilish (topshirish) paytida yordamchi ta'mirlash ishlarini bajarish, Elektrovozni jihozlash, uni ishga tayyorlash</p>	<p>Ishlarni tartibga soluvchi qismda mehnatni muhofaza qilish, elektr xavfsizligi, yong'in xavfsizligi talablari</p> <p>Mehnat harakatlari:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Tegishli turdagi Elektrovozning asosiy bloklari, elektr jihozlari agregatlarining ishlashini tekshirish va nazorat qilish 2. Tegishli turdagi Elektrovozning asosiy bloklari, mexanik jihozlari agregatlarining ishlashini tekshirish va nazorat qilish 3. Tegishli turdagi Elektrovozning asosiy agregatlari, tormozlash agregatlari va yordamchi jihozlarining ishlashini tekshirish va nazorat qilish 4. Asosiy bloklarning, gazni boshqarish tizimlarining bloklarining ishlashini tekshirish va nazorat qilish, tegishli turdagi Elektrovozni aniqlash va yong'inni o'chirish 5. Tegishli turdagi Elektrovozning nazorat o'lchash moslamalarining ishlashini tekshirish va nazorat qilish 6. Tegishli turdagi Elektrovozning radioaloqa uskunasi ishlashini tekshirish va nazorat qilish 7. Tegishli turdagi Elektrovozning g'ildirak to'plamlari uchun qum ta'minoti qurilmalarining ishlashini tekshirish va nazorat qilish 8. Tegishli turdagi Elektrovozga texnik xizmat ko'rsatish me'yoriy hujjatda Elektrovoz mashinisti uchun belgilangan ishlar ro'yxatiga muvofiq

		9. Tegishli turdagi Elektrovozni ishga tayyorlash va jihozlash
		10. Tegishli turdagi Elektrovozning poyezdning birinchi vagoniga to'g'ri ulanishini va havo shlanglarini ulashni, shuningdek ular orasidagi so'nggi klapanlarning ochilishini nazorat qilish.
		Ko'nikma:
		Tegishli turdagi Elektrovozga texnik xizmat ko'rsatish texnikasini qo'llash
		Tegishli turdagi Elektrovozni ish va uning jihozlarini tayyorlashda texnikani qo'llash
		Tegishli turdagi Elektrovozni birinchi vagonga ulash va tegishli turdagi Elektrovozni poyezddan ajratish uchun belgilangan qoidani qo'llash.
		O'z o'zidan harakatlanishini oldini olish uchun tegishli turdagi Elektrovoz yoki poyezdni mahkamlashning belgilangan qoidasini qo'llash
		Bilim:
		Tegishli turdagi Elektrovozning qurilmasi, texnik tavsifi
		Tormoz qurilmasi va boshqaruv texnologiyasi
		Tegishli turdagi Elektrovozning elektr, pnevmatik va mexanik jihozlarining ishlashidagi nosozliklarni aniqlash va bartaraf etish usullari
		Harakatlanuvchi tarkibni ulash va ajratish qoidalari
		Elektrotexnika asoslari
		Tormoz pabuçlarini ishlatish qoidalari
		Avtomatlashtirish va aloqa vositalarining ishlash tartibi va ishlash tartibi
		O'zbekiston Respublikasi temir yo'llaridan texnik foydalanish qoidalari
		Tegishli turdagi Elektrovozlarni ekspluatatsiya qilishda texnik xizmat ko'rsatish bo'yicha ko'rsatmalar
		Mehnat harakatlari:

	D3.04.3 Yo'lda Elektrovoz yoki poyezddagi paydo bo'lgan nosozliklarni bartaraf etish bo'yicha yordamchi ishlarni bajarish	1. Tegishli turdagi yoki vagonlarning tarkibidagi Elektrovozda marshrut bo'ylab yuzaga keladigan nosozliklarni aniqlash
		2. Tegishli turdagi yoki vagonlarning tarkibidagi Elektrovozda yo'lda yuzaga keladigan nosozliklarni bartaraf etish
		3. Tegishli turdagi yoki vagon tarkibidagi Elektrovozda nosozlikni bartaraf etishning iloji bo'lmasa, uning xavfsiz harakatlanishini ta'minlash uchun temir yo'lining poyezd egallab olgan qismini bo'shatish uchun zarur choralarni ko'rish
		Ko'nikma:
		Tegishli turdagi Elektrovozning mexanik, elektr va yordamchi jihozlarning ishlashida nosozliklar aniqlanganda Elektrovoz brigadasining ish qoidalarini qo'llash
		Tegishli turdagi Elektrovozning mexanik, elektr va yordamchi uskunalari ishidagi nosozliklarni bartaraf etishda Elektrovoz brigadasining ish qoidalarini ushbu Nizomda belgilangan darajada qo'llash
		Bilim:
		Tegishli turdagi Elektrovozning qurilmasi, texnik tavsifi
		Tormoz qurilmasi va boshqaruv texnologiyasi
		Harakatlanuvchi tarkibni ulash va ajratish qoidalari
		Elektrotexnika asoslari
		Tegishli turdagi Elektrovozning elektr, pnevmatik va mexanik jihozlarning ishlashidagi nosozliklarni aniqlash va bartaraf etish usullari
		Avtomatlashtirish va aloqa vositalarining ishlash tartibi va ishlash tartibi
Bajarilgan ishlar doirasida mehnatni muhofaza qilish qoidalari va ko'rsatmalari		

		Shaxsiy himoya vositalaridan foydalanish qoidalari
		O'zbekiston Respublikasi temir yo'llarida signalizatsiya bo'yicha ko'rsatmalar
		Tormoz boshmaklarini ishlatish qoidalari
		O'zbekiston Respublikasi temir yo'llaridan texnik foydalanish qoidalari
	Mas'uliyat va mustaqillik:	<ol style="list-style-type: none"> 1. Elektrovoz boshqaruvi va poyezdlar ekspluatatsiya qoidalariga rioya qilish. 2. Elektrovozga texnik xizmat ko'rsatish va nosozliklarni aniqlash. 3. Harakat xavfsizligini ta'minlash va favqulodda vaziyatlarda tezkor choralar ko'rish. 4. Texnik xizmat va yordamchi ishlarni mustaqil bajarish. 5. Nosozliklarni bartaraf etishda tashabbus ko'rsatish. 6. Marshrut bo'ylab poyezd harakatini muvofiqlashtirish.
D4.3 Elektrovoz boshqaruvi va poyezdlarni ko'rish, Elektrovozga texnik xizmat ko'rsatish	D4.01.3 Elektrovozni boshqarish va poyezdlarni ko'rish bo'yicha ishlarni bajarish	<p>Mehnat harakatlari:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Tegishli turdagi Elektrovozni boshqarish va poyezd qatnovi jadvali va temir yo'l profiliga muvofiq belgilangan tezlikda poyezdni boshqarish 2. Normativ huquqiy hujjatlarda belgilangan signallarni berish 3. Yo'lovchilar va yuklarni tashishda silliq harakatlanish, yo'lovchilar va shahar atrofi harakatida ishlayotganda to'xtash punktlarida yo'lovchilarni tushirish va tushirish paytida xavfsizlikni ta'minlash 4. Mehnatni muhofaza qilish qoidalariga rioya qilgan holda normativ huquqiy hujjatlar bilan belgilangan tezlikda depo va stansiya temir yo'llarida manyovr ishlarini bajarish 5. To'satdan to'siq paydo bo'lganda yoki to'satdan to'xtash signali qo'llanilganda poyezdni to'xtatish

		uchun favqulodda tormozlashni qo'llash
		6. Elektrovozni boshqarish va poyezdni oqilona boshqarish
		7. Yo'l harakati xavfsizligiga tahdid soluvchi aniqlangan qoidabuzarliklar to'g'risida ma'lumotni, shu jumladan mahalliy normativ aktda belgilangan shaklda kitobga yozilgan holda uzatish
		8. Tegishli turdagi Elektrovozda yoki vagonlar tarkibida nosozlikni bartaraf etish imkoni bo'lmagan taqdirda yo'lda xavfsiz harakatlanishni ta'minlash uchun poyezd egallab turgan temir yo'l uchastkasini ozod qilish choralari ko'rish
		Ko'nikma:
		Elektrovozni boshqarish va poyezdni boshqarish bo'yicha ishlarni bajarishda signal berish
		Elektrovozni boshqarish va poyezdni boshqarish bo'yicha ishlarni bajarishda tegishli turdagi Elektrovozning tormoz uskunalari texnik holatini baholash
		Normativ huquqiy hujjatlarda belgilangan o'z vakolatlari doirasida yo'l, STSB va aloqa qurilmalari, aloqa tarmog'i, poyezdning yo'nalishi bo'yicha kelayotgan poyezdlar holatini aniqlash
		Dizel yoqilg'isi va elektr energiyasidan minimal foydalanish bilan Elektrovozni boshqarish va poyezdni oqilona rejimda boshqarish
		Elektrovozni boshqarish va poyezdni boshqarish bo'yicha ishlarni bajarishda svetoforlar, signal belgilari, poyezd harakati paytida belgilar, temir yo'l transporti xodimlari tomonidan berilgan signallar ko'rsatkichlari bo'yicha olingan ma'lumotlarni qo'llash
		Elektrovozni boshqarish va poyezdni boshqarish bo'yicha ishlarni bajarishda

		nostandart vaziyatlarda qaror qabul qilish
		Elektrovozni boshqarish va poyezdni boshqarish bo'yicha ishlarni bajarishda maxsus aloqa vositalaridan foydalanish
		Elektrovozni boshqarish va poyezdni boshqarish bo'yicha ishlarni bajarishda shaxsiy himoya vositalaridan foydalanish
		Bilim:
		Tegishli turdagi Elektrovozni boshqarish va ishlarni tartibga soluvchi qismda poyezdni boshqarish bo'yicha me'yoriy texnik va qo'llanma hujjatlari
		Ishlarning bajarilishini tartibga soluvchi qismda temir yo'llardan texnik foydalanish qoidalari
		Ishlarni bajarishni tartibga soluvchi qismda tegishli turdagi Elektrovoz uskunalari, agregatlari va agregatlarini ishlatish va ularga texnik xizmat ko'rsatish qoidalari
		Tegishli turdagi Elektrovozning texnik xususiyatlari
		Tormoz qurilmasi va tegishli turdagi Elektrovoz tormozini boshqarish texnologiyasi
		Ishning bajarilishini tartibga soluvchi qismda nostandart vaziyatlarda harakat qilish tartibi
		Xizmat ko'rsatiladigan uchastkalarining temir yo'l profili, yo'l belgilari, temir yo'lning xizmat ko'rsatiladigan qismida belgilangan maksimal ruxsat etilgan harakat tezligi
		Avtomatlashtirilgan buxgalteriya tizimlaridan foydalangan holda elektr energiyasi va dizel yoqilg'isi sarfini hisobga olish tartibi
		Ishni tartibga soluvchi qismda elektrotexnika
		Ishlarni tartibga soluvchi qismda avtomatlashtirish va aloqa moslamalarining ishlashi va ishlashi tartibi
		Ishlarning bajarilishini tartibga soluvchi qismda poyezdlar harakati jadvali

		Ish paytida Elektrovozni saqlash va tegishli turdagi Elektrovozni saqlash tartibi
		Xizmat ko'rsatiladigan temir yo'l stansiyalarining texnik va ma'muriy hujjatlari, ishlarning bajarilishini tartibga soluvchi qism
		Elektrovozni boshqarish va poyezdni boshqarish bo'yicha ishlarni bajarishda harakatlanuvchi tarkibni ulash va ajratish qoidalari
		Elektrovozni boshqarish va poyezdni boshqarish bo'yicha ishlarni bajarishda tormoz poyabzallaridan foydalanish qoidalari
		Shaxsiy himoya vositalaridan foydalanish qoidalari
		Tegishli turdagi Elektrovozda elektr energiyasi, yoqilg'i tejamkor sarflash rejimlari
		Ish vaqti va dam olish vaqtining xususiyatlari, umumiy foydalanishdagi temir yo'l transporti xodimlarining ayrim toifalarining ish sharoitlari, ularning ishi ishlarning bajarilishini tartibga soluvchi qismda poyezdlar harakati bilan bevosita bog'liq
		Ishlarni tartibga soluvchi qismda mehnatni muhofaza qilish, elektr xavfsizligi, yong'in xavfsizligi talablari
	D4.02.3 Yo'lda Elektrovoz yoki poyezddagi paydo bo'lgan nosozliklarni bartaraf etish bo'yicha ishlarni bajarish	Mehnat harakatlari:
		1. Tegishli turdagi yoki vagonlar tarkibidagi Elektrovoz uzellari va agregatlarining texnik holatini, shu jumladan videokuzatuv kameralari va kompleks bort boshqaruv tizimidan foydalangan holda nazorat qilish
2. Uskunalar, qurilmalar, nazorat o'lchash asboblari, tegishli turdagi Elektrovozning kompleks bort boshqaruv tizimi, shu jumladan Elektrovozga o'rnatilgan nazorat tizimlaridan foydalangan holda ishlash parametrlarini kuzatish		
		3. Tegishli turdagi Elektrovozning asbob uskunalari, qurilmalari, nazorat

		o'lchash asboblari nosozliklari aniqlangan taqdirda direksiya bo'yicha navbatchini (Elektrovoz deposi, Elektrovozlar aylanmasi punkti) xabardor qilish
		4. Aniqlangan nosozliklarni bartaraf etish yoki ular to'g'risida direksiya navbatchisini (Elektrovoz deposi, Elektrovozlarning aylanish punkti) xabardor qilish bilan to'xtash joylarida harakatlanuvchi tarkibning holatini tekshirish
		5. Normativ huquqiy hujjatlarda belgilangan o'z vakolatlari doirasida aniqlangan nomuvofiqliklarni bartaraf etish yoxud ular to'g'risida navbatchi Elektrovoz deposini xabardor qilish bilan tegishli turdagi Elektrovoz yoki vagonlar tarkibining tormozlanishini tekshirishda tormoz magistralining zichligini nazorat qilish
		6. Elektrovoz haydovchisi yordamchisining ishini nazorat qilish, unga tegishli turdagi Elektrovozning texnik holatini nazorat qilish bo'yicha ishlarning oqilona usullari va usullarini o'rgatish
		Ko'nikma:
		Yo'lda tegishli turdagi Elektrovozning texnik holatini aniqlash uchun uskunalari, qurilmalar, nazorat o'lchash asboblari, Elektrovozning kompleks bort boshqaruv tizimining ishlash parametrlaridan foydalanish
		Yo'lda tegishli turdagi Elektrovozning uskunalarini, qurilmalarini, nazorat o'lchash asboblari, kompleks bort boshqaruv tizimining texnik holatini aniqlash
		Elektrovoz tormozlarini boshqarish uchun mo'ljallangan asbobdan foydalanish (haydovchi krani)
		Yo'lda Elektrovozning texnik holatini nazorat qilish bo'yicha ishlarni

		bajarishda maxsus aloqa vositalaridan foydalanish
		Yo'lda Elektrovozning texnik holatini nazorat qilish bo'yicha ishlarni bajarishda shaxsiy himoya vositalaridan foydalanish
		Bilim:
		Elektrovozning texnik holatini nazorat qilish bo'yicha ishlarni bajarish bo'yicha me'yoriy texnik va qo'llanma hujjatlari
		Ishlarning bajarilishini tartibga soluvchi qismda temir yo'llardan texnik foydalanish qoidalari
		Ishlarni bajarishni tartibga soluvchi qismda tegishli turdagi Elektrovoz uskunalari, agregatlari va agregatlarini ishlatish va ularga texnik xizmat ko'rsatish qoidalari
		Qurilma, nazorat o'lchash asboblardan foydalanish qoidalari, ishlarning bajarilishini tartibga soluvchi qismda tegishli turdagi Elektrovozni boshqarishning kompleks bort tizimi
		Tegishli turdagi Elektrovozning texnik xususiyatlari
		Tormoz qurilmasi va tegishli turdagi Elektrovoz tormozini boshqarish texnologiyasi
		Ishlarning bajarilishini tartibga soluvchi qismdagi nosozliklarni aniqlash va bartaraf etish turlari va tartibi
		Ishni tartibga soluvchi qismda elektrotexnika
		Ishning bajarilishini tartibga soluvchi qismda nostandart vaziyatlarda harakat qilish tartibi
		Ish paytida Elektrovozni saqlash va tegishli turdagi Elektrovozni saqlash tartibi
		Ishlarni tartibga soluvchi qismda avtomatlashtirish va aloqa moslamalarining ishlashi va ishlashi tartibi
		Shaxsiy himoya vositalaridan foydalanish qoidalari
		Ish vaqti va dam olish vaqtining xususiyatlari, umumiy foydalanishdagi temir yo'l transporti xodimlarining

		ayrim toifalarining ish sharoitlari, ularning ishi ishlarning bajarilishini tartibga soluvchi qismda poyezdlar harakati bilan bevosita bog'liq
		Ishlarni tartibga soluvchi qismda mehnatni muhofaza qilish, elektr xavfsizligi, yong'in xavfsizligi talablari
D4.03.3 Elektrovozni qabul qilish (yetkazib berish), jihozlash, ishga tayyorlash paytida unga texnik xizmat ko'rsatish bo'yicha ishlarni bajarish		Mehnat harakatlari:
		1. Qabul qilish (yetkazib berish) paytida tegishli turdagi Elektrovozga texnik xizmat ko'rsatish, jihozlash, uni ishga tayyorlash uchun asbob tayyorlash
		2. Tegishli turdagi Elektrovozni qabul qilish (yetkazib berish), jihozlash, uni ishga tayyorlash paytida unga texnik xizmat ko'rsatish bo'yicha ishlarning ketma ketligini aniqlash
		3. Tegishli turdagi Elektrovozni qabul qilish (yetkazib berish) paytida asosiy agregatlar, elektr, mexanik, tormoz va yordamchi uskunalari, nazorat o'lchash asboblari, gazni nazorat qilish tizimlari, yong'inni aniqlash va o'chirish, Elektrovoz qumini yetkazib berish moslamalarining sog'lig'ini tekshirish, uni ishlashga tayyorlash
		4. Tegishli turdagi Elektrovozni qabul qilish (yetkazib berish) va ishga tayyorlash paytida aniqlangan nosozliklarni bartaraf etish yoki ular to'g'risida jurnalga yozib qo'yilgan (avtomatlashtirilgan tizimga kiritilgan) navbatchi Elektrovoz deposini normativ huquqiy hujjatlarda belgilangan shaklda xabardor qilish
		5. Elektrovozni normativ huquqiy hujjatlarda belgilangan o'z vakolatlari doirasida yoqilg'i, qum, suv bilan ta'minlash
	6. Elektrovozda tegishli turdagi inventar, yong'inga qarshi vositalar, tormoz poyabzallari, signal	

		aksesuarlari mavjudligini nazorat qilish
		7. Tegishli turdagi Elektrovozda yoritish, isitish va ventilyatsiyani yoqish (o'chirish)
		8. Tegishli turdagi Elektrovozning tarkibning birinchi vagoniga to'g'ri yopishishini va havo qo'lqoplarini ulashni, ular orasidagi so'nggi kranlarni ochishni nazorat qilish
		Ko'nikma:
		Qabul qilish (yetkazib berish) paytida tegishli turdagi Elektrovozga texnik xizmat ko'rsatish, jihozlash, uni bajarilgan ishlar texnologiyasiga muvofiq ishlashga tayyorlash bo'yicha operatsiyalarni bajarish
		Tegishli turdagi Elektrovozni qabul qilish (yetkazib berish), uni ishga tayyorlash paytida unga texnik xizmat ko'rsatish bo'yicha ishlarni bajarishda asosiy agregatlar, asbob uskunalari, asboblari, tizimlar va qurilmalarning yaroqliligini aniqlash
		Tegishli turdagi Elektrovozni qabul qilish (yetkazib berish) paytida, Elektrovozni jihozlashda, bajarilgan ishlar texnologiyasiga muvofiq ishlashga tayyorlashda o'lchov asboblari va asboblaridan foydalanish
		Tegishli turdagi Elektrovozni qabul qilish (yetkazib berish), jihozlash, uni ishga tayyorlash paytida unga texnik xizmat ko'rsatish bo'yicha ishlarni bajarish uchun asbobning yaroqliligini aniqlash
		Elektrovozni qabul qilish (yetkazib berish), jihozlash, ishga tayyorlash paytida unga texnik xizmat ko'rsatish bo'yicha ishlarni bajarishda nosozliklarni qayd etishning avtomatlashtirilgan tizimidan foydalanish
		Tegishli turdagi Elektrovozga texnik xizmat ko'rsatish, uni qabul qilish

		(yetkazib berish), jihozlash, ishga tayyorlash paytida shaxsiy himoya vositalaridan foydalanish
		Bilim:
		Tegishli turdagi Elektrovozni qabul qilish (yetkazib berish) paytida ishlarni bajarish uchun me'yoriy texnik va qo'llanma hujjatlari, jihozlar uchun, uni ishlarning bajarilishini tartibga soluvchi qismda ishlashga tayyorlash
		Ishlarning bajarilishini tartibga soluvchi qismda temir yo'llardan texnik foydalanish qoidalari
		Ishlarni bajarishni tartibga soluvchi qismda tegishli turdagi Elektrovoz uskunalari, agregatlari va agregatlarini ishlatish va ularga texnik xizmat ko'rsatish qoidalari
		Tegishli turdagi Elektrovozning texnik xususiyatlari
		Ish paytida Elektrovozni saqlash va tegishli turdagi Elektrovozni saqlash tartibi
		Tormoz qurilmasi va tegishli turdagi Elektrovoz tormozini boshqarish texnologiyasi
		Qabul qilish (yetkazib berish) paytida tegishli turdagi Elektrovozga texnik xizmat ko'rsatish, uni ishlarni bajarishni tartibga soluvchi qismda ishlashga tayyorlash paytida agregatlar, asbob uskunalar, asboblar, tizimlar va qurilmalarning ishlashidagi nosozliklarni aniqlash va bartaraf etish usullari
		Tegishli turdagi Elektrovozning avtomatika va aloqa qurilmalarining ishlashi va ishlashi tartibi
		Ishni tartibga soluvchi qismda elektrotexnika
		Avtomatlashtirilgan yoqilg'ini hisobga olish tizimlarining olinadigan xotira tashuvchilaridan foydalanish tartibi
		Ishlarning bajarilishini tartibga soluvchi qismda temir yo'llarning harakatlanuvchi tarkibi tormozlarini ishlatish qoidalari

		Tegishli turdagi Elektrovozni qabul qilish (yetkazib berish), uni ishga tayyorlash paytida unga texnik xizmat ko'rsatish bo'yicha ishlarni bajarishda harakatlanuvchi tarkibni ulash va ajratish qoidalari
		Qabul qilish (yetkazib berish) paytida tegishli turdagi Elektrovozga texnik xizmat ko'rsatish, uni ishga tayyorlash paytida tormoz poyabzallaridan foydalanish qoidalari
		Shaxsiy himoya vositalaridan foydalanish qoidalari
		Ish vaqti va dam olish vaqtining xususiyatlari, umumiy foydalanishdagi temir yo'l transporti xodimlarining ayrim toifalarining ish sharoitlari, ularning ishi ishlarning bajarilishini tartibga soluvchi qismda poyezdlar harakati bilan bevosita bog'liq
		Ishlarni tartibga soluvchi qismda mehnatni muhofaza qilish, elektr xavfsizligi, yong'in xavfsizligi talablari
	D4.04.3 Elektrovozda yoki yo'lda paydo bo'lgan vagonlarda nosozliklarni bartaraf etish bo'yicha ishlarni bajarish	Mehnat harakatlari:
		1. Tegishli turdagi Elektrovozda yoki yo'lda paydo bo'lgan vagonlar tarkibidagi nosozliklarni aniqlash
		2. Tegishli turdagi Elektrovozda yoki yo'lda paydo bo'lgan vagonlar tarkibida nosozliklarni bartaraf etish bo'yicha ishlarni bajarish usullari va vositalarini tanlash
		3. Normativ huquqiy hujjatlar bilan belgilangan o'z vakolatlari doirasida tegishli turdagi Elektrovozda yoki yo'lda paydo bo'lgan vagonlar tarkibidagi nosozliklarni bartaraf etish
		4. Tegishli turdagi Elektrovozda yoki yo'lda paydo bo'lgan vagonlar tarkibidagi nosozliklarni bartaraf etish bo'yicha ishlarning sifatini tekshirish
		5. Yo'lda, tegishli turdagi Elektrovozda yoki vagonlar tarkibida yuzaga kelgan nosozliklarni bartaraf etish imkoni bo'lmagan taqdirda, harakatlanuvchi

		tarkib egallab turgan temir yo'l uchastkasini yo'lda xavfsiz harakatlanishni ta'minlash uchun ozod qilish choralari ko'rish
		6. Jurnalga tegishli turdagi Elektrovozda yoki yo'lda paydo bo'lgan vagonlar tarkibida aniqlangan va bartaraf etilgan nosozliklar to'g'risida mahalliy normativ hujjat bilan belgilangan shaklda yozuv kiritish
		Ko'nikma:
		Tegishli turdagi Elektrovozda yoki yo'lda paydo bo'lgan vagonlar tarkibida nosozliklarni bartaraf etish bo'yicha operatsiyalarni bajarish
		Tegishli turdagi Elektrovozda yoki yo'lda paydo bo'lgan vagonlar tarkibidagi nosozliklarni bartaraf etish usullarini aniqlash
		Tegishli turdagi Elektrovozda yoki yo'lda paydo bo'lgan vagonlarning bir qismi sifatida nosozliklarni bartaraf etish bo'yicha operatsiyalarni bajarish
		Tegishli turdagi Elektrovozda yoki yo'lda paydo bo'lgan vagonlarda nosozliklarni bartaraf etishda o'lchash asboblari va asboblaridan foydalanish
		Elektrovozda yoki yo'lda paydo bo'lgan vagonlarda nosozliklarni bartaraf etish bo'yicha ishlarni bajarishda nostandart vaziyatlarda qaror qabul qilish
		Elektrovozda yoki yo'lda paydo bo'lgan vagonlarda nosozliklarni bartaraf etish bo'yicha ishlarni bajarishda maxsus aloqa vositalaridan foydalanish
		Elektrovozda yoki yo'lda paydo bo'lgan vagonlarda nosozliklarni bartaraf etish bo'yicha ishlarni bajarishda shaxsiy himoya vositalaridan foydalanish
		Bilim:
		Elektrovozda yoki yo'lda paydo bo'lgan vagonlar tarkibidagi nosozliklarni bartaraf etish bo'yicha me'yoriy texnik va qo'llanma hujjatlari, ishlarni tartibga soluvchi qismda

		Ishlarning bajarilishini tartibga soluvchi qismda temir yo'llardan texnik foydalanish qoidalari
		Ishlarni bajarishni tartibga soluvchi qismda tegishli turdagi Elektrovoz uskunalari, agregatlari va agregatlarini ishlatish va ularga texnik xizmat ko'rsatish qoidalari
		Tegishli turdagi Elektrovozning texnik xususiyatlari
		Ish paytida Elektrovozni saqlash va tegishli turdagi Elektrovozni saqlash tartibi
		Tegishli turdagi Elektrovozning avtomatika va aloqa qurilmalarining ishlashi va ishlashi tartibi
		Tormoz qurilmasi va tegishli turdagi Elektrovoz tormozini boshqarish texnologiyasi
		Elektrovozda yoki yo'lda paydo bo'lgan vagonlar tarkibida, ishlarning bajarilishini tartibga soluvchi qismda nosozliklarni bartaraf etish bo'yicha ishlarni bajarishda tegishli turdagi Elektrovozning agregatlari, uskunalari, nazorat o'lchash asboblari, tizimi
		Mas'uliyat va mustaqillik:

Texnik va/yoki texnologik talab	<ol style="list-style-type: none">1. Elektrovoz simulyatori – Mashinistni o'qitish uchun virtual boshqaruv muhiti, favqulodda holatlarni mashq qilish uchun.2. Trenajyorlar – Tormoz tizimi, dvigatel va boshqa asosiy mexanizmlarni o'rganish uchun.3. Kompyuter va dasturiy ta'minot – Elektrovoz boshqaruvi, signalizatsiya va marshrut rejalashtirish bo'yicha o'quv dasturlari.4. Amaliy laboratoriya uskunalari – Nosozliklarni aniqlash va texnik xizmat bo'yicha amaliy mashg'ulotlar uchun.5. Aloqa va signalizatsiya tizimlari – Poyezd harakatini muvofiqlashtirish va dispetcherlik tizimlarini o'rgatish uchun.6. O'quv Elektrovozi yoki poligoni – Haqiqiy sharoitda mashinist amaliy mashg'ulotlarini o'tkazish uchun.7. Interaktiv ta'lim vositalari – Video darsliklar, 3D modellar va virtual haqiqat texnologiyalari bilan ta'lim berish.
--	--

LOYHIBA

Kasbning nomi:	Elektropoyezd mashinisti	
Mashg'ulot nomining kodi:	83110	
TMR bo'yicha malaka darajasi:	4	
Malakani baholashga qo'yiladigan talablar	Tavsiya etiladi	
Amaliy tajriba(ish staji)ga qo'yilgan talablar:	4 daraja uchun Taqsimlash qurilmalar jihozlarini ta'mirlash bo'yicha 3 darajali elektrochilangar lavozimida kamida uch yillik ish stajiga ega hamda kamida bir marta malaka oshirgan bo'lishi.	
Layoqatiga va shaxsiy kompetensiyalarga qo'yilgan talablar	Maxsus ruxsatlar: Ishga 18 yoshga to'lganlar qabul qilinadi. Qonun hujjatlarida belgilangan tartibda majburiy dastlabki (ishga kirishda) va davriy tibbiy ko'rikdan (ko'rikdan), shuningdek, navbatdan tashqari tibbiy ko'rikdan (ko'rikdan) o'tish. Ishchi kasbi sertifikatini	
	Ishga munosabat va xulq atvor: - rahbarlariga o'z vaqtida va to'g'ri ma'lumotlarni taqdim etish; - o'z bilimi, tajribasi va vakolati doirasida qarorlar qabul qilish; - belgilangan vazifalarni ish vaqtidan unumli va oqilona foydalangan holda bajarish; - mehnatni muhofaza qilish va xavfsizlik texnikasi, atrof muhitni muhofaza qilish, sanitariya gigiyena, yong'in va elektr xavfsizligi qoidalariga rioya qilish; - o'z tajribasini hamkasblari bilan bo'lishish; - jamoa bilan inoq ishlash; - o'z vazifalariga bog'liq yangilik va innovatsiyalarni kuzatib borish, o'zlashtirish va joriy qilish.	
Ta'lim darajasiga qo'yilgan talablar:	4 daraja uchun o'rta professional ta'lim talab etiladi.	
Norasmiy va informal ta'lim bilan bog'liqligi:	1) o'rta professional ta'lim	
Kasbiy standartlar reestrida mavjudligi:	2) umumiy o'rta (o'rta maxsus) ta'lim yoki boshlang'ich professional ta'lim + norasmiy (informal) ta'lim yoki amaliy tajriba	
Kasbning boshqa mumkin bo'lgan nomlari:	2–6 razryadli Elektropoyezd mashinisti	
Boshqa kasblar bilan aloqadorligi:	TMR bo'yicha malaka darajasi:	Kasbning nomi:
	4	Elektropoyezd mashinisti yordamchisi
Mehnat funksiyalarining tavsifi		
Kodi va nomi	Mehnat vazifalari	
	E1.01.3 Depoda va uning yo'llarida	O'qitish natijalari
		Mehnat harakatlari:

E1.3 Elektropoyezdlarga texnik xizmat ko'rsatish ishlarini bajarish	Elektropoyezdlarga texnik xizmat ko'rsatish	1. Belgilangan signallarni berish
		2. Poyezd tezligini nazorat qilish
		3. Yo'l belgilarining ko'rsatkichlarini nazorat qilish
		4. Tegishli turdagi Elektropoyezd agregatlari va agregatlarining holatini Elektropoyezd mashinistining topshirig'iga binoan nazorat qilish
		5. Avtoturargohlarda harakatlanuvchi tarkibning holatini kuzatish
		6. Tegishli turdagi Elektropoyezd, poyezddagi vagonlarning tormoz tizimlarining ishlashini tekshirishda Elektropoyezd mashinistining topshirig'iga binoan tormoz chizig'ining zichligini nazorat qilish
		7. Normativ hujjatlarga muvofiq poyezdlar harakatini tashkil etish uchun mas'ul shaxslarning tezkor buyruqlarini bajarish
	Ko'nikma:	
	Belgilangan signallarni berishda texnikani qo'llash	
	Poyezdlar harakatini tashkil etish uchun mas'ul shaxslarning tezkor buyruqlarini bajarishda normativ hujjatlarni qo'llash	
	Tegishli turdagi Elektropoyezdga g'amxo'rlik qilish va marshrut bo'ylab uning tarkibiy qismlari va agregatlarining holatini kuzatish bo'yicha mashinistning ko'rsatmalarini bajarishda texnikani qo'llash	
	Bilim:	
	Tegishli turdagi Elektropoyezdning xizmat ko'rsatuvchi uskunasining qurilmasi va ulardan foydalanish qoidalari	
Tegishli turdagi Elektropoyezdning texnik xususiyatlari		
Tormoz qurilmasi va boshqaruv texnologiyasi		

		Xizmat ko'rsatiladigan uchastkalarining temir yo'l profili
		Xizmat ko'rsatish zonasidagi signal belgilari va ko'rsatkichlari
		Bajarilgan ishlar doirasida mehnatni muhofaza qilish qoidalari va ko'rsatmalari
		Shaxsiy himoya vositalaridan foydalanish qoidalari
		O'zbekiston Respublikasi temir yo'llaridan texnik foydalanish qoidalari
		O'zbekiston Respublikasi temir yo'llarida poyezdlar harakati va manyovr ishlari bo'yicha yo'riqnoma
		Temir yo'llarda signalizatsiya bo'yicha ko'rsatmalar va bajarilgan ishlar doirasiga tegishli boshqa normativ hujjatlar
		Xizmat ko'rsatiladigan temir yo'l stansiyalari, uchastkalarining texnik va ma'muriy hujjatlari
		Poyezdlar jadvali
		Elektrotexnika asoslari
		Mehnat harakatlari:
		1. Tegishli turdagi Elektropoyezd mashinistining yordamchisi uchun nizomda belgilangan ishlar ro'yxatiga muvofiq mexanik jihozlarga texnik xizmat ko'rsatish
		2. Tegishli turdagi Elektropoyezd mashinistining yordamchisi uchun nizomda belgilangan ishlar ro'yxatiga muvofiq elektr jihozlariga texnik xizmat ko'rsatish
		3. Tegishli turdagi Elektropoyezd mashinistining yordamchisi uchun normativ aktda belgilangan ishlar ro'yxatiga muvofiq tormoz va yordamchi uskunalarga texnik xizmat ko'rsatish
		4. Tegishli turdagi Elektropoyezd mashinistining yordamchisi uchun nizomda belgilangan ishlar ro'yxatiga

E1.02.3 Elektropoyezdni boshqarish uskunalarini yaxshi holatda saqlash

		<p>muvoqiq gazni boshqarish tizimlariga texnik xizmat ko'rsatish</p>
		<p>5. Tegishli turdagi Elektropoyezd mashinistining yordamchisi uchun normativ aktda belgilangan ishlar ro'yxatiga muvofiq yong'inni aniqlash va o'chirish tizimlariga texnik xizmat ko'rsatish</p>
		<p>6. Tegishli turdagi Elektropoyezdni jihozlash</p>
		<p>7. Tegishli turdagi Elektropoyezdning tarkibiy qismlari va qismlarini moylash</p>
		<p>8. Tegishli turdagi Elektropoyezdni ishlashga tayyorlash</p>
		<p>9. Tegishli turdagi Elektropoyezdni birinchi vagon bilan ulash: tormoz chizig'ining so'nggi yenglarini ulash, tormoz liniyasining so'nggi klapanlarini ochish</p>
		<p>10. Tegishli turdagi Elektropoyezdni poyezddan ajratish: tormoz chizig'ini oldindan ajratish bilan avtomatik bog'lovchini ajratish</p>
		<p>11. Tegishli me'yoriy hujjatlarda belgilangan ishlar ro'yxatiga muvofiq o'z o'zidan harakatlanishining oldini olish uchun tegishli turdagi Elektropoyezd yoki poyezdni mahkamlash</p>
		<p>Ko'nikma:</p>
		<p>Tegishli turdagi Elektropoyezdga texnik xizmat ko'rsatish texnikasini qo'llash</p>
		<p>Tegishli turdagi Elektropoyezdni jihozlashda texnikani qo'llash</p>
		<p>Tegishli turdagi Elektropoyezdni birinchi vagonga ulash va Elektropoyezdni poyezddan ajratish uchun belgilangan qoidani qo'llash</p>
		<p>O'z o'zidan harakatlanishini oldini olish uchun tegishli turdagi Elektropoyezd yoki poyezdni</p>

		mahkamlashning belgilangan qoidasini qo'llash
Mas'uliyat va mustaqillik:		Bilim:
		Tegishli turdagi Elektropoyezdning xizmat ko'rsatuvchi uskunasi qurilmasi va ulardan foydalanish qoidalari
		Tegishli turdagi Elektropoyezdga texnik xizmat ko'rsatish bo'yicha ko'rsatmalar
		Tegishli turdagi Elektropoyezdning texnik xususiyatlari
		Tormoz qurilmasi va boshqaruv texnologiyasi
		Harakatlanuvchi tarkibni ulash va ajratish qoidalari
		Tormoz boshmaklarini ishlatish qoidalari
		Bajarilgan ishlar doirasida mehnatni muhofaza qilish qoidalari va ko'rsatmalari
		Shaxsiy himoya vositalaridan foydalanish qoidalari
		O'zbekiston Respublikasi temir yo'llaridan texnik foydalanish qoidalari
		<ol style="list-style-type: none"> 1. Elektropoyezdlarning texnik holatini muntazam tekshirish va profilaktik xizmat ko'rsatish. 2. Xavfsizlik talablariga qat'iy rioya qilish. 3. Aniqlangan nosozliklarni vaqtida bartaraf etish va hisobot berish. 4. Ish jarayonida belgilangan texnik reglamentlarga muvofiq harakat qilish. 5. Nosozliklarni aniqlash va ularni bartaraf etish bo'yicha mustaqil qaror qabul qilish. 6. Ish jarayonida muammolarni hal qilish uchun tashabbus ko'rsatish. 7. Ishni rejalashtirish va samaradorlikni oshirish uchun mustaqil harakat qilish. 8. Favqulodda holatlarda tezkor va to'g'ri choralar ko'rish.

E2.3 Elektropoyezd, yo'l, signalizatsiya, markazlashtirish, blokirovkalash va aloqa moslamalari, aloqa tarmog'i, poyezdlarning holatini marshrut bo'ylab boshqarish	E2.01.3 Yo'lning holatini, signalizatsiya va aloqa vositalarini, kontakt tarmog'ini, kelayotgan poyezdlarni yo'l davomida nazorat qilish	1. Temir yo'lning erkinligi va holatini vizual nazorat qilish
		2. Kontakt tarmog'ining holatini vizual nazorat qilish
		3. Kelayotgan poyezdlarning holatini vizual nazorat qilish
		4. Signal va aloqa qurilmalari holatini vizual nazorat qilish
		5. Poyezd va manyovr marshrutining to'g'ri tayyorlanishini vizual nazorat qilish
		Ko'nikma:
		Yo'lning holatini, signalizatsiya va aloqa vositalarini, aloqa tarmog'ini, kelayotgan poyezdlarni vizual tarzda aniqlash
		Bilim:
		Xizmat ko'rsatiladigan uchastkalarining temir yo'l profili
		Xizmat ko'rsatish zonasidagi signal belgilari va ko'rsatkichlari
		Bajarilgan ishlar doirasida mehnatni muhofaza qilish qoidalari
		O'zbekiston Respublikasi temir yo'llaridan texnik foydalanish qoidalari
		O'zbekiston Respublikasi temir yo'llarida poyezdlar harakati va manyovr ishlari bo'yicha yo'riqnoma
		O'zbekiston Respublikasi temir yo'llarida signalizatsiya bo'yicha ko'rsatmalar
		Temir yo'l harakatlanuvchi tarkibning tormozlaridan foydalanish bo'yicha ko'rsatmalar
	Xizmat ko'rsatiladigan temir yo'l stansiyalari, uchastkalarining texnik va ma'muriy hujjatlari	
Mehnat harakatlari:		
E2.02.3 Elektropoyezd holatini yo'l davomida nazorat qilish	1. Tegishli turdagi Elektropoyezdning elektr jihozlari yo'nalishi bo'ylab Elektropoyezdning texnik holatini vizual va instrumental nazorat qilish	

		<p>2. Tegishli turdagi Elektropoyezdning mexanik jihozlarining yo'nalishi bo'ylab Elektropoyezdning texnik holatini vizual va instrumental nazorat qilish</p>
		<p>3. Tegishli turdagi Elektropoyezdning tormozlash uskunasining yo'nalishi bo'ylab Elektropoyezdning texnik holatini vizual va instrumental nazorat qilish</p>
		<p>4. Elektropoyezdning texnik holatini vizual va instrumental nazorat qilish va tegishli turdagi Elektropoyezdning nazorat o'lchash asboblari marshruti bo'ylab ishlash</p>
		<p>5. Elektropoyezdning texnik holatini va marshrut bo'ylab tegishli turdagi Elektropoyezdning radioaloqa uskunasining ishlashini vizual va instrumental nazorat qilish</p>
		<p>6. Elektropoyezdning texnik holatini vizual va asboblarda yordamida nazorat qilish va tegishli turdagi Elektropoyezd g'ildiraklari uchun qum bilan ta'minlash moslamalari yo'nalishi bo'ylab ishlash</p>
		<p>Ko'nikma:</p>
		<p>Elektr, mexanik, tormoz uskunalari, asbob uskunalari, radioaloqa uskunalari, marshrut bo'ylab tegishli turdagi Elektropoyezd g'ildiraklari uchun qum bilan ta'minlash moslamalarining holatini saqlash va nazorat qilish usullarini qo'llash</p>
		<p>Bilim:</p>
		<p>Tegishli turdagi Elektropoyezdning qurilmasi, texnik tavsifi</p>
		<p>Tegishli turdagi Elektropoyezdni ekspluatatsiya qilishda saqlash va ularga g'amxo'rlik qilish tartibi</p>
		<p>Tormoz qurilmasi va boshqaruv texnologiyasi</p>
		<p>Tegishli turdagi Elektropoyezdning elektr, pnevmatik va mexanik</p>

		<p>jihozlarining ishlashidagi nosozliklarni aniqlash va bartaraf etish usullari</p> <p>Avtomatlashtirish va aloqa vositalarining ishlash tartibi</p> <p>Bajarilgan ishlar doirasida mehnatni muhofaza qilish qoidalari va ko'rsatmalari</p> <p>Shaxsiy himoya vositalaridan foydalanish qoidalari</p> <p>Elektrotexnika asoslari</p> <p>Temir yo'l harakatlanuvchi tarkibning tormozlaridan foydalanish bo'yicha ko'rsatmalar</p> <p>Tegishli turdagi Elektropoyezdlarni ekspluatatsiya qilishda texnik xizmat ko'rsatish bo'yicha ko'rsatmalar</p>
	<p>Mas'uliyat va mustaqillik:</p>	<p>1. Elektropoyezd, yo'l, signalizatsiya va aloqa tizimlarining uzluksiz ishlashini ta'minlash.</p> <p>2. Poyezd harakati xavfsizligini nazorat qilish va nosozliklarni bartaraf etish.</p> <p>3. Favqulodda holatlarda tezkor va to'g'ri qaror qabul qilish.</p> <p>4. Nosozliklarni mustaqil aniqlash va bartaraf etish.</p> <p>5. Poyezd harakatini optimallashtirish uchun tashabbus ko'rsatish.</p> <p>6. Signalizatsiya va boshqaruv tizimlarini mustaqil yuritish.</p> <p>Mehnat harakatlari:</p> <p>1. Tegishli turdagi Elektropoyezdni boshqarish va harakat jadvaliga muvofiq temir yo'l profiliga qarab belgilangan tezlikda poyezdni boshqarish</p> <p>2. Svetofor ko'rsatkichlarini, signal belgilarini, poyezd harakati paytidagi ko'rsatkichlarni, temir yo'lchilar tomonidan berilgan signallarni vizual nazorat qilish, ularni Elektropoyezd mashinistining yordamchisi bilan takrorlash va bajarish</p> <p>3. Belgilangan signallarni berish</p> <p>4. Normativ hujjatlarga muvofiq poyezdlar harakatini tashkil etish</p>
<p>E3.3 Elektropoyezd boshqaruvi va poyezdlar ekspluatatsiyasi, Elektropoyezdga texnik xizmat ko'rsatish bo'yicha yordamchi ishlarni bajarish</p>	<p>E3.01.3 Elektropoyezd boshqaruvi va poyezdlarni ko'rish bo'yicha yordamchi ishlarni bajarish</p>	

	uchun mas'ul shaxslarning tezkor buyruqlarini bajarish
	5. Elektr va yoqilg'ining minimal iste'moli bilan ratsional rejimda poyezdlarni boshqarish
	6. Belgilangan qoidalarga muvofiq interkom bo'yicha muzokaralar olib borish
	7. Yo'lovchilar va yuklarni tashishda silliq harakatda poyezdni boshqarish
	8. Yo'lovchilar va shahar atrofidagi transportda ishlashda to'xtash joylarida yo'lovchilarni minish va tushirishda xavfsizlikni ta'minlagan holda poyezdni boshqarish
	9. Poyezd oraliq stansiyalarda to'xtaganda Elektropoyezdning mexanik qismi, o'q qutilari, g'ildirak to'plamlarining holatini tekshirish
	10. Depo va stansiya temir yo'llarida o'rnatilgan tezlikda manyovr ishlarini bajarish
	11. To'satdan to'siq paydo bo'lganda yoki to'satdan to'xtash signali berilganda poyezdni to'xtatish uchun favqulodda tormozlashni qo'llash
	12. Elektropoyezd mashinistining yordamchisiz ishlaganda, uning vazifalarini ko'rsatmalarga muvofiq bajarish
	13. Elektropoyezd mashinistining yordamchisini, shuningdek, mashinist yordamchisi sifatida amaliyot o'tayotgan shaxslarni Elektropoyezdga texnik xizmat ko'rsatish va boshqarishning oqilona usullari va usullariga o'rgatish
	Ko'nikma:

		Tegishli turdagi Elektropoyezdni boshqarishda va poyezdni boshqarishda texnikani qo'llash
		Yo'lning holatini, signalizatsiya va aloqa vositalarini, aloqa tarmog'ini, kelayotgan poyezdlarni vizual tarzda aniqlash
		Tegishli turdagi Elektropoyezd holatini aniqlashda texnikani qo'llash
		Svetoforming ko'rsatkichlari, signal belgilari, poyezd harakati jarayonida belgilar, temir yo'lchilar tomonidan berilgan signallardan olingan ma'lumotlarni qo'llash
		Belgilangan signallarni berishda texnikani qo'llash
		Poyezdlar harakatini tashkil etish uchun mas'ul shaxslarning tezkor buyruqlarini bajarishda normativ hujjatlarni qo'llash
		Tegishli turdagi Elektropoyezdga g'amxo'rlik qilish va marshrut bo'ylab uning tarkibiy qismlari va agregatlari holatini kuzatish usullarini qo'llash
		Bilim:
		Tegishli turdagi Elektropoyezdning qurilmasi, texnik tavsifi
		Tegishli turdagi Elektropoyezdga texnik xizmat ko'rsatish va unga g'amxo'rlik qilish tartibi operatsiya vaqtida
		Tormoz qurilmasi va boshqaruv texnologiyasi
		Xizmat ko'rsatiladigan uchastkalarining temir yo'l profili
		Xizmat ko'rsatish zonasidagi signal belgilari va ko'rsatkichlari
		Xizmat ko'rsatiladigan stansiyalar (uchastkalar) temir yo'llarining sxemalari
		Harakatlanuvchi tarkibni ulash va ajratish qoidalari
		Nostandart vaziyatlarni hal qilish tartibi
		Elektr energiyasini, yoqilg'ini tejamkor iste'mol qilishning asosiy usullari
		Elektr, pnevmatik va mexanik qurilmalarning ishlashidagi

		nosoziqlarni aniqlash va bartaraf etish usullari
		Yuk va yo'lovchilarni tashish uchun asosiy talablar
		Avtomatlashtirish va aloqa vositalarining ishlash tartibi va ishlash tartibi
		Tormoz bashmaklarini ishlatish qoidalari
		Bajarilgan ishlar doirasida mehnatni muhofaza qilish qoidalari va ko'rsatmalari
		Shaxsiy himoya vositalaridan foydalanish qoidalari
		Poyezdlar jadvali
		Elektrotexnika asoslari
		Xizmat ko'rsatiladigan temir yo'l stansiyalari, uchastkalarining texnik va ma'muriy hujjatlari
		O'zbekiston Respublikasi temir yo'llarida signalizatsiya bo'yicha ko'rsatmalar
		Temir yo'l harakatlanuvchi tarkibning tormozlaridan foydalanish bo'yicha ko'rsatmalar
		Tegishli turdagi Elektropoyezdlarni ekspluatatsiya qilishda texnik xizmat ko'rsatish bo'yicha ko'rsatmalar
		O'zbekiston Respublikasi temir yo'llarida poyezdlar harakati va manyovr ishlari bo'yicha yo'riqnoma
		O'zbekiston Respublikasi temir yo'llaridan texnik foydalanish qoidalari
E3.02.3 Marshrut bo'ylab Elektropoyezdga texnik xizmat ko'rsatish bo'yicha yordamchi ishlarni bajarish	Mehnat harakatlari:	
	1. Yo'lda tegishli turdagi Elektropoyezdning g'ildirak juftlari uchun Elektropoyezd, elektr, mexanik, tormoz uskunalari, qum ta'minoti moslamalarining tarkibiy qismlari va yig'ilishlarining texnik holatini tekshirish	
	2. Normativ huquqiy hujjatlarda belgilangan o'z vakolatlari doirasida nazorat o'lchash asboblari, kompleks bort boshqaruv tizimi, asbob uskunalari, tegishli tipdagi	

		<p>Elektropoyezdning radioaloqa qurilmalari yo'nalishi bo'yicha ish parametrlarini tekshirish</p>
		<p>3. Agregatlar va agregatlar, asbob uskunalar, nazorat o'lchash asboblari, tegishli tipdagi Elektropoyezdning kompleks bort boshqaruv tizimi, poyezd tarkibidagi vagonlar nosozliklari aniqlangan taqdirda mashinistni xabardor qilish</p>
		<p>4. Stansiyalarda harakatlanuvchi tarkibning texnik holatini aniqlangan nomuvofiqliklarni bartaraf etish yoki ular to'g'risida mashinistni xabardor qilish bilan tekshirish</p>
		<p>5. Belgilangan nomuvofiqliklarni bartaraf etish va bu haqda haydovchini xabardor qilish bilan tegishli turdagi Elektropoyezd, poyezd tarkibidagi vagonlarning tormozlanishini tekshirishda normativ huquqiy hujjatlarda belgilangan vakolat doirasida tormoz chizig'ining zichligini tekshirish</p>
		<p>6. Normativ huquqiy hujjatlarda belgilangan o'z vakolatlari doirasida tegishli tipdagi Elektropoyezd uzellari va agregatlarining, harakatlanuvchi tarkibning nosozliklari aniqlangan taqdirda poyezdlar harakatini tashkil etish uchun mas'ul bo'lgan shaxslarning tezkor farmoyishlarini bajarish</p>
		<p>Ko'nikma: Yo'lda tegishli turdagi Elektropoyezdning texnik holatini nazorat qilish bo'yicha yordamchi ishlarni bajarish usullarini aniqlash</p>
		<p>Uzellar va agregatlar, asbob uskunalar, nazorat o'lchash asboblari, yo'lda tegishli tipdagi Elektropoyezdning kompleks bort boshqaruv tizimi, to'xtash joylarida</p>

	<p>harakatlanuvchi tarkibning texnik holatini aniqlash</p>
	<p>Yo'lda Elektropoyezdning texnik holatini nazorat qilish bo'yicha yordamchi ishlarni bajarishda tegishli turdagi Elektropoyezdning tormoz uskunalarining texnik holatini baholash</p>
	<p>Normativ huquqiy hujjatlarda belgilangan o'z vakolatlari doirasida ularni keyinchalik bartaraf etish bilan tegishli tipdagi Elektropoyezdning uzellari va agregatlari, asbob uskunalari, nazorat o'lchash asboblari, kompleks bort boshqaruv tizimi ishidagi nosozliklarni aniqlash</p>
	<p>Yo'lda tegishli turdagi Elektropoyezdning texnik holatini nazorat qilish bo'yicha yordamchi ishlarni bajarishda shaxsiy himoya vositalaridan foydalanish</p>
	<p>Yo'lda tegishli turdagi Elektropoyezdning texnik holatini nazorat qilish bo'yicha yordamchi ishlarni bajarishda maxsus aloqa vositalaridan foydalanish</p>
	<p>Bilim:</p>
	<p>Elektropoyezdning texnik holatini nazorat qilish bo'yicha yordamchi ishlarni bajarish bo'yicha me'yoriy texnik va qo'llanma hujjatlari ishlarni tartibga soluvchi qismda</p>
	<p>Ishlarning bajarilishini tartibga soluvchi qismda temir yo'llardan texnik foydalanish qoidalari</p>
	<p>Ishlarning bajarilishini tartibga soluvchi qismda tegishli turdagi Elektropoyezdning xizmat ko'rsatilayotgan uskunalari, agregatlari va agregatlarining qurilmasi va ulardan foydalanish qoidalari</p>
	<p>Tegishli turdagi Elektropoyezdning texnik xususiyatlari</p>
	<p>Elektropoyezdga, harakatlanuvchi tarkibga ishlarning bajarilishini tartibga soluvchi qismda va to'xtash joylarida texnik xizmat ko'rsatish qoidalari</p>

		Ishning bajarilishini tartibga soluvchi qismda tormoz qurilmasi va ularni boshqarish texnologiyasi
		Ishlarni tartibga soluvchi qismda tegishli turdagi Elektropoyezdning mexanik, elektr, tormoz, yordamchi uskunalari ishidagi nosozliklarni aniqlash va bartaraf etish usullari
		Ishlarni tartibga soluvchi qismda avtomatlashtirish va aloqa moslamalarining ishlashi va ishlashi tartibi
		Ishni tartibga soluvchi qismda elektrotexnika
		Xizmat ko'rsatiladigan temir yo'l stansiyalarining texnik va ma'muriy hujjatlari, ishlarning bajarilishini tartibga soluvchi qism
		Ishlarning bajarilishini tartibga soluvchi qismda poyezdlar harakati jadvali
		Shaxsiy himoya vositalaridan foydalanish qoidalari
		Ishlarning bajarilishini tartibga soluvchi qismda poyezdlar harakati bilan bevosita bog'liq ish vaqti va dam olish vaqtining xususiyatlari, umumiy foydalanishdagi temir yo'l transporti xodimlarining ayrim toifalarining ish sharoitlari, ularning ishi
		Ishlarni tartibga soluvchi qismda mehnatni muhofaza qilish, elektr xavfsizligi, yong'in xavfsizligi talablari
	E3.03.3 Qabul qilish (topshirish) paytida yordamchi ta'mirlash ishlarini bajarish, Elektropoyezdni jihozlash, uni ishga tayyorlash	Mehnat harakatlari:
		1. Tegishli turdagi Elektropoyezdning asosiy bloklari, elektr jihozlari agregatlarining ishlashini tekshirish va nazorat qilish
		2. Tegishli turdagi Elektropoyezdning asosiy bloklari, mexanik jihozlari agregatlarining ishlashini tekshirish va nazorat qilish
		3. Tegishli turdagi Elektropoyezdning asosiy agregatlari, tormozlash agregatlari va yordamchi jihozlarining ishlashini tekshirish va nazorat qilish

		<p>4. Asosiy bloklarning, gazni boshqarish tizimlarining bloklarining ishlashini tekshirish va nazorat qilish, tegishli turdagi Elektropoyezdni aniqlash va yong'inni o'chirish</p>
		<p>5. Tegishli turdagi Elektropoyezdning nazorat o'lchash moslamalarining ishlashini tekshirish va nazorat qilish</p>
		<p>6. Tegishli turdagi Elektropoyezdning radioaloqa uskunasining ishlashini tekshirish va nazorat qilish</p>
		<p>7. Tegishli turdagi Elektropoyezdning g'ildirak to'plamlari uchun qum ta'minoti qurilmalarining ishlashini tekshirish va nazorat qilish</p>
		<p>8. Tegishli turdagi Elektropoyezdga texnik xizmat ko'rsatish me'yoriy hujjatda Elektropoyezd mashinisti uchun belgilangan ishlar ro'yxatiga muvofiq</p>
		<p>9. Tegishli turdagi Elektropoyezdni ishga tayyorlash va jihozlash</p>
		<p>10. Tegishli turdagi Elektropoyezdning poyezdning birinchi vagoniga to'g'ri ulanishini va havo shlanglarini ulashni, shuningdek ular orasidagi so'nggi klapanlarning ochilishini nazorat qilish.</p>
		<p>Ko'nikma:</p>
		<p>Tegishli turdagi Elektropoyezdga texnik xizmat ko'rsatish texnikasini qo'llash</p>
		<p>Tegishli turdagi Elektropoyezdni ish va uning jihozlarini tayyorlashda texnikani qo'llash</p>
		<p>Tegishli turdagi Elektropoyezdni birinchi vagonga ulash va tegishli turdagi Elektropoyezdni poyezddan ajratish uchun belgilangan qoidani qo'llash.</p>

		<p>O'z o'zidan harakatlanishini oldini olish uchun tegishli turdagi Elektropoyezd yoki poyezdni mahkamlashning belgilangan qoidasini qo'llash</p> <p>Bilim:</p> <p>Tegishli turdagi Elektropoyezdning qurilmasi, texnik tavsifi</p> <p>Tormoz qurilmasi va boshqaruv texnologiyasi</p> <p>Tegishli turdagi Elektropoyezdning elektr, pnevmatik va mexanik jihozlarining ishlashidagi nosozliklarni aniqlash va bartaraf etish usullari</p> <p>Harakatlanuvchi tarkibni ulash va ajratish qoidalari</p> <p>Elektrotexnika asoslari</p> <p>Tormoz pabuçlarini ishlatish qoidalari</p> <p>Avtomatlashtirish va aloqa vositalarining ishlash tartibi va ishlash tartibi</p> <p>O'zbekiston Respublikasi temir yo'llaridan texnik foydalanish qoidalari</p> <p>Tegishli turdagi Elektropoyezdlarni ekspluatatsiya qilishda texnik xizmat ko'rsatish bo'yicha ko'rsatmalar</p>
	<p>E3.04.3 Yo'lda Elektropoyezd yoki poyezddagi paydo bo'lgan nosozliklarni bartaraf etish bo'yicha yordamchi ishlarni bajarish</p>	<p>Mehnat harakatlari:</p> <p>1. Tegishli turdagi yoki vagonlarning tarkibidagi Elektropoyezdda marshrut bo'ylab yuzaga keladigan nosozliklarni aniqlash</p> <p>2. Tegishli turdagi yoki vagonlarning tarkibidagi Elektropoyezdda yo'lda yuzaga keladigan nosozliklarni bartaraf etish</p> <p>3. Tegishli turdagi yoki vagon tarkibidagi Elektropoyezddagi nosozlikni bartaraf etishning iloji bo'lmasa, uning xavfsiz harakatlanishini ta'minlash uchun temir yo'lining poyezd egallab olgan</p>

	qismini bo'shatish uchun zarur choralarni ko'rish
	Ko'nikma:
	Tegishli turdagi Elektropoyezdning mexanik, elektr va yordamchi jihozlarining ishlashida nosozliklar aniqlanganda Elektropoyezd brigadasining ish qoidalarini qo'llash
	Tegishli turdagi Elektropoyezdning mexanik, elektr va yordamchi uskunalari ishidagi nosozliklarni bartaraf etishda Elektropoyezd brigadasining ish qoidalarini ushbu Nizomda belgilangan darajada qo'llash
	Bilim:
	Tegishli turdagi Elektropoyezdning qurilmasi, texnik tavsifi
	Tormoz qurilmasi va boshqaruv texnologiyasi
	Harakatlanuvchi tarkibni ulash va ajratish qoidalari
	Elektrotexnika asoslari
	Tegishli turdagi Elektropoyezdning elektr, pnevmatik va mexanik jihozlarining ishlashidagi nosozliklarni aniqlash va bartaraf etish usullari
	Avtomatlashtirish va aloqa vositalarining ishlash tartibi va ishlash tartibi
	Bajarilgan ishlar doirasida mehnatni muhofaza qilish qoidalari va ko'rsatmalari
	Shaxsiy himoya vositalaridan foydalanish qoidalari
	O'zbekiston Respublikasi temir yo'llarida signalizatsiya bo'yicha ko'rsatmalar
	Tormoz bashmaklarini ishlatish qoidalari
	O'zbekiston Respublikasi temir yo'llaridan texnik foydalanish qoidalari

	<p>Mas'uliyat va mustaqillik:</p>	<p>7. Elektropoyezd boshqaruvi va poyezdlar ekspluatatsiya qoidalariga rioya qilish.</p> <p>8. Elektropoyezdga texnik xizmat ko'rsatish va nosozliklarni aniqlash.</p> <p>9. Harakat xavfsizligini ta'minlash va favqulodda vaziyatlarda tezkor choralar ko'rish.</p> <p>10. Texnik xizmat va yordamchi ishlarni mustaqil bajarish.</p> <p>11. Nosozliklarni bartaraf etishda tashabbus ko'rsatish.</p> <p>12. Marshrut bo'ylab poyezd harakatini muvofiqlashtirish.</p>
<p>E4.3 Elektropoyezd boshqaruvi va poyezdlarni ko'rish, Elektropoyezdga texnik xizmat ko'rsatish</p>	<p>E4.01.3 Elektropoyezdni boshqarish va poyezdlarni ko'rish bo'yicha ishlarni bajarish</p>	<p>Mehnat harakatlari:</p> <p>1. Tegishli turdagi Elektropoyezdni boshqarish va poyezd qatnovi jadvali va temir yo'l profiliga muvofiq belgilangan tezlikda poyezdni boshqarish</p> <p>2. Normativ huquqiy hujjatlarda belgilangan signallarni berish</p> <p>3. Yo'lovchilar va yuklarni tashishda silliq harakatlanish, yo'lovchilar va shahar atrofi harakatida ishlayotganda to'xtash punktlarida yo'lovchilarni tushirish va tushirish paytida xavfsizlikni ta'minlash</p> <p>4. Mehnatni muhofaza qilish qoidalariga rioya qilgan holda normativ huquqiy hujjatlar bilan belgilangan tezlikda depo va stansiya temir yo'llarida manyovr ishlarini bajarish</p> <p>5. To'satdan to'siq paydo bo'lganda yoki to'satdan to'xtash signali qo'llanilganda poyezdni to'xtatish uchun favqulodda tormozlashni qo'llash</p> <p>6. Elektropoyezdni boshqarish va poyezdni oqilona boshqarish</p> <p>7. Yo'l harakati xavfsizligiga tahdid soluvchi aniqlangan qoidabuzarliklar</p>

		to'g'risida ma'lumotni, shu jumladan mahalliy normativ aktda belgilangan shaklda kitobga yozilgan holda uzatish
		8. Tegishli turdagi Elektropoyezdda yoki vagonlar tarkibida nosozlikni bartaraf etish imkoni bo'lmagan taqdirda yo'lda xavfsiz harakatlanishni ta'minlash uchun poyezd egallab turgan temir yo'l uchastkasini ozod qilish choralarini ko'rish
		Ko'nikma:
		Elektropoyezdni boshqarish va poyezdni boshqarish bo'yicha ishlarni bajarishda signal berish
		Elektropoyezdni boshqarish va poyezdni boshqarish bo'yicha ishlarni bajarishda tegishli turdagi Elektropoyezdning tormoz uskunalarining texnik holatini baholash
		Normativ huquqiy hujjatlarda belgilangan o'z vakolatlari doirasida yo'l, STSB va aloqa qurilmalari, aloqa tarmog'i, poyezdning yo'nalishi bo'yicha kelayotgan poyezdlar holatini aniqlash
		Dizel yoqilg'isi va elektr energiyasidan minimal foydalanish bilan Elektropoyezdni boshqarish va poyezdni oqilona rejimda boshqarish
		Elektropoyezdni boshqarish va poyezdni boshqarish bo'yicha ishlarni bajarishda svetoforlar, signal belgilari, poyezd harakati paytida belgilar, temir yo'l transporti xodimlari tomonidan berilgan signallar ko'rsatkichlari bo'yicha olingan ma'lumotlarni qo'llash
		Elektropoyezdni boshqarish va poyezdni boshqarish bo'yicha ishlarni bajarishda nostandart vaziyatlarda qaror qabul qilish
		Elektropoyezdni boshqarish va poyezdni boshqarish bo'yicha ishlarni bajarishda maxsus aloqa vositalaridan foydalanish

		Elektropoyezdni boshqarish va poyezdni boshqarish bo'yicha ishlarni bajarishda shaxsiy himoya vositalaridan foydalanish
		Bilim:
		Tegishli turdagi Elektropoyezdni boshqarish va ishlarni tartibga soluvchi qismda poyezdni boshqarish bo'yicha me'yoriy texnik va qo'llanma hujjatlari
		Ishlarning bajarilishini tartibga soluvchi qismda temir yo'llardan texnik foydalanish qoidalari
		Ishlarni bajarishni tartibga soluvchi qismda tegishli turdagi Elektropoyezd uskunalari, agregatlari va agregatlarini ishlatish va ularga texnik xizmat ko'rsatish qoidalari
		Tegishli turdagi Elektropoyezdning texnik xususiyatlari
		Tormoz qurilmasi va tegishli turdagi Elektropoyezd tormozini boshqarish texnologiyasi
		Ishning bajarilishini tartibga soluvchi qismda nostandart vaziyatlarda harakat qilish tartibi
		Xizmat ko'rsatiladigan uchastkalarining temir yo'l profili, yo'l belgilari, temir yo'lning xizmat ko'rsatiladigan qismida belgilangan maksimal ruxsat etilgan harakat tezligi
		Avtomatlashtirilgan buxgalteriya tizimlaridan foydalangan holda elektr energiyasi va dizel yoqilg'isi sarfini hisobga olish tartibi
		Ishni tartibga soluvchi qismda elektrotexnika
		Ishlarni tartibga soluvchi qismda avtomatlashtirish va aloqa moslamalarining ishlashi va ishlashi tartibi
		Ishlarning bajarilishini tartibga soluvchi qismda poyezdlar harakati jadvali
		Ish paytida Elektropoyezdni saqlash va tegishli turdagi Elektropoyezdni saqlash tartibi
		Xizmat ko'rsatiladigan temir yo'l stansiyalarining texnik va ma'muriy

		hujjatlari, ishlarning bajarilishini tartibga soluvchi qism
		Elektropoyezdni boshqarish va poyezdni boshqarish bo'yicha ishlarni bajarishda harakatlanuvchi tarkibni ulash va ajratish qoidalari
		Elektropoyezdni boshqarish va poyezdni boshqarish bo'yicha ishlarni bajarishda tormoz poyabzallaridan foydalanish qoidalari
		Shaxsiy himoya vositalaridan foydalanish qoidalari
		Tegishli turdagi Elektropoyezdda elektr energiyasi, yoqilg'i tejamkor sarflash rejimlari
		Ish vaqti va dam olish vaqtining xususiyatlari, umumiy foydalanishdagi temir yo'l transporti xodimlarining ayrim toifalarining ish sharoitlari, ularning ishi ishlarning bajarilishini tartibga soluvchi qismda poyezdlar harakati bilan bevosita bog'liq
		Ishlarni tartibga soluvchi qismda mehnatni muhofaza qilish, elektr xavfsizligi, yong'in xavfsizligi talablari
		Mehnat harakatlari:
		1. Tegishli turdagi yoki vagonlar tarkibidagi Elektropoyezd uzellari va agregatlarining texnik holatini, shu jumladan videokuzatuv kameralari va kompleks bort boshqaruv tizimidan foydalangan holda nazorat qilish
		2. Uskunalar, qurilmalar, nazorat o'lchash asboblari, tegishli turdagi Elektropoyezdning kompleks bort boshqaruv tizimi, shu jumladan Elektropoyezdga o'rnatilgan nazorat tizimlaridan foydalangan holda ishlash parametrlarini kuzatish
3. Tegishli turdagi Elektropoyezdning asbob uskunalari, qurilmalari, nazorat o'lchash asboblari nosozliklari aniqlangan taqdirda direksiya bo'yicha navbatchini (Elektropoyezd deposi, Elektropoyezdlar aylanmasi punkti) xabardor qilish		
E4.02.3 Yo'lda Elektropoyezd yoki poyezddagi paydo bo'lgan nosozliklarni bartaraf etish bo'yicha ishlarni bajarish		

		<p>4. Aniqlangan nosozliklarni bartaraf etish yoki ular to'g'risida direksiya navbatchisini (Elektropoyezd deposi, Elektropoyezdlarning aylanish punkti) xabardor qilish bilan to'xtash joylarida harakatlanuvchi tarkibning holatini tekshirish</p>
		<p>5. Normativ huquqiy hujjatlarda belgilangan o'z vakolatlari doirasida aniqlangan nomuvofiqliklarni bartaraf etish yoxud ular to'g'risida navbatchi Elektropoyezd deposini xabardor qilish bilan tegishli turdagi Elektropoyezd yoki vagonlar tarkibining tormozlanishini tekshirishda tormoz magistralining zichligini nazorat qilish</p>
		<p>6. Elektropoyezd haydovchisi yordamchisining ishini nazorat qilish, unga tegishli turdagi Elektropoyezdning texnik holatini nazorat qilish bo'yicha ishlarning oqilona usullari va usullarini o'rgatish</p>
		<p>Ko'nikma:</p>
		<p>Yo'lda tegishli turdagi Elektropoyezdning texnik holatini aniqlash uchun uskunalar, qurilmalar, nazorat o'lchash asboblari, Elektropoyezdning kompleks bort boshqaruv tizimining ishlash parametrlaridan foydalanish</p>
		<p>Yo'lda tegishli turdagi Elektropoyezdning uskunalari, qurilmalari, nazorat o'lchash asboblari, kompleks bort boshqaruv tizimining texnik holatini aniqlash</p>
		<p>Elektropoyezd tormozlarini boshqarish uchun mo'ljallangan asbobdan foydalanish (haydovchi krani)</p>
		<p>Yo'lda Elektropoyezdning texnik holatini nazorat qilish bo'yicha ishlarni bajarishda maxsus aloqa vositalaridan foydalanish</p>

	Yo'lda Elektropoyezdning texnik holatini nazorat qilish bo'yicha ishlarni bajarishda shaxsiy himoya vositalaridan foydalanish
	Bilim:
	Elektropoyezdning texnik holatini nazorat qilish bo'yicha ishlarni bajarish bo'yicha me'yoriy texnik va qo'llanma hujjatlari
	Ishlarning bajarilishini tartibga soluvchi qismda temir yo'llardan texnik foydalanish qoidalari
	Ishlarni bajarishni tartibga soluvchi qismda tegishli turdagi Elektropoyezd uskunalari, agregatlari va agregatlarini ishlatish va ularga texnik xizmat ko'rsatish qoidalari
	Qurilma, nazorat o'lchash asboblariidan foydalanish qoidalari, ishlarning bajarilishini tartibga soluvchi qismda tegishli turdagi Elektropoyezdni boshqarishning kompleks bort tizimi
	Tegishli turdagi Elektropoyezdning texnik xususiyatlari
	Tormoz qurilmasi va tegishli turdagi Elektropoyezd tormozini boshqarish texnologiyasi
	Ishlarning bajarilishini tartibga soluvchi qismdagi nosozliklarni aniqlash va bartaraf etish turlari va tartibi
	Ishni tartibga soluvchi qismda elektrotexnika
	Ishning bajarilishini tartibga soluvchi qismda nostandart vaziyatlarda harakat qilish tartibi
	Ish paytida Elektropoyezdni saqlash va tegishli turdagi Elektropoyezdni saqlash tartibi
	Ishlarni tartibga soluvchi qismda avtomatlashtirish va aloqa moslamalarining ishlashi va ishlashi tartibi
	Shaxsiy himoya vositalaridan foydalanish qoidalari
	Ish vaqti va dam olish vaqtining xususiyatlari, umumiy foydalanishdagi temir yo'l transporti xodimlarining

		ayrim toifalarining ish sharoitlari, ularning ishi ishlarning bajarilishini tartibga soluvchi qismda poyezdlar harakati bilan bevosita bog'liq
		Ishlarni tartibga soluvchi qismda mehnatni muhofaza qilish, elektr xavfsizligi, yong'in xavfsizligi talablari
	E4.03.3 Elektropoyezdni qabul qilish (yetkazib berish), jihozlash, ishga tayyorlash paytida unga texnik xizmat ko'rsatish bo'yicha ishlarni bajarish	<p>Mehnat harakatlari:</p> <p>1. Qabul qilish (yetkazib berish) paytida tegishli turdagi Elektropoyezdga texnik xizmat ko'rsatish, jihozlash, uni ishga tayyorlash uchun asbob tayyorlash</p> <p>2. Tegishli turdagi Elektropoyezdni qabul qilish (yetkazib berish), jihozlash, uni ishga tayyorlash paytida unga texnik xizmat ko'rsatish bo'yicha ishlarning ketma ketligini aniqlash</p> <p>3. Tegishli turdagi Elektropoyezdni qabul qilish (yetkazib berish) paytida asosiy agregatlar, elektr, mexanik, tormoz va yordamchi uskunalari, nazorat o'lchash asboblari, gazni nazorat qilish tizimlari, yong'inni aniqlash va o'chirish, Elektropoyezd qumini yetkazib berish moslamalarining sog'lig'ini tekshirish, uni ishlashga tayyorlash</p> <p>4. Tegishli turdagi Elektropoyezdni qabul qilish (yetkazib berish) va ishga tayyorlash paytida aniqlangan nosozliklarni bartaraf etish yoki ular to'g'risida jurnalga yozib qo'yilgan (avtomatlashtirilgan tizimga kiritilgan) navbatchi Elektropoyezd deposini normativ huquqiy hujjatlarda belgilangan shaklda xabardor qilish</p> <p>5. Elektropoyezdni normativ huquqiy hujjatlarda belgilangan o'z vakolatlari doirasida yoqilg'i, qum, suv bilan ta'minlash</p> <p>6. Elektropoyezdda tegishli turdagi inventar, yong'inga qarshi vositalar,</p>

		<p>tormoz poyabzallari, signal aksessuarlari mavjudligini nazorat qilish</p>
		<p>7. Tegishli turdagi Elektropoyezdda yoritish, isitish va ventilyatsiyani yoqish (o'chirish)</p>
		<p>8. Tegishli turdagi Elektropoyezdning tarkibning birinchi vagoniga to'g'ri yopishishini va havo qo'lqoplarini ulashni, ular orasidagi so'nggi kranlarni ochishni nazorat qilish</p>
		<p>Ko'nikma:</p>
		<p>Qabul qilish (yetkazib berish) paytida tegishli turdagi Elektropoyezdga texnik xizmat ko'rsatish, jihozlash, uni bajarilgan ishlar texnologiyasiga muvofiq ishlashga tayyorlash bo'yicha operatsiyalarni bajarish</p>
		<p>Tegishli turdagi Elektropoyezdni qabul qilish (yetkazib berish), uni ishga tayyorlash paytida unga texnik xizmat ko'rsatish bo'yicha ishlarni bajarishda asosiy agregatlar, asbob uskunalar, asboblar, tizimlar va qurilmalarning yaroqliligini aniqlash</p>
		<p>Tegishli turdagi Elektropoyezdni qabul qilish (yetkazib berish) paytida, Elektropoyezdni jihozlashda, bajarilgan ishlar texnologiyasiga muvofiq ishlashga tayyorlashda o'lchov asboblari va asboblaridan foydalanish</p>
		<p>Tegishli turdagi Elektropoyezdni qabul qilish (yetkazib berish), jihozlash, uni ishga tayyorlash paytida unga texnik xizmat ko'rsatish bo'yicha ishlarni bajarish uchun asbobning yaroqliligini aniqlash</p>
		<p>Elektropoyezdni qabul qilish (yetkazib berish), jihozlash, ishga tayyorlash paytida unga texnik xizmat ko'rsatish bo'yicha ishlarni bajarishda nosozliklarni qayd etishning avtomatlashtirilgan tizimidan foydalanish</p>

		<p>Tegishli turdagi Elektropoyezdga texnik xizmat ko'rsatish, uni qabul qilish (yetkazib berish), jihozlash, ishga tayyorlash paytida shaxsiy himoya vositalaridan foydalanish</p>
		<p>Bilim:</p>
		<p>Tegishli turdagi Elektropoyezdni qabul qilish (yetkazib berish) paytida ishlarni bajarish uchun me'yoriy texnik va qo'llanma hujjatlari, jihozlar uchun, uni ishlarning bajarilishini tartibga soluvchi qismda ishlashga tayyorlash</p>
		<p>Ishlarning bajarilishini tartibga soluvchi qismda temir yo'llardan texnik foydalanish qoidalari</p>
		<p>Ishlarni bajarishni tartibga soluvchi qismda tegishli turdagi Elektropoyezd uskunalari, agregatlari va agregatlarini ishlatish va ularga texnik xizmat ko'rsatish qoidalari</p>
		<p>Tegishli turdagi Elektropoyezdning texnik xususiyatlari</p>
		<p>Ish paytida Elektropoyezdni saqlash va tegishli turdagi Elektropoyezdni saqlash tartibi</p>
		<p>Tormoz qurilmasi va tegishli turdagi Elektropoyezd tormozini boshqarish texnologiyasi</p>
		<p>Qabul qilish (yetkazib berish) paytida tegishli turdagi Elektropoyezdga texnik xizmat ko'rsatish, uni ishlarni bajarishni tartibga soluvchi qismda ishlashga tayyorlash paytida agregatlar, asbob uskunalar, asboblar, tizimlar va qurilmalarning ishlashidagi nosozliklarni aniqlash va bartaraf etish usullari</p>
		<p>Tegishli turdagi Elektropoyezdning avtomatika va aloqa qurilmalarining ishlashi va ishlashi tartibi</p>
		<p>Ishni tartibga soluvchi qismda elektrotexnika</p>
		<p>Avtomatlashtirilgan yoqilg'ini hisobga olish tizimlarining olinadigan xotira tashuvchilaridan foydalanish tartibi</p>
		<p>Ishlarning bajarilishini tartibga soluvchi qismda temir yo'llarning</p>

		<p>harakatlanuvchi tarkibi tormozlarini ishlatish qoidalari</p>
		<p>Tegishli turdagi Elektropoyezdni qabul qilish (yetkazib berish), uni ishga tayyorlash paytida unga texnik xizmat ko'rsatish bo'yicha ishlarni bajarishda harakatlanuvchi tarkibni ulash va ajratish qoidalari</p>
		<p>Qabul qilish (yetkazib berish) paytida tegishli turdagi Elektropoyezdga texnik xizmat ko'rsatish, uni ishga tayyorlash paytida tormoz poyabzallaridan foydalanish qoidalari</p>
		<p>Shaxsiy himoya vositalaridan foydalanish qoidalari</p>
		<p>Ish vaqti va dam olish vaqtining xususiyatlari, umumiy foydalanishdagi temir yo'l transporti xodimlarining ayrim toifalarining ish sharoitlari, ularning ishi ishlarning bajarilishini tartibga soluvchi qismda poyezdlar harakati bilan bevosita bog'liq</p>
		<p>Ishlarni tartibga soluvchi qismda mehnatni muhofaza qilish, elektr xavfsizligi, yong'in xavfsizligi talablari</p>
<p>E4.04.3 Elektropoyezdda yoki yo'lda paydo bo'lgan vagonlarda nosozliklarni bartaraf etish bo'yicha ishlarni bajarish</p>		<p>Mehnat harakatlari:</p>
		<p>1. Tegishli turdagi Elektropoyezdda yoki yo'lda paydo bo'lgan vagonlar tarkibidagi nosozliklarni aniqlash</p>
		<p>2. Tegishli turdagi Elektropoyezdda yoki yo'lda paydo bo'lgan vagonlar tarkibida nosozliklarni bartaraf etish bo'yicha ishlarni bajarish usullari va vositalarini tanlash</p>
		<p>3. Normativ huquqiy hujjatlar bilan belgilangan o'z vakolatlari doirasida tegishli turdagi Elektropoyezdda yoki yo'lda paydo bo'lgan vagonlar tarkibidagi nosozliklarni bartaraf etish</p>
		<p>4. Tegishli turdagi Elektropoyezdda yoki yo'lda paydo bo'lgan vagonlar tarkibidagi nosozliklarni bartaraf etish bo'yicha ishlarning sifatini tekshirish</p>
<p>5. Yo'lda, tegishli turdagi Elektropoyezdda yoki vagonlar</p>		

		<p>tarkibida yuzaga kelgan nosozliklarni bartaraf etish imkoni bo'lmagan taqdirda, harakatlanuvchi tarkib egallab turgan temir yo'l uchastkasini yo'lda xavfsiz harakatlanishni ta'minlash uchun ozod qilish choralarini ko'rish</p>
		<p>6. Jurnalga tegishli turdagi Elektropoyezdda yoki yo'lda paydo bo'lgan vagonlar tarkibida aniqlangan va bartaraf etilgan nosozliklar to'g'risida mahalliy normativ hujjat bilan belgilangan shaklda yozuv kiritish</p>
		<p>Ko'nikma:</p>
		<p>Tegishli turdagi Elektropoyezdda yoki yo'lda paydo bo'lgan vagonlar tarkibida nosozliklarni bartaraf etish bo'yicha operatsiyalarni bajarish</p>
		<p>Tegishli turdagi Elektropoyezddagi yoki yo'lda paydo bo'lgan vagonlar tarkibidagi nosozliklarni bartaraf etish usullarini aniqlash</p>
		<p>Tegishli turdagi Elektropoyezdda yoki yo'lda paydo bo'lgan vagonlarning bir qismi sifatida nosozliklarni bartaraf etish bo'yicha operatsiyalarni bajarish</p>
		<p>Tegishli turdagi Elektropoyezdda yoki yo'lda paydo bo'lgan vagonlarda nosozliklarni bartaraf etishda o'lchash asboblari va asboblaridan foydalanish</p>
		<p>Elektropoyezdda yoki yo'lda paydo bo'lgan vagonlarda nosozliklarni bartaraf etish bo'yicha ishlarni bajarishda nostandart vaziyatlarda qaror qabul qilish</p>
		<p>Elektropoyezdda yoki yo'lda paydo bo'lgan vagonlarda nosozliklarni bartaraf etish bo'yicha ishlarni bajarishda maxsus aloqa vositalaridan foydalanish</p>
		<p>Elektropoyezdda yoki yo'lda paydo bo'lgan vagonlarda nosozliklarni bartaraf etish bo'yicha ishlarni bajarishda shaxsiy himoya vositalaridan foydalanish</p>

	<p>Bilim:</p> <p>Elektropoyezdda yoki yo'lda paydo bo'lgan vagonlar tarkibidagi nosozliklarni bartaraf etish bo'yicha me'yoriy texnik va qo'llanma hujjatlari, ishlarni tartibga soluvchi qismda</p> <p>Ishlarning bajarilishini tartibga soluvchi qismda temir yo'llardan texnik foydalanish qoidalari</p> <p>Ishlarni bajarishni tartibga soluvchi qismda tegishli turdagi Elektropoyezd uskunalari, agregatlari va agregatlarini ishlatish va ularga texnik xizmat ko'rsatish qoidalari</p> <p>Tegishli turdagi Elektropoyezdning texnik xususiyatlari</p> <p>Ish paytida Elektropoyezdni saqlash va tegishli turdagi Elektropoyezdni saqlash tartibi</p> <p>Tegishli turdagi Elektropoyezdning avtomatika va aloqa qurilmalarining ishlashi va ishlashi tartibi</p> <p>Tormoz qurilmasi va tegishli turdagi Elektropoyezd tormozini boshqarish texnologiyasi</p> <p>Elektropoyezdda yoki yo'lda paydo bo'lgan vagonlar tarkibida, ishlarning bajarilishini tartibga soluvchi qismda nosozliklarni bartaraf etish bo'yicha ishlarni bajarishda tegishli turdagi Elektropoyezdning agregatlari, uskunalari, nazorat o'lchash asboblari, tizimi</p>
	<p>Mas'uliyat va mustaqillik:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Elektropoyezd boshqaruvi va poyezdlarning harakat xavfsizligini ta'minlash. 2. Elektropoyezd va uning jihozlarini texnik ko'rikdan o'tkazish va sozligini tekshirish. 3. Nosozliklarni aniqlash va ta'mirlash uchun tegishli choralarni ko'rish. 4. Poyezd harakati qoidalariga rioya qilish va belgilangan marshrut bo'yicha boshqarish. 5. Elektropoyezdning texnik holatini mustaqil baholash va profilaktik xizmat ko'rsatish.

		<p>6. Poyezd harakatini muvofiqlashtirish va operativ qaror qabul qilish.</p> <p>7. Favqulodda holatlarda tezkor chora ko'rish va xavfsizlikni ta'minlash.</p> <p>8. Ish jarayonida texnik reglamentlarga muvofiq harakat qilish.</p>
<p>Texnik va/yoki texnologik talab</p>		<ol style="list-style-type: none"> 1. Elektropoyezd simulyatori – Mashinistni o'qitish uchun virtual boshqaruv muhiti, favqulodda holatlarni mashq qilish uchun. 2. Trenajyorlar – Tormoz tizimi, dvigatel va boshqa asosiy mexanizmlarni o'rganish uchun. 3. Kompyuter va dasturiy ta'minot – Elektropoyezd boshqaruvi, signalizatsiya va marshrut rejalashtirish bo'yicha o'quv dasturlari. 4. Amaliy laboratoriya uskunalari – Nosozliklarni aniqlash va texnik xizmat bo'yicha amaliy mashg'ulotlar uchun. 5. Aloqa va signalizatsiya tizimlari – Poyezd harakatini muvofiqlashtirish va dispetcherlik tizimlarini o'rgatish uchun. 6. O'quv Elektropoyezdi yoki poligoni – Haqiqiy sharoitda mashinist amaliy mashg'ulotlarini o'tkazish uchun. 7. Interaktiv ta'lim vositalari – Video darsliklar, 3D modellar va virtual haqiqat texnologiyalari bilan ta'lim berish.

V. Kasbiy standartning texnik ma'lumotlari

5.1. Kasbiy standartni ishlab chiqishda ishtirok etgan tashkilot (korxonalar)lar to'g'risida ma'lumot

T/r	Ishlab chiquvchilar to'g'risida ma'lumot	
	Ish joyi va lavozimi	Familiyasi, ismi, otasining ismi
1	"O'zavtosanoat" AJ Kasbiy malakani rivojlantirish bo'yicha bosh mutaxassisi	A.F.Shirinboyev
2	"Avtomobil yo'llar ilmiy tadqiqot instituti" davlat muassasasi bo'lim boshlig'i	O.I.Erbekov
3	Fuqaro aviatsiyasi agentligi Inson resurslarini boshkarish va rivojlantirish buyicha bosh mutaxassis	D.M.Muxamedov
4	"O'zbekiston temir yo'llari" AJ Temir yo'l infratuzilma" AJ Personalni tayyorlash muassasasi o'quv uslubiy bo'limi boshlig'i	Sh.Sh.Ibragimov
5	"Toshkent metropoliteni" DUK Malaka bilimini baholash bo'limi bosh mutaxassisi	R.I.Xalikov
6	"O'zaeronavigatsiya" Markazi DUK Xodimlar bilan ishlash bo'limi yetakchi mutaxassisi	M.T.Xaydarova